

คู่มือการใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพสื่อ

QUALITY RATING

โดย กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

คู่มือการใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพเพื่อ

QUALITY RATING

โดย
กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัย
และสร้างสรรค์

คำนำ

คู่มือการใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพสื่อ ของโครงการวิจัยการพัฒนาระบบวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม (QUALITY RATING)

จาก ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

การวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม หรือ Quality Rating เป็นเรื่องที่ถูกฝ่ายที่อยู่ในแวดวงสื่อสารมวลชนได้พูดคุยกันมาอย่างยาวนาน ถึงความเป็นไปได้ที่จะมีองค์กรกลาง หรือเครื่องมือเพื่อใช้สำหรับการวัดคุณภาพสื่อในประเทศไทย เนื่องจากกระบวนการวัดเรตติ้งที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีเพียงภาคเอกชนที่ทำหน้าที่นี้ เพราะเอกชนดังกล่าวมีประสบการณ์ทางด้านการวัดเรตติ้งที่ได้รับการยอมรับกันทั่วโลก

อย่างไรก็ตามการวัดเรตติ้งมุ่งหมายไปที่การวัดปริมาณของผู้ชมรายการเพียงอย่างเดียว โดยมุ่งนำผลลัพธ์ที่ได้มาใช้ในการจัดการทางด้านการตลาดหรือโฆษณาซึ่งมีเป้าหมายทางธุรกิจ ส่งผลให้สื่อต่างๆ แข่งขันกันผลิตรายการโดยมีเรตติ้งและความนิยมจากผู้ชมรายการเป็นเป้าหมายสำคัญ เพราะสิ่งนี้จะนำไปสู่รายได้จากการโฆษณาที่จะเข้ามา จนทำให้ละเลยความสำคัญต่อการผลิตรายการที่มีเนื้อหาที่ดีและมีคุณภาพอย่างที่เราควรจะเป็น

ดังนั้น เมื่อโครงการวิจัยการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม (Quality Rating) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ดำเนินการโดย ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) อันประกอบด้วยคณาจารย์จากหลายสถาบัน และบริษัท Backyard จำกัด ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม (Quality Rating) ด้วยการพัฒนาตัวชี้วัดและระบบหรือแนวทางในการวัดคุณภาพของสื่อให้มีความชัดเจน พร้อมทั้งทดลองนำร่องใช้เครื่องมือที่ได้ในการประเมินคุณภาพของรายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่เข้าร่วมโครงการ จึงเป็นสิ่งที่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ รู้สึกยินดีและให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ เพราะการศึกษาวิจัยดังกล่าวจะนำไปสู่องค์ความรู้และนวัตกรรม

สื่อที่สำคัญ อันสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ในการพัฒนาสื่อและนิเวศสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ และเป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่การสร้างระบบการวัดเรตติ้งเชิงคุณภาพให้เกิดขึ้นได้จริง

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือเล่มนี้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยและการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม (Quality Rating) ที่คณะผู้วิจัย รวมถึงทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้อุทิศความรู้ความสามารถ กำลัง และเวลา จนการศึกษาวิจัยสำเร็จจุล่งไปด้วยดีในครั้งนี้ จะนำไปสู่การเกิดขึ้นของระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่สามารถใช้งานได้จริง เพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีสื่อคุณภาพ มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ปลอดภัย และสร้างสรรค์ โดยไม่ได้มองเห็นเฉพาะแค่ปริมาณ หรือความนิยมของผู้ชมเช่นที่เคยเป็นมา รวมทั้งนำไปสู่การผลักดันให้ระบบการวัดคุณภาพนี้ ถูกนำไปใช้เป็นเกณฑ์สำคัญในการวัดเรตติ้งของสื่อในประเทศต่อไปในอนาคต

ดร.ธนกร ศรีสุขใส
กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
มิถุนายน 2564

คำนำจากคณะผู้วิจัย

โครงการวิจัยการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม (Quality Rating) ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารของกองทุนฯ ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญและคุณประโยชน์ของงานวิจัยชิ้นนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาระบบการวัดที่จะสะท้อนถึงลักษณะอันเป็นคุณภาพของสื่อ โดยเริ่มต้นจากสื่อโทรทัศน์ ในประเภทรายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว โดยในงานวิจัยมุ่งออกแบบระบบที่เน้นการรับฟังมุมมองจากผู้ชมเป็นหลัก ทั้งจากการสอบถามและการฟังเสียงจากสื่อออนไลน์ เพื่อให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางคุณภาพของรายการโทรทัศน์ในสังคมไทย

คู่มือการใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพสื่อ (Quality rating) เล่มนี้ เป็นการสรุปให้เห็นถึงกระบวนการในการดำเนินงานออกแบบเกณฑ์การประเมิน องค์ประกอบและตัวชี้วัดที่แสดงถึงคุณภาพสื่อ รวมถึงเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประเมินรายการข่าว 4 รายการ และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว 2 รายการ รวมถึง บทเรียนที่ได้จากการทดลองประเมินคุณภาพรายการ และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนากระบวนการในการวัด Quality Rating

ขอขอบพระคุณผู้มีส่วนสนับสนุนโครงการวิจัยนี้ทุกภาคส่วน ได้แก่ องค์กรสื่อโทรทัศน์ดิจิทัล และผู้ผลิตรายการที่นำรายการเข้าร่วมทดลองการประเมิน ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ผู้ผลิตสื่อจากทุกแพลตฟอร์ม องค์กรกำกับดูแลสื่อทั้งจากภาครัฐ และสมาคมวิชาชีพสื่อ

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการวัดคุณภาพของรายการ ทั้งในการพัฒนาองค์ความรู้ต่อไปเกี่ยวกับเกณฑ์และวิธีการประเมิน และในการนำเอาระบบที่ออกแบบไปประยุกต์ในการวัดคุณภาพรายการของผู้ผลิตสื่อในปัจจุบันได้

คณะผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชันญุสรา อรณพ ณ อยุธยา คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ นิด้า
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศศิธร ยุวโกศล วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศินี หนูนภักดิ์ วิทยาลัยนวัตกรรมการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มิถุนายน 2564

สารบัญ

บทที่ 1 ทำไมจึงต้องมี QUALITY RATING	1-8
● Quality Rating คืออะไร?	2
● แนวคิดในการสร้าง Quality Rating	4
● กรอบแนวคิดสำหรับการศึกษา	6
บทที่ 2 ก่อนจะเป็น “เกณฑ์การประเมิน QUALITY RATING”	9-27
● รายการเป้าหมายที่เลือกศึกษา	10
● ค้นหา “คำ / วลี” แสดงคุณภาพรายการ	12
● เปลี่ยน “คำ / วลี” ให้กลายเป็น “เครื่องมือวัดคุณภาพ”	14
● ตัวชี้วัดจาก “เสียง” บนโลกออนไลน์	26
บทที่ 3 ใช้ “เกณฑ์” ประเมิน “คุณภาพสื่อ”	28-37
● ถ้าม “ความเห็น” ผ่านแบบสอบถาม	30
● เก็บ “ข้อมูล” ผ่านโลกออนไลน์	33
บทที่ 4 ประเมิน QUALITY RATING ของสื่อเป้าหมาย	38-65
● Quality Rating ของรายการข่าว	42
● Quality Rating ของรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว	56
บทที่ 5 “เสียงสะท้อน” ต่อการใช้ QUALITY RATING	66-82
● ประเด็นด้านความสำคัญของการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพสื่อ	68
● ประเด็นด้านกลุ่มเป้าหมายของการเก็บข้อมูลและการประเมินคุณภาพ	70
● ประเด็นด้านตัวชี้วัดในการวัดคุณภาพรายการ	71
● ประเด็นด้านกระบวนการประเมินคุณภาพรายการ	73
● ประเด็นการใช้ระบบ Social Analysis	75
● ประเด็นการประเมินคุณภาพรายการข่าว	77

- ประเด็นการประเมินคุณภาพรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว 79
- ประเด็นการนำระบบ Quality Rating ไปใช้ในอนาคต 81

บทที่ 6 บทเรียนสู่การพัฒนากระบวนการในการวัด QUALITY RATING 82-92

- ส่วนที่ 1 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากระบวนการทำงานในการประเมินคุณภาพสื่อที่มีต่อสังคมในอนาคต 84
- ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ 91

ภาคผนวก 93-107

- แบบสอบถามเพื่อการประเมินคุณภาพรายการข่าว 94
- แบบสอบถามเพื่อการประเมินคุณภาพรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว 102

บทที่ 1

ทำไมจึงต้องมี

**QUALITY
RATING**

QUALITY RATING

คืออะไร?

ระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม (QUALITY RATING)
เป็นระบบที่จะช่วยให้ประชาชนสามารถคัดกรอง
“สื่อคุณภาพ” ออกจากสื่อที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์
รวมถึงทำหน้าที่ให้คำแนะนำต่อประชาชน ในการเลือกรับสื่อที่เหมาะสม
มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

“สื่อคุณภาพ” ถือเป็นเป้าหมายสำคัญในการปฏิรูปสื่อของประเทศไทยมาโดยตลอด เนื่องจากสื่อมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับผู้คนในสังคม รวมทั้งสามารถสร้างผลกระทบทั้งบวกและลบต่อสังคมได้ ซึ่งหนึ่งในสิ่งที่เกิดขึ้นจากการปฏิรูปสื่อ คือความพยายามที่จะปรับเปลี่ยน “เนื้อหา” ในสื่อ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมเนื้อหาที่มีคุณภาพและเหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชน โดยการกำหนดให้สถานีโทรทัศน์และวิทยุของรัฐจัดสรรช่วงเวลาสำหรับรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัว หรือการส่งเสริมเนื้อหาสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ โดยการจัดตั้งคณะกรรมการสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ และระดับจังหวัด เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาระบบการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ของไทย ที่องค์กรภาครัฐ นักวิชาการ และนักวิชาชีพสื่อได้ร่วมกันกำหนดเกณฑ์เพิ่มเติมเมื่อปี พ.ศ.2551 โดยเพิ่มการพิจารณาเนื้อหาที่มีการส่งเสริม 6 มิติ (+6) นอกเหนือจากเดิมที่พิจารณาจากเกณฑ์เนื้อหาที่อาจจะเป็นภัยและควรจำกัด 3 มิติ (-3) และกลายเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ตามคู่มือการจัดระดับความเหมาะสมของรายการ ของ กสทช. อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดของระบบการวัดคุณภาพของสื่อทั้งในด้านตัวชี้วัดและเครื่องมือในการวัดคุณภาพ การขาดการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม บวกกับการที่สื่ออยู่ในช่วงเวลาของ “การสื่อสารพลิกผัน (Disruptive Communication)” ที่ทำให้ผู้คนเข้าถึงสื่อได้ทุกที่ทุกเวลาตามต้องการ ทั้งยังสามารถผลิตสื่อหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้ง่ายขึ้น เช่นเดียวกับผู้ผลิตสื่อที่เผยแพร่เนื้อหาของตนได้หลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะช่องทางออนไลน์ ทำให้ผู้ใช้สื่อมีโอกาสที่จะพบกับเนื้อหาที่ไม่ปลอดภัยและไม่สร้างสรรค์มากขึ้นกว่าเดิม

จากเหตุดังกล่าว ระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคมจึงมีความสำคัญ การส่งเสริมคุณภาพสื่อจะเกิดขึ้นได้ว่าเป็นรูปธรรมนั้น มีสิ่งที่จะต้องได้รับการสนับสนุนคือ 1. การสร้างแรงจูงใจและศักยภาพในการคิดสร้างสรรค์ให้แก่สื่อ เพื่อนำเสนอเนื้อหารายการที่มองผู้ชมเป็นพลเมืองได้ด้วยความสร้างสรรค์ น่าสนใจ และเป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น และ 2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์สื่อ ภายใต้กำกับดูแลโดยสังคม โดยผู้ใช้สื่อต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของเนื้อหาให้เป็นประโยชน์กับตนเอง ผ่านการสนับสนุน การสื่อสารเชิงรุก และการส่งปฏิกิริยาสะท้อนกลับถึงความคาดหวังที่มีต่อบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ผลิตสื่อ เพื่อให้ผู้ผลิตสื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของเนื้อหา

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมสื่อโทรทัศน์มีการวัดผลจากการรับชมโทรทัศน์ของผู้ชม (TV Audience Measurement Research) หรือที่เรียกกันว่าระบบเรตติ้งรายการโทรทัศน์ (Audience Rating) ซึ่งถือเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมสื่อ โดยเป็นระบบที่มุ่งวัดการเปิดรับสื่อของผู้ชมในเชิงปริมาณ (Exposure-Oriented Analytical Approach) ซึ่งมีข้อจำกัดคือ เป็นการวัดที่สะท้อนภาพความต้องการและความสนใจของผู้ให้บริการเนื้อหาและผู้ลงโฆษณามากกว่าความต้องการและความสนใจของผู้ชมผู้ฟัง (Ang, 1991, Meehan, 1984 อ้างถึงใน Napoli, 2008)¹ และยังไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนให้ผู้ผลิตมีแรงจูงใจผลิตเนื้อหาสาระที่มีคุณภาพ อีกทั้งยังไม่เอื้อต่อการกำกับดูแลโดยสังคม นอกจากนี้ แม้จะมีการทำวิจัยผู้ชมด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์กลุ่ม การสังเกตเพื่อค้นหาข้อมูลเชิงลึกของกลุ่มผู้ชมผู้ฟังเป้าหมายของสื่อว่ามีวิถีชีวิตการให้คุณค่า ความชื่นชอบอย่างไร เพื่อนำมาใช้ในการคิดสร้างสรรค์เนื้อหาให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย (Webster, Phalen and Lichty, 2014)² แต่เป็นเพียงการทำวิจัยที่มีเป้าหมายทางการตลาด มากกว่าจะสะท้อนความต้องการหรือความคิดเห็นต่อลักษณะของเนื้อหาที่มีคุณภาพ

จากทั้งหมดที่ได้กล่าวมา “โครงการวิจัยการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม” จึงมีเป้าหมายหลักที่จะพัฒนาตัวชี้วัดและระบบในการวัดคุณภาพของสื่อ โดยใช้การประเมินการเปิดรับ การรับรู้และความคิดเห็นของผู้รับชมรายการ ร่วมกับการใช้ประโยชน์จากข้อมูลจากช่องทางออนไลน์ เช่น ความรู้สึก ความคิดเห็นและพฤติกรรมตอบสนองในขณะที่เปิดรับสื่อ ซึ่งจะช่วยให้ตัวชี้วัดและแนวทางในการดำเนินการด้านการวัดคุณภาพของสื่อมีความชัดเจนขึ้น

¹Napoli, Philip M. (2008). The Rationalization of Audience Understanding, McGannon Center Working Paper Series. Paper 25.

²Webster, James G., Phalen, Patricia F., Lichty, Lawrence W. (2014). Rating analysis: audience measurement and analytics. NY: Routledge.

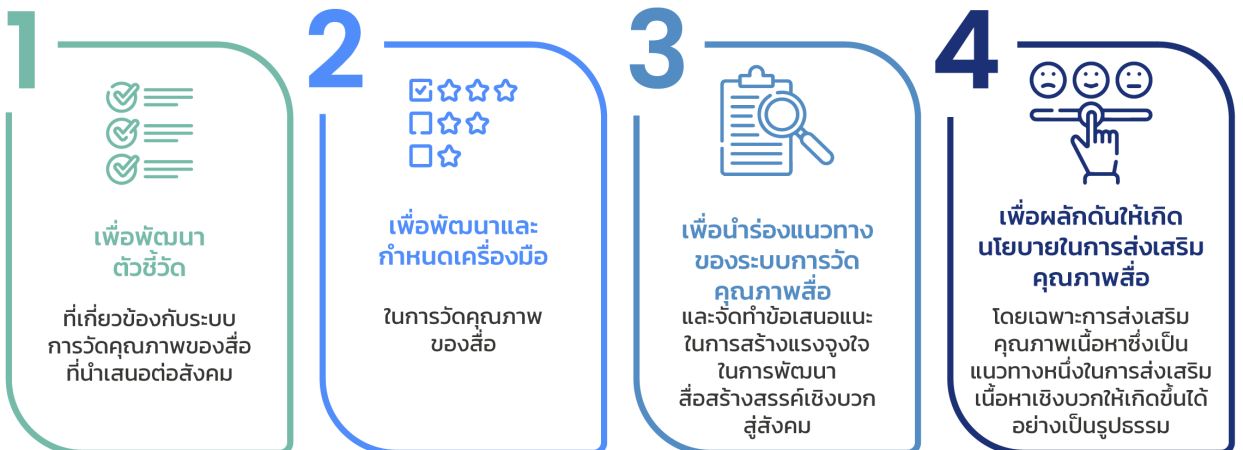
การพัฒนากระบวนการวัดคุณภาพของสื่อในครั้งนี้นี้จึงเริ่มต้นนำร่องจากรายการประเภทข่าวสาร และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว เพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้และนวัตกรรมสื่อที่สำคัญ อันสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561 – 2565) ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ในการพัฒนาสื่อและนิเวศสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์

นอกจากนี้ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการนี้ในหลายมิติ ประกอบด้วย ประชาชนจะได้เครื่องมือที่ช่วยให้คำแนะนำในการคัดกรองสื่อที่มีคุณภาพและส่งเสริมทักษะการรู้เท่าทันสื่อ หน่วยงานรัฐที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสื่อจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพของสื่อ เพื่อนำไปสู่การออกมาตรการเชิงบวก เช่น การสนับสนุนเงินทุน การลดภาระทางภาษี หรือการให้รางวัลและแรงจูงใจในรูปแบบอื่นๆ ที่จะส่งเสริมผู้ผลิตสื่อให้มีแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพของงาน รวมถึง ผู้ผลิตสื่อจะได้ทราบผลการปฏิบัติงานในมิติคุณภาพของสื่อจากมุมมองของผู้ชม อีกทั้งยังเป็นข้อมูลทางเลือกสำหรับประกอบการพิจารณาของผู้ลงโฆษณา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและส่งเสริมให้สื่อที่เผยแพร่ในประเทศ มีความปลอดภัยและสร้างสรรค์ต่อไปในอนาคต

แนวคิดในการสร้าง QUALITY RATING

วัตถุประสงค์ของ โครงการวิจัย
การพัฒนาระบบ การวัดคุณภาพของสื่อที่น่าเสนอต่อสังคม

ขอบเขตของการวิจัย ประกอบด้วย

1. ขอบเขตการประเมินคุณภาพสื่อในระดับรายการ

พิจารณาเฉพาะคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ปรากฏสู่สายตาผู้ชมเท่านั้น กล่าวคือจะไม่พิจารณาถึงคุณภาพในด้านอื่น เช่น การบริหารงานขององค์กร หรือการจัดการด้านการผลิต โดยการประเมินคุณภาพจากมุมมองของผู้รับสาร แบ่งมิติของการประเมินคุณภาพเป็นด้านย่อยๆ (Content Attributes) แล้วให้ผู้ชมให้คะแนนในแต่ละด้านตามคุณลักษณะที่แสดงถึงคุณภาพของรายการ จากนั้นนำมาจัดกลุ่มองค์ประกอบ (Factor) พร้อมทดสอบความสามารถในการอธิบายลักษณะอันมีคุณภาพ

2. ขอบเขตประเภทของรายการในการประเมินคุณภาพ ประกอบด้วย

รายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว

3. ขอบเขตของผู้รับสารที่จะประเมินคุณภาพรายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ประกอบด้วย

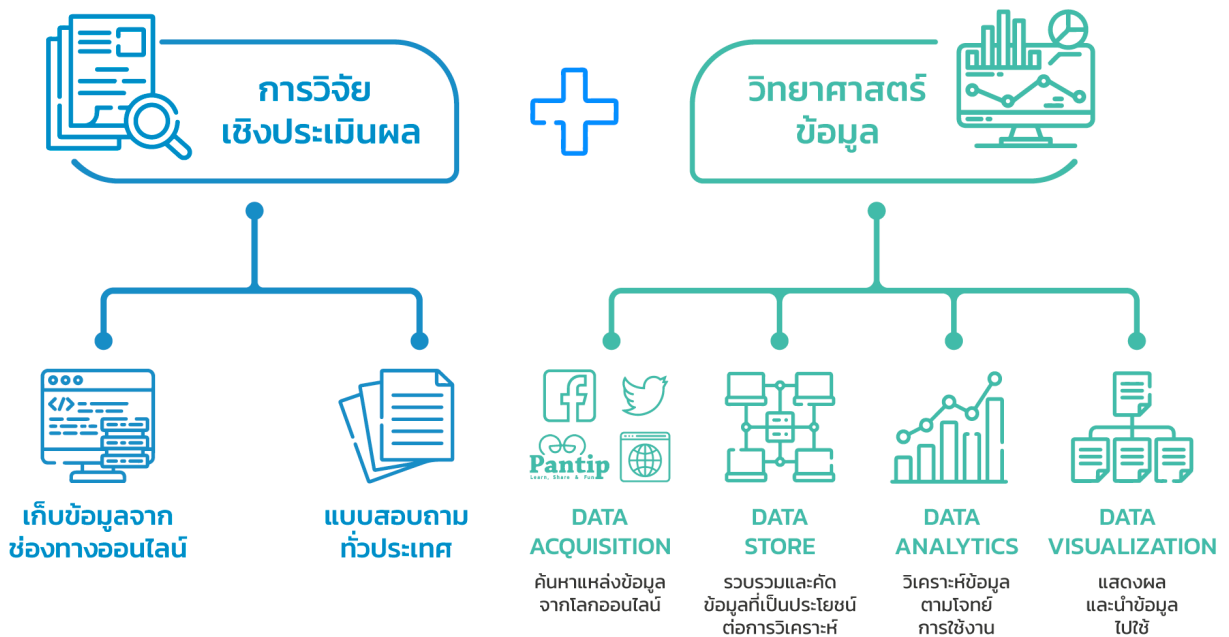
- ผู้รับสารที่จะประเมินคุณภาพรายการ สำหรับรายการข่าว ได้แก่ ผู้ใหญ่ คือผู้ที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป
- ผู้รับสารที่จะประเมินรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัว คือเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 13-25 ปี ตามนิยามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550 และผู้ใหญ่ที่อาศัยร่วมกับเด็กอายุระหว่าง 3-12 ปี ซึ่งมีบทบาทในการดูแลและให้คำแนะนำในการรับชมรายการโทรทัศน์กับเด็ก
- ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงตัวอักษรจากความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์นั้น เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลจากแพลตฟอร์มออนไลน์ต่างๆ ประกอบด้วย เฟซบุ๊กเพจ สาธารณะ, ทวิตเตอร์, เว็บบอร์ด เช่น pantip หรือ community site อื่นๆ ที่รองรับการดึงข้อมูล

กรอบแนวคิด สำหรับการศึกษา

เมื่อกำหนดเป้าหมายว่าต้องการจะสร้างเกณฑ์การวัดคุณภาพของสื่อแล้ว กระบวนการต่อมาที่โครงการวิจัยการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคมได้ลงมือทำ คือการกำหนด “กรอบแนวคิดในการศึกษา” เพื่อนำไปสู่การศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ก่อนจะนำมาสรุปเพื่อนำไปแปลงเป็นเครื่องมือในการวัดคุณภาพสื่อที่จะนำไปใช้จริงต่อไป โดยกรอบแนวคิดดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

วิธีการศึกษา

กรอบการศึกษาดังกล่าวเริ่มต้นจากการใช้วิธีการศึกษา 2 ลักษณะควบคู่กัน ได้แก่ “การวิจัยเชิงประเมินผล” กับ “วิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Science)” สาเหตุที่เลือกใช้วิธีการทั้งสองแบบนี้ก็เพื่อให้สามารถรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากผู้ชมผู้ฟังในรูปแบบต่างๆ และจากแพลตฟอร์มต่างๆ

ได้อย่างครบถ้วนมากที่สุด เนื่องจากผู้ชมไม่ได้เข้าถึงสื่อผ่านแพลตฟอร์มใดแพลตฟอร์มหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่มีการชมสื่อในลักษณะข้ามแพลตฟอร์มมากขึ้นในปัจจุบัน

หลังจากกำหนดวิธีการศึกษาแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ทฤษฎีบรรทัดฐานของสื่อ (Normative Theory of Media) ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน (Functionalism) แนวคิดเรื่องการประเมินคุณภาพสื่อ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัด รูปแบบการประเมินผลการดำเนินงานของสื่อในระดับสากล แนวคิดเกี่ยวกับรายการข่าว แนวคิดเกี่ยวกับรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของรายการทั้งสองประเภท แนวคิดระบบการจัดระดับความเหมาะสมของรายการโทรทัศน์ของไทย (-3+6) รวมไปถึงงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องคุณภาพรายการข่าว และคุณภาพรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัวทั้งในและต่างประเทศ

ขณะเดียวกันก็มีการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับระบบ Social Analysis และเทคโนโลยีทางการประมวลผลภาษาธรรมชาติ (Natural Language Processing : NLP) ซึ่งนำมาใช้ในการพัฒนาตัวชี้วัดและเครื่องมือในการวัดคุณภาพรายการด้วย ก่อนที่จะนำไปสู่การสร้างเกณฑ์การประเมินคุณภาพในระดับรายการ ทั้งในส่วนของรายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่มาจากมุมมองของผู้ชมที่แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกในพื้นที่ออนไลน์

จากนั้นในขั้นตอนต่อไปจะเป็นการนำเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่ได้ไปทดลองใช้กับรายการที่เข้าร่วมโครงการในสองลักษณะ ได้แก่การนำไปใช้ประเมินผ่านการสำรวจจากผู้ชมผู้ฟังรายการ หรือ Survey Method ก็กับการประเมินผ่านหลักการของ Social Analysis และ NLP ผ่านการเก็บข้อมูลจากความคิดเห็นและความรู้สึกต่างๆ ของผู้ที่รับชมรายการบนช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลการประเมินคุณภาพรายการจากทั้งสองช่องทาง ที่จะเป็นตัวอย่างให้เห็นภาพการทำงานของระบบการวัดคุณภาพสื่อได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังปรากฏในกรอบแนวคิดของการวิจัยนี้

กรอบทฤษฎี

ทฤษฎีบรรทัดฐานของสื่อ
 ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน
 แนวคิดเรื่องการประเมินคุณภาพสื่อและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัด
 แนวคิดเกี่ยวกับระบบ SOCIAL ANALYSIS
 เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์
 เทคโนโลยีทางการประมวลผลภาษาธรรมชาติ

เกณฑ์การประเมินคุณภาพของสื่อ
 ในระดับรายการที่มีต่อสังคมจากมุมมองของผู้ชม

- รายการข่าว
- รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว

ตัวชี้วัดและเครื่องมือ
 วัดคุณภาพรายการ

หลักการพัฒนาตัวชี้วัด
 และการวิจัยประเมินผล

ความคิดเห็น (OPINION) ของผู้ชม
 ที่มีต่อคุณภาพรายการ

- ด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ
- ด้านผู้ดำเนินรายการ
- ด้านเทคนิคการนำเสนอ

หลักการ SOCIAL ANALYSIS,
 AI, NLP

ความรู้สึกเชิงบวกและลบของ
 ความคิดเห็นจากผู้ใช้สื่อออนไลน์
 ที่มีต่อคุณภาพรายการ

- ด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ
- ด้านผู้ดำเนินรายการ
- ด้านเทคนิคการนำเสนอ

ผลการประเมินคุณภาพ
 รายการที่ร่วมทดลอง
 นำร่อง

บทที่ 2

ก่อนจะเป็น
เกณฑ์การประเมิน

QUALITY RATING

รายการเป้าหมาย ที่เลือกศึกษา

“การพัฒนากระบวนการวัดคุณภาพของสื่อ” ของโครงการวิจัยการพัฒนากระบวนการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม เลือกทำการทดลองประเมินคุณภาพสื่อในระดับรายการ 2 ประเภท ได้แก่ รายการข่าว และ รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ซึ่งมีการกำหนดนิยามศัพท์ของทั้งสองรายการ ไว้ดังนี้

รายการข่าว

1. หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่มีการรายงานเรื่องราว เหตุการณ์ สถานการณ์ อันมี ข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็น ที่มีผลกระทบ ความสำคัญ หรือน่าสนใจต่อผู้ชม โดยมีรูปแบบของรายการข่าว ได้แก่ รายการข่าวเหตุการณ์และสถานการณ์ปัจจุบัน รายการเล่าข่าว รายการวิเคราะห์ข่าว รายการสนทนาปัญหาเหตุการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้ ไม่รวมรายการข่าวบันเทิง

รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว

2. หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่มีกลุ่มเป้าหมายหลักคือเด็ก เยาวชน และคนในครอบครัว โดยมีเนื้อหา มุ่งพัฒนาทักษะพื้นฐานสำคัญที่ต้องมีของเด็กและเยาวชน เนื้อหาที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัย เนื้อหาที่ตรงกับความต้องการและความสนใจของเด็กและเยาวชน ตลอดจนเนื้อหาที่ส่งเสริมทักษะของผู้ปกครอง ญาติ และครู ในการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวและสังคม ทั้งนี้ไม่รวมรูปแบบรายการการ์ตูนและละคร

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้พิจารณารายการที่จะนำมาประเมิน ต้องเป็นรายการตามนิยามที่กำหนดไว้ ออกอากาศทั้ง On Air และ Online และควรเป็นรายการที่ได้รับความนิยมปานกลางถึงสูง รวมถึงมีช่องทางให้ผู้ชมร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านทางโทรทัศน์หรือออนไลน์ระหว่างการรับชมรายการ หรือการดูย้อนหลัง

องค์กรสื่อโทรทัศน์ดิจิทัลประเภทบริการสาธารณะและประเภทบริการทางธุรกิจ และผู้ผลิตรายการ ที่ให้ความร่วมมือส่งรายการข่าวสารและรายการเด็ก เยาวชนและครอบครัว ที่เข้าร่วมมีทั้งสิ้น 6 รายการ ประกอบด้วย รายการข่าว 4 รายการ และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว 2 รายการ เพื่อการทดลองประเมินคุณภาพรายการ ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึง ธันวาคม 2563

รายการข่าว

1. เรื่องเล่าเช้านี้ (บริษัท BEC TERO) ช่อง 3
2. ข่าวเย็นช่องวัน ช่องวัน
3. ข่าวค่ำมิติใหม่ทั่วไทย ช่องไทยพีบีเอส
4. ข่าวเช้าเวิร์คพอยท์ ช่องเวิร์คพอยท์

รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว

1. รายการ ซูเปอร์เท็น (บริษัทซูเปอร์จิว) ช่องเวิร์คพอยท์
2. รายการ บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ช่องไทยพีบีเอส

ค้นหา “คำ / วลี”

แสดงคุณภาพรายการ

หลังจากกำหนดเป้าหมายของการศึกษาวิจัยแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการรวบรวมคุณลักษณะที่แสดงถึงคุณภาพของรายการ ทั้งรายการข่าวและรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

การรวบรวมคุณลักษณะที่แสดงถึงคุณภาพของรายการ (รายการข่าว และ รายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว)

การดำเนินงาน

1. ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สอบถามด้วยแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิดจากผู้ชมรายการโทรทัศน์ที่เคยรับชมรายการข่าว และ/หรือรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว จำนวน 200 คน
3. สอบถามด้วยการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มจาก
 - ผู้ชมรายการโทรทัศน์ที่เคยรับชมรายการข่าว และ/หรือรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว 8 คน
 - นักวิชาการด้านสื่อ ด้านการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการกำกับดูแลสื่อ ผู้เชี่ยวชาญด้านผลิตเนื้อหา 9 คน
4. การประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างคณะผู้วิจัย

ผลผลิตที่ได้

คำหรือวลี (คีย์เวิร์ด หรือ Keywords) ที่แสดงคุณลักษณะที่แสดงถึงคุณภาพของรายการ 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทรายการข่าว และประเภทรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว โดยแบ่งเป็น 3 มิติ ได้แก่

- มิติรูปแบบและเนื้อหารายการ
- มิติผู้ดำเนินรายการ
- มิติเทคนิคการนำเสนอรายการ

“

การจัดทำเกณฑ์การประเมินคุณภาพสื่อ
ใช้หลักวิธีการสร้างตัวชี้วัดและการประเมินผล
ร่วมกับหลักวิทยาศาสตร์ข้อมูล (DATA SCIENCE)
จากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์คำนวณ (COMPUTATIONAL LINGUISTICS)
และผู้เชี่ยวชาญทางด้านปัญญาประดิษฐ์ (ARTIFICIAL INTELLIGENT)
ส่วนการรวบรวมคุณลักษณะที่แสดงถึงคุณภาพของรายการทั้ง 2 ประเภท
จัดทำโดยศึกษากฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง, การสำรวจกลุ่มผู้ชม
การสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึก
จากนั้นจึงทำการสังเคราะห์ผลจากการรวบรวมคุณลักษณะ
ที่แสดงถึงคุณภาพของรายการทั้ง 2 รายการ แล้วสรุปออกมาเป็นคำหรือวลี
ที่แสดงถึงคุณลักษณะของรายการที่มีคุณภาพของรายการทั้ง 2 ประเภท

”

เปลี่ยน “คำ / วลี” ให้กลายเป็น “เครื่องมือวัดคุณภาพ”

หลังรวบรวม “คำ / วลี” ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่แสดงถึงคุณภาพของรายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัวแล้ว กระบวนการต่อมาคือการนำคำและวลีที่ได้มาพัฒนาให้กลายเป็นตัวชี้วัดและเครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพสื่อในลำดับต่อไป โดยกระบวนการดังกล่าวมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

กระบวนการพัฒนาตัวชี้วัดและเครื่องมือที่ใช้สำรวจความคิดเห็น ต่อคุณภาพรายการของผู้ชมของรายการ

สำรวจจากทั่วประเทศ

ผู้ชมรายการข่าวสาร	657 ชุด
ผู้ชมรายการเพื่อเด็ก เยาวชนฯ	665 ชุด
รวมทั้งสิ้น	1,322 ชุด

ผลลัพธ์
ตัวชี้วัดและเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็นต่อคุณภาพรายการของผู้ชมเป้าหมายของรายการที่เข้าร่วมประเมิน

ขั้นตอนในส่วนนี้เริ่มด้วยการเก็บแบบสอบถามจากผู้ชมรายการทั้ง 2 ประเภท จากทั่วประเทศ (ผู้ชมรายการข่าว 657 ชุด และผู้ชมรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว 665 ชุด) โดยแบบสอบถาม จะผ่านการทดสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) กับ การทดสอบ ความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น โดยการทดสอบก่อน (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการ จากนั้น นำข้อมูลไปสกัดองค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณสมบัติของรายการที่มีคุณภาพภายใต้ 3 มิติ คือ มิติ รูปแบบและเนื้อหา, มิติผู้ดำเนินรายการ และมิติเทคนิคการนำเสนอ

ขั้นตอนต่อมาคือสร้างเครื่องมือวัด ในรูปแบบของแบบประเมินคุณภาพรายการ จากองค์ประกอบ และตัวชี้วัดคุณสมบัติของรายการที่มีคุณภาพภายใต้องค์ประกอบที่ได้ และนำไปทดสอบ ความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสื่อสารมวลชน และผู้ทรงคุณวุฒิของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ และการทดสอบความเที่ยงหรือความเชื่อมั่นกับกลุ่มตัวอย่างที่รับชมรายการที่ใกล้เคียงกับรายการที่เข้าร่วมทดลองอย่างละ 1 รายการ

ผลที่ได้ก็คือ องค์ประกอบและตัวชี้วัดของคุณภาพรายการในแต่ละมิติ ที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการ ประเมินคุณภาพรายการ

การประเมิน Quality Rating รายการข่าว

พิจารณาจากอะไรบ้าง?

รูปแบบและเนื้อหารายการ

ด้านมาตรฐานทางวารสารศาสตร์	11 ตัวชี้วัด
ด้านการเคารพสิทธิ กฎหมาย	5 ตัวชี้วัด
ด้านการสร้างประโยชน์ แรงแบนดาลใจ และการมีส่วนร่วม	4 ตัวชี้วัด
ด้านการคัดเลือก และนำเสนอข่าว	7 ตัวชี้วัด

ผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว
และ นักข่าวภาคสนาม

ด้านการนำเสนอข่าวตามมาตรฐานวิชาชีพ และความเชี่ยวชาญในอาชีพ	9/8 ตัวชี้วัด
ด้านการใช้ภาษา และไหวพริบทางการสื่อสาร	5 ตัวชี้วัด
ด้านการเคารพ และให้เกียรติบุคคลอื่น	2/3 ตัวชี้วัด
ด้านบุคลิกภาพ	2/3 ตัวชี้วัด

เทคนิคการนำเสนอรายการ

ด้านการใช้เทคนิคเพื่อช่วยให้เนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย	5 ตัวชี้วัด
ด้านการใช้เทคนิคสร้างความแปลกใหม่ และหลากหลาย	5 ตัวชี้วัด

รายละเอียดตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบของรายการข่าวที่มีคุณภาพ มีดังนี้

มิติรูปแบบและเนื้อหารายการ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
<p>ด้านที่ 1 ด้านมาตรฐานทางวารสารศาสตร์ (11 ตัวชี้วัด)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ในข่าวครบถ้วน ไม่ละเลยบางประเด็น 2. รายงานเหตุการณ์ตามความเป็นจริง ไม่บิดเบือน หรือปกปิดข้อมูล 3. เนื้อหาไม่มอมเมา หรือสร้างความงมงายให้ผู้ชม 4. รายงานข่าวโดยไม่ยั่วยุให้เกิด หรือขยายความขัดแย้ง 5. รายการแสดงความรับผิดชอบเมื่อนำเสนอข้อมูลผิดพลาด 6. นำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง 7. รายงานโดยมีแหล่งที่มาหรือหลักฐานอ้างอิง ไม่รายงานลอยๆ 8. รายงานข้อมูลและความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน สมดุลเป็นธรรม 9. รายการสามารถเป็นกระบอกเสียงนำเสนอความสนใจ และความเดือดร้อนของประชาชน 10. มีเนื้อหาครบถ้วน 11. นำเสนอหลายมุมมอง
<p>ด้านที่ 2 ด้านการเคารพสิทธิ กฎหมาย (5 ตัวชี้วัด)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานข่าวโดยไม่ละเมิดกฎหมาย เช่น เนื้อหาหมิ่นประมาทผู้อื่น นำเสนอข่าวที่กระทบต่อศีลธรรมอันดี หรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง เป็นต้น 2. มีการเบลอ ปกปิดหน้าบุคคลที่เป็นเหยื่อ หรือเด็ก เยาวชน

	<ol style="list-style-type: none"> ได้นำเสนอโดยรักษาความเป็นส่วนตัว ข้อมูลส่วนตัว และความปลอดภัยของแหล่งข่าว ไม่นำเสนอเนื้อหา ภาพ และเสียง ที่รุนแรง ซึ่งมีผลกระทบทางจิตใจ ไม่นำเสนอเนื้อหา ภาพ และเสียง ที่อนาจาร
ด้านที่ 3 ด้านการสร้างประโยชน์ แรงบันดาลใจ และการมีส่วนร่วม (4 ตัวชี้วัด)	<ol style="list-style-type: none"> รายการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอประเด็นข่าวเข้ามา มีสาระความรู้ ประโยชน์ ข้อคิดต่างๆ มีเนื้อหาจุดประเด็นใหม่ๆ ให้สังคม มีเนื้อหาช่วยสร้างความหวัง แรงบันดาลใจ
ด้านที่ 4 ด้านการคัดเลือก และนำเสนอข่าว (7 ตัวชี้วัด)	<ol style="list-style-type: none"> มีเนื้อหาจรรโลงใจ มีข่าวแปลกใหม่ เรื่องใกล้ตัว หรือเกี่ยวข้อง มีข่าวหลายประเภท ไม่ซ้ำซาก จำเจ รายงานเหตุการณ์ได้รวดเร็ว ฉับไว มีเนื้อหากระชับ ไม่เยิ่นเย้อ รายการนำเสนอเนื้อหาให้ผู้ชมเข้าใจง่าย

มิติผู้ดำเนินรายการ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	
	ด้านผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว	ด้านนักข่าวภาคสนาม
ด้านที่ 1 ด้านการนำเสนอข่าวตามมาตรฐานจริยธรรมทางวิชาชีพ และความเชี่ยวชาญในอาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> ไม่ใส่อคติ ชี้นำ แสดงความเห็นส่วนตัวในการรายงานหรือดำเนินรายการ 	<ol style="list-style-type: none"> ไม่ใส่อคติ ชี้นำ แสดงความเห็นส่วนตัวในการรายงาน รับฟังความเห็นที่หลากหลายของผู้อยู่ในเหตุการณ์

(9 ตัวชี้วัด สำหรับผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว - 8 ตัวชี้วัด สำหรับ นักข่าวภาคสนาม)

2. การรายงานหรือดำเนินรายการ ข่าวอย่างรู้กาลเทศะ
3. มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา ข่าว
4. อ่านข่าวได้กระชับ ชัดเจน
5. เล่าข่าวได้เข้าใจง่าย น่าติดตาม
6. วิเคราะห์ข่าวได้ลึกซึ้ง น่าติดตาม
7. ซักถามข้อมูลได้ตรงประเด็น
8. รอบรู้ในเรื่องรวรอบตัว
9. ดำเนินรายการไม่ออกนอก ประเด็น

3. รายงานข่าวอย่างรู้กาลเทศะ
4. มีความเข้าใจในข้อมูลและ เหตุการณ์ที่รายงาน
5. รายงานเหตุการณ์ข่าวได้ เข้าใจง่าย น่าติดตาม
6. รายงานไม่ออกนอกประเด็น ของเหตุการณ์ข่าว
7. ซักถามข้อมูลได้ตรงประเด็น
8. รอบรู้ในเรื่องรวรอบตัว

ด้านที่ 2

ด้านการใช้ภาษา และมีไหวพริบทางการสื่อสาร (5 ตัวชี้วัด)

1. มีไหวพริบ ปฏิภาณ แก้ไขปัญหา เฉพาะหน้าได้ในการรายงาน หรือดำเนินรายการ
2. ออกเสียงถูกต้อง ชัดเจนตาม อักษรวิธี
3. ใช้ภาษาสื่อสารให้เข้าใจง่าย
4. พูดจาฉะฉาน มีน้ำเสียงน่าฟัง
5. ทีมพิธีกรรายการข่าวเข้ากันได้

1. มีไหวพริบ ปฏิภาณ แก้ไขปัญหา เฉพาะหน้าได้ในการรายงาน
2. ออกเสียงถูกต้อง ชัดเจนตาม อักษรวิธี
3. ใช้ภาษาสื่อสารให้เข้าใจง่าย
4. พูดจาฉะฉาน มีน้ำเสียงน่าฟัง
5. นักข่าวภาคสนามสามารถทำงาน กับผู้ดำเนินรายการข่าวใน ห้องส่งได้ดี

ด้านที่ 3

ด้านการเคารพ และให้เกียรติบุคคลอื่น (2 ตัวชี้วัด สำหรับผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว - 3 ตัวชี้วัด สำหรับ นักข่าวภาคสนาม)

1. ไม่เสียดสี เหน็บแนม ดุถูกหรือ ใส่อารมณ์ในการรายงานข่าว
2. มีความสุภาพ เคารพและ ให้เกียรติผู้ที่ปรากฏในข่าว หรือ ผู้ร่วมรายการ

1. ไม่เสียดสี เหน็บแนม ดุถูกหรือ ใส่อารมณ์ในการรายงานข่าว
2. ใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับ เหตุการณ์ เช่น การสัมภาษณ์ ผู้เสียหาย หรือญาติด้วยน้ำเสียง ที่เหมาะสม

		3. มีความสุภาพ เคารพและให้เกียรติผู้ที่ปรากฏในข่าว หรือผู้ร่วมรายการ
ด้านที่ 4 ด้านบุคลิกภาพ (2 ตัวชี้วัด สำหรับผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว - 3 ตัวชี้วัด สำหรับนักข่าวภาคสนาม)	1. แต่งกายสุภาพ เหมาะสม 2. มีบุคลิกและภาพลักษณ์ดี	1. มีความเป็นกันเองในการรายงานอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ 2. มีบุคลิกและภาพลักษณ์ที่ดี 3. แต่งกายสุภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์

มิติเทคนิคการนำเสนอรายการ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
ด้านที่ 1 ด้านการใช้เทคนิคเพื่อช่วยให้เนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย (5 ตัวชี้วัด)	<ol style="list-style-type: none"> ใช้ภาพประกอบหรือกราฟิกที่น่าสนใจ มีการใช้แผนผัง (อินโฟกราฟิก) ที่เข้าใจง่าย ทันท่วงที หรือน่าติดตาม มีข้อมูลสถิติมาประกอบการนำเสนอ ภาพและเสียงมีคุณภาพ มาตรฐาน ใช้เทคนิคภาพและเสียงช่วยเสริมเนื้อหาให้ชัดเจนขึ้น
ด้านที่ 2 ด้านการใช้เทคนิคสร้างความแปลกใหม่และหลากหลาย (5 ตัวชี้วัด)	<ol style="list-style-type: none"> ความเหมาะสม/สวยงามของข้อความ/ตัวอักษรที่แสดงผลในการสื่อความต่างๆ เช่น ชื่อ ตำแหน่งผู้ร่วมรายการ หรือแหล่งข่าว ชื่อหัวข้อข่าว เป็นต้น ความเหมาะสมของวัน เวลาที่ออกอากาศหรือนำเสนอรายการ ความเหมาะสมของความถี่ของการออกอากาศหรือนำเสนอรายการ การเปิดพื้นที่หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมอื่นๆ เช่น ช่องทางสื่อสาร Social Media คุณภาพความสวยงามของการผลิตรายการด้านเทคนิคโดยรวม เช่น การจัดแสง, มุมภาพ, เสียง, การใช้กราฟิก, โลโก้ต่างๆ เป็นต้น

การประเมิน Quality Rating รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว พิจารณาจากอะไรบ้าง?

ด้านรูปแบบ
และเนื้อหารายการ

ด้านมาตรฐานและจริยธรรมในการนำเสนอเนื้อหา	7 ตัวชี้วัด
ด้านการเสริมสร้าง ทักษะการคิด และแรงบันดาลใจ	4 ตัวชี้วัด
ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ ศักยภาพ และทักษะชีวิต	6 ตัวชี้วัด
ด้านการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน และสมาชิกครอบครัว	3 ตัวชี้วัด
ด้านความสอดคล้องของเนื้อหาในกลุ่มเป้าหมาย	3 ตัวชี้วัด
ด้านส่งเสริมคุณค่าทางสังคม และวัฒนธรรม สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของรายการ	5 ตัวชี้วัด

ด้านผู้ดำเนินรายการ

ด้านความเป็นมืออาชีพในการดำเนินรายการ	6 ตัวชี้วัด
ด้านทัศนคติ ความเอาใจใส่ และมนุษยสัมพันธ์	4 ตัวชี้วัด
ด้านการสื่อสาร การแสดงออก และบุคลิกภาพ	5 ตัวชี้วัด

ด้านเทคนิค
การนำเสนอรายการ

ด้านเทคนิคภาพ เสียง และกิจกรรม	4 ตัวชี้วัด
ด้านรูปแบบการผลิต และการนำเสนอรายการ	9 ตัวชี้วัด

รายละเอียดตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบของรายการข่าวที่มีคุณภาพ มีดังนี้

มิติรูปแบบและเนื้อหารายการ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
<p>ด้านที่ 1 ด้านมาตรฐานและจริยธรรม ในการนำเสนอเนื้อหา (7 ตัวชี้วัด)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง 2. เคารพสิทธิเด็กและเยาวชน เช่น ไม่ทำให้เด็กอับอาย ไม่ล้อเลียน เลือกปฏิบัติ ไม่กลั่นแกล้ง หรือหลอกเด็ก ฯลฯ 3. ไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวของเด็กและเยาวชนที่ร่วมรายการ เช่น ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่แอบถ่าย โดยเด็กไม่รู้ตัวหรือผู้ปกครองไม่อนุญาต ฯลฯ 4. มีการแสดงคำเตือน กรณีมีส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา ไม่เหมาะสม เช่น อันตรายไม่ควรเลียนแบบ เป็นการแสดงตัวอย่าง พฤติกรรมไม่เหมาะสมไม่ควรลอกเลียนแบบ ผู้ปกครองควรดูแล ภาพเหตุการณ์สมมติ ฯลฯ 5. ไม่มีเนื้อหาที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบที่ไม่เหมาะสม 6. ไม่นำเสนอภาพ และเสียงที่รุนแรง และไม่มีเนื้อหาลามกอนาจาร 7. รายการแข่งขันอย่างมีกติกาและเกณฑ์ที่ยุติธรรม
<p>ด้านที่ 2 ด้านการเสริมสร้าง ทักษะการคิด และแรงบันดาลใจ (4 ตัวชี้วัด)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีเนื้อหาสร้างพลัง แรงบันดาลใจและจุดประกายความฝันให้เด็กและเยาวชน 2. มีเนื้อหาสร้างความหวังและกำลังใจให้เด็กและเยาวชน 3. มีเนื้อหาส่งเสริมมิตรภาพ ความสามัคคี กลมเกลียว 4. มีเนื้อหาส่งเสริมทักษะการคิด เช่น การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา เป็นต้น
<p>ด้านที่ 3 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ ศักยภาพและทักษะชีวิต (6 ตัวชี้วัด)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เนื้อหากระตุ้นการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก 2. ให้สาระความรู้ ผสมผสานกับความสนุกสนาน

	<ol style="list-style-type: none"> 3. มีเนื้อหาช่วยส่งเสริมศักยภาพของเด็กและเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับเด็ก 4. สาระจากเนื้อหารายการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ 5. มีเนื้อหาส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิตในสังคม 6. มีเนื้อหาส่งเสริมความกล้าแสดงออก
<p>ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน และสมาชิกในครอบครัว (3 ตัวชี้วัด)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นผู้ชม หรือคนที่เข้ามาร่วมในรายการ 2. ส่งเสริมการดูร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว และการทำกิจกรรมในครอบครัว 3. นำเสนอมุมมองความคิดของคนต่างวัยในครอบครัว
<p>ด้านที่ 5 ด้านความสอดคล้องของเนื้อหา กับกลุ่มเป้าหมาย (3 ตัวชี้วัด)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายการมีความสดใส สร้างความสุขให้เด็ก เยาวชน 2. เนื้อหารับชมได้ทั้งครอบครัว 3. เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและตรงความสนใจของเด็ก เยาวชน
<p>ด้านที่ 5 ด้านส่งเสริมคุณค่าทางสังคม และวัฒนธรรมสอดคล้อง ตามวัตถุประสงค์ของรายการ (5 ตัวชี้วัด)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. นำเสนอวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นความรู้ ความสามารถ และการประดิษฐ์คิดค้นของคนในชุมชน 2. ปลุกฝังคุณค่าทางสังคมที่ดี เช่น การรักครอบครัว ความรับผิดชอบ ความพอเพียง ฯลฯ 3. ให้ข้อคิดสอนใจกับเด็ก และเยาวชน 6. เนื้อหารายการสะท้อนความหลากหลายของสังคม เช่น วัฒนธรรม, ช่วงวัย, เพศ, ความคิดเห็นที่แตกต่าง ฯลฯ 7. รายการส่งเสริมความเท่าเทียมกันในสังคม

มิติผู้ดำเนินรายการ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
<p>ด้านที่ 1 ด้านความเป็นมืออาชีพ ในการดำเนินรายการ (6 ตัวชี้วัด)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นตัวอย่างที่ดี 2. ให้แง่คิด คำแนะนำ 3. มีความรอบรู้ 4. แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี 5. ให้เกียรติ ไม่ดูถูกเด็กและผู้อื่น 6. มีความยุติธรรม
<p>ด้านที่ 2 ด้านทัศนคติ ความเอาใจใส่ และมนุษยสัมพันธ์ (4 ตัวชี้วัด)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มนุษยสัมพันธ์ดี คอยให้กำลังใจ ชื่นชมความสามารถของผู้อื่น 2. มีทัศนคติที่ดี เช่น ความคิดในแง่บวก ใจเย็น 3. ไวต่อความรู้สึกของเด็กและผู้ร่วมรายการ 4. สร้างรอยยิ้ม สนุกสนาน มีชีวิตชีวา เป็นกันเอง
<p>ด้านที่ 3 ด้านการสื่อสาร การแสดงออก และบุคลิกภาพ (5 ตัวชี้วัด)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีน้ำเสียงไพเราะ น่าฟัง 2. พูดจาสุภาพ มีมารยาท รู้กาลเทศะ 3. ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ถูกต้อง ออกเสียงชัดเจน 4. มีบุคลิกภาพและภาพลักษณ์ที่ดี มีเสน่ห์ 5. ผู้ดำเนินรายการที่เป็นเด็กและเยาวชนแสดงออกสมวัย

มิติเทคนิคการนำเสนอรายการ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
ด้านที่ 1 ด้านเทคนิคภาพ เสียง และกิจกรรม (4 ตัวชี้วัด)	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีกิจกรรมแปลกใหม่ในรายการ 2. มีเทคนิคภาพและเสียงแปลกใหม่ มีความคิดสร้างสรรค์ 3. มีเทคนิคภาพและเสียง มีความสนุกสนาน 4. มีเทคนิคภาพและเสียงที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและอารมณ์ของรายการ
ด้านที่ 2 ด้านรูปแบบการผลิต และการนำเสนอรายการ (9 ตัวชี้วัด)	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการสร้างบรรยากาศในรายการ ดึงดูดความสนใจของผู้ชม 2. วิธีเล่าเรื่องและลำดับเรื่องน่าสนใจ และทำให้เด็กเข้าใจง่าย 3. ฉากเหมาะสมกับบรรยากาศของรายการ 4. ภาพประกอบ/กราฟิก สวยงาม สดใส น่าดึงดูด เหมาะกับเนื้อหา 5. เพลงประจำรายการจดจำง่าย มีความไพเราะ 6. เสียงประกอบทำให้เนื้อหาชัดเจนและน่าสนใจ 7. สีสັນในรายการไม่จัดจ้านเกินไป สบายตา 8. ช่วงเวลาที่ออกอากาศเหมาะสม 9. ระยะเวลาออกอากาศมีความยาวเหมาะสม

ตัวชี้วัดจาก “เสียง” บนโลกออนไลน์

ความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์ เป็นอีกสิ่งหนึ่ง que การศึกษาวิจัยได้นำมาใช้ โดยนำความคิดเห็นต่างๆ ของผู้ชมมาวิเคราะห์ ทั้งข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงตัวอักษร ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

กระบวนการพัฒนาตัวชี้วัดและเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงตัวอักษร จากความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์

ผลลัพธ์

ตัวชี้วัดและเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็นต่อคุณภาพรายการของผู้ชมเป้าหมายของรายการที่เข้าร่วมประเมิน

ขั้นตอนนี้เริ่มต้นด้วยการรวบรวมคำหรือวลี (คีย์เวิร์ด หรือ Keywords) แสดงคุณลักษณะที่แสดงถึงคุณภาพของรายการ 2 ประเภท กับการดึงข้อมูลคำที่ใช้แสดงความคิดเห็นต่อรายการจากเพชบุ๊กเพจรายการข่าว 15 รายการ และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว 10 รายการ มาจัดประเภทของคีย์เวิร์ดด้วยการทำเวิร์กช็อปของคณะผู้วิจัย โดยแบ่งเป็นมิติรูปแบบและเนื้อหา, มิติผู้ดำเนินรายการ, มิติเทคนิคการนำเสนอรายการ และมิติอื่นๆ รวมทั้งแบ่งคีย์เวิร์ดแต่ละประเภทเป็นประเด็นในเชิงบวกและเชิงลบ

เสร็จแล้วจึงทำการตรวจสอบคีย์เวิร์ดที่ได้ว่าใช้ได้จริงหรือไม่ โดยพิจารณาเรื่องความแม่นยำ และพิจารณาโมเดลในการวัด จากนั้นดึงข้อมูลการแสดงความความคิดเห็นภายใต้โพสต์ของรายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่เลือกมาก่อนหน้านี้ เพื่อเก็บข้อมูลการพูดถึงรายการ ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ แล้วสรุปผลการออกแบบระบบการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการประเมินในแต่ละมิติของคุณภาพรายการ ก่อนจะเพิ่มเติมคีย์เวิร์ดจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ จำนวน 467 คำ ทำให้มีคีย์เวิร์ดในการศึกษาครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 15,504 คำ สำหรับการจัดทำตัวชี้วัดและเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ และข้อมูลเชิงตัวอักษรจากความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์

บทที่ 3

ใช้

“เกณฑ์”

ประเมิน

“คุณภาพสื่อ”

หลังจากผ่านกระบวนการต่างๆ จนได้ “เกณฑ์” ที่จะนำไปใช้วัดคุณภาพของสื่อแล้ว สิ่งที่ต้องทำในลำดับต่อไป คือการนำเกณฑ์ที่ได้มาทดลองใช้ประเมินสื่อเป้าหมาย

เกณฑ์พิจารณารายการที่จะนำมาประเมินในครั้งนี้ ต้องเป็นรายการข่าวและรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัวตามนิยามที่กำหนดไว้ ออกอากาศทั้ง On Air & Online และควรเป็นรายการที่ได้รับความนิยมปานกลางถึงสูง รวมถึงมีช่องทางให้ผู้ชมร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านทางโทรศัพท์หรือออนไลน์ระหว่างการรับชมรายการหรือการดูย้อนหลัง ในช่วงเวลาของการศึกษานี้

องค์กรสื่อโทรทัศน์ดิจิทัลประเภทบริการสาธารณะและประเภทบริการทางธุรกิจ และผู้ผลิตรายการที่ให้การสนับสนุนและความร่วมมือส่งรายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ทั้งสิ้น 6 รายการ ประกอบด้วย รายการข่าว 4 รายการ และ รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว 2 รายการ จากสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล 3 สถานี และผู้ผลิตรายการที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ดิจิทัล 2 ราย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายการข่าว

1. เรื่องเล่าเช้านี้ ช่อง 3
(บริษัท บีอีซี-เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)¹)
2. ข่าวเย็นช่องวัน ช่องวัน
3. ข่าวค่ำมิติใหม่ทั่วไทย ช่องไทยพีบีเอส
4. ข่าวเช้าเวิร์คพอยท์ ช่องเวิร์คพอยท์

รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว

1. รายการ ซูเปอร์เท็น ช่องเวิร์คพอยท์
(บริษัท ซูเปอร์จิว จำกัด)
2. รายการ บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ช่องไทยพีบีเอส

ในการศึกษาของโครงการวิจัยการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม กำหนดกระบวนการทดลองประเมินคุณภาพเอาไว้ 2 วิธี ได้แก่ การสำรวจความคิดเห็นต่อคุณภาพรายการของผู้ชมเป้าหมายของรายการที่เข้าร่วมการประเมิน (Survey) และ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงตัวอักษรจากความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์ (Social Analysis) ซึ่งทั้งสองวิธีมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

¹บริษัท บีอีซี-เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ร่วมผลิตรายการเรื่องเล่าเช้านี้ ในช่วงเวลาความร่วมมือของการศึกษานี้ ระหว่าง สิงหาคม - ธันวาคม 2563

ถาม “ความเห็น” ผ่านแบบสอบถาม

“การสำรวจความคิดเห็นต่อคุณภาพรายการของผู้ชมเป้าหมายของรายการที่เข้าร่วมการประเมิน” เป็นการประเมินคุณภาพสื่อผ่านแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัดของคุณภาพรายการใน 3 มิติ โดยสำรวจผู้ชมเป้าหมายของรายการที่เข้าร่วมการทดลองประเมินทั้ง 6 รายการ จำนวนรวมไม่น้อยกว่า 900 คน จากทั่วประเทศ ผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบครั้งเดียว (Cross Sectional Study) ในหลายรูปแบบ ได้แก่

1. การเก็บข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์ เพลจ “อินตีดจอ” (เพลจของโครงการ)

โดยใช้คำถามคัดกรองเพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ชมรายการของช่องที่เข้าร่วมการประเมินในครั้งนี้

2. การเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ชมที่เป็นแฟน (Fan-Based)

ของรายการที่เข้าร่วมการประเมิน ผ่านช่องทางออนไลน์ของรายการทั้ง 6 รายการ

3. การเก็บข้อมูลแบบเผชิญหน้า

จากผู้ชมรายการของช่องที่เข้าร่วมการประเมิน โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญและแบบสโนว์บอล จากคำแนะนำของผู้ชมรายการของช่องที่เข้าร่วมการประเมินทั่วประเทศ ดำเนินการโดย นิต้าโพล

ก่อนที่จะนำเครื่องมือไปใช้ทดลองประเมินคุณภาพรายการ ได้มีการทดสอบความตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินคุณภาพรายการ ซึ่งมีขั้นตอนในการทดสอบดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity)

หลังจากได้แบบสอบถามเพื่อการประเมินคุณภาพรายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัวแล้ว ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสื่อสารมวลชน และผู้ทรงคุณวุฒิของกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ได้ตรวจสอบและพิจารณาความตรงของเครื่องมืออีกครั้ง จนได้เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการประเมินทั้งสองประเภทรายการ ประกอบไปด้วย 1 คำถามเบื้องต้น และคำถาม 4 ตอน ได้แก่

รายการข่าว

- คำถามเบื้องต้นถึงสถานะปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม 1 ข้อ
- แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน และพฤติกรรมการรับชมรายการข่าว จำนวน 5 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดให้เลือกตอบ
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายการข่าว มิติด้านรูปแบบและเนื้อหา รายการ จำนวน 4 ด้าน 27 ข้อประเมิน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายการข่าว มิติด้านผู้ดำเนินรายการ แบ่งเป็นมิติย่อยด้านผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว จำนวน 4 ด้าน 18 ข้อประเมิน และด้านผู้สื่อข่าวภาคสนาม จำนวน 4 ด้าน 19 ข้อประเมิน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายการข่าว มิติด้านเทคนิค การนำเสนอ จำนวน 2 ด้าน 10 ข้อประเมิน

รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว

- คำถามเบื้องต้นถึงสถานะปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม 1 ข้อ
- ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน และพฤติกรรมการรับชมรายการ เพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว จำนวน 5 ข้อ
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว มิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ จำนวน 6 ด้าน 28 ข้อประเมิน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว มิติด้านผู้ดำเนินรายการ จำนวน 3 ด้าน 15 ข้อประเมิน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว มิติด้านเทคนิคการนำเสนอ จำนวน 2 ด้าน 13 ข้อประเมิน

การตรวจสอบความเชื่อมั่นก่อนนำไปใช้ (Reliability Test)

ในการตรวจสอบความเชื่อมั่น ได้นำเครื่องมือไปใช้ทดลองประเมินรายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่ใกล้เคียงกับรายการที่เข้าร่วมทดลองอย่างละหนึ่งรายการ ได้แก่ **รายการพุทธอภิวรรณ และ Davinci เด็กถอดรหัส รายการละ 30 คน** เพื่อทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือวัด สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ สัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) เป็นการหาความสัมพันธ์ของข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีความสัมพันธ์กับข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกันหรือไม่ โดยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาที่ยอมรับได้ คือ 0.80 ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งสองฉบับ ปรากฏว่า

รายการข่าว มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาโดยรวม

- มิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ อยู่ที่ 0.975
- มิติด้านผู้ดำเนินรายการ ในมิตีย่อยด้านผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว อยู่ที่ 0.974 และในมิตีย่อยด้านผู้สื่อข่าวภาคสนาม อยู่ที่ 0.982
- มิติด้านเทคนิคการนำเสนอ อยู่ที่ 0.939

รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาโดยรวม

- มิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ อยู่ที่ 0.983
- มิติด้านผู้ดำเนินรายการ อยู่ที่ 0.969
- มิติด้านเทคนิคการนำเสนอ อยู่ที่ 0.979

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว พบว่าค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัดของทั้งสองรายการ มีค่าเกิน 0.80 ในทุกด้าน แสดงว่าข้อคำถามในแต่ละด้านมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

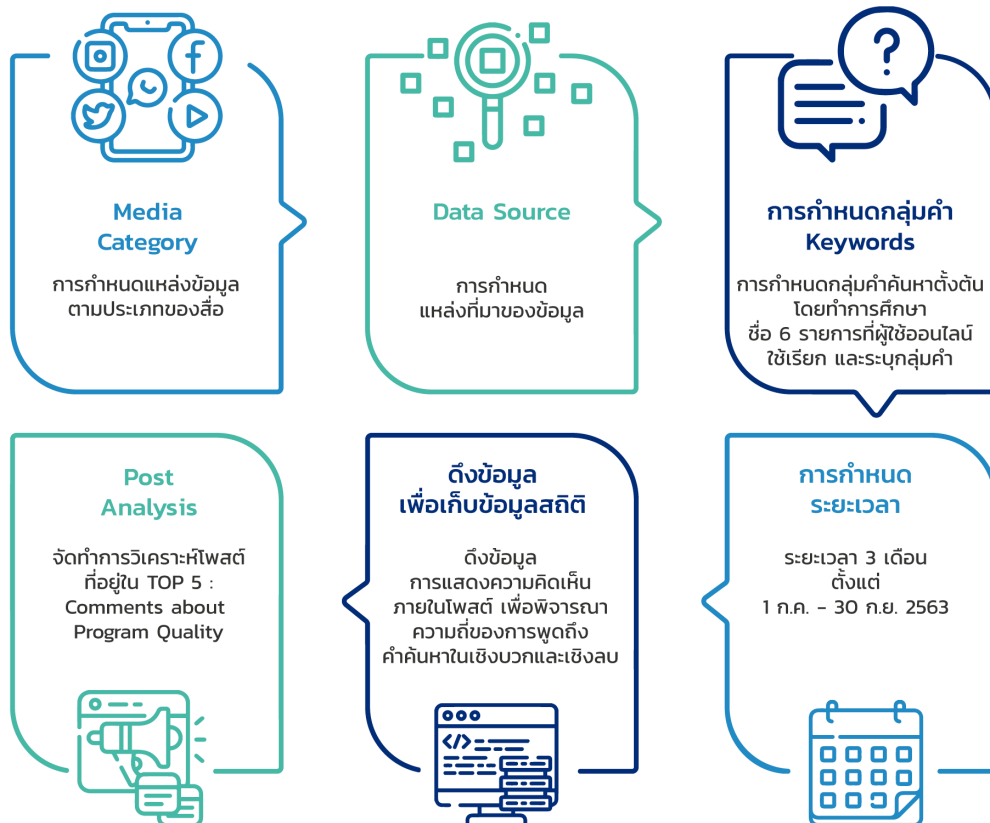

เก็บ “ข้อมูล” ผ่านโลกออนไลน์

“การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงตัวอักษรจากความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์” เป็นอีกกระบวนการทดลองประเมินคุณภาพ ที่ทำการเก็บข้อมูลสถิติของรายการ รวมถึงความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์ เพื่อใช้ในการศึกษาการพัฒนาตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพสื่อ และเพื่อให้การเก็บข้อมูลสถิติไม่เกิดความเอนเอียงโดยการคัดเลือก (Selection Bias) โดยมีกระบวนการดังต่อไปนี้

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงตัวอักษร จากความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์

ใช้ระบบ SOCIAL ANALYSIS วิเคราะห์ SENTIMENT และ ยอด LIKE / SHARE / COMMENT

1. การกำหนดแหล่งข้อมูลตามประเภทของสื่อ (Media Category)

การดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงสถิติ และข้อมูลทางด้านความคิดเห็นบนออนไลน์ จัดทำโดยกำหนดแหล่งข้อมูลให้กับระบบรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Analysis Platform) จากช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ได้แก่

- เฟซบุ๊กเพจสาธารณะ (Facebook Public Page) จำแนกตามประเภทของสื่อ จำนวน 41 ประเภท
- ทวิตเตอร์ (Twitter) จำแนกตามประเภทของสื่อ จำนวน 28 ประเภท
- พันทิป (Pantip) จำแนกตามประเภทของห้อง จำนวน 35 ห้อง
- เว็บไซต์สำนักข่าวต่างๆ (News Portal) ที่อยู่ในระบบ Social Analytics โดยใช้เว็บไซต์ที่มีโครงสร้างที่สามารถใช้การดึงข้อมูลมาได้ จำนวน 33 เว็บไซต์

แหล่งข้อมูลจากช่องทางออนไลน์ทั้งหมดจะถูกจำแนกตามประเภทของสื่อ ที่ถูกแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ ข่าว (News), ธุรกิจ (Business), ไลฟ์สไตล์ (Lifestyle), บันเทิง (Entertainment) และ เทคโนโลยี (Technology) เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น จากนั้นจึงพิจารณาว่าจะดึงข้อมูลในแต่ละประเภทจากช่องทางออนไลน์ช่องทางใด โดยจัดทำรายการออกมาว่าจะเก็บข้อมูลจากแฟนเพจ, บัญชี, ห้อง หรือว่าเว็บไซต์ใดบ้างที่อยู่ในประเภทนั้นๆ

2. การกำหนดแหล่งที่มาข้อมูล (Data Source)

- เฟซบุ๊กเพจสาธารณะ (Facebook Public Page) จำนวน 867 แฟนเพจ
- ทวิตเตอร์ (Twitter) จำนวน 909 บัญชี
- พันทิป (Pantip) จำนวน 35 ห้อง
- เว็บไซต์สำนักข่าวต่าง ๆ (News Portal) จำนวน 33 เว็บไซต์

3. การกำหนดกลุ่มคำค้นหาตั้งต้น

ในการค้นหาโพสต์ตั้งต้นของรายการทั้งสองประเภท ต้องมีเกณฑ์ในการกำหนดกลุ่มคำค้นหาตั้งต้น โดยมีขั้นตอนคือ

ทำการศึกษาชื่อรายการ

ประกอบด้วย รายการเรื่องเล่าเช้านี้, รายการข่าวเย็นช่องวัน, รายการข่าวค่ำมิติใหม่ทั่วไทย, รายการข่าวเช้าเวิร์คพอยท์, รายการซูเปอร์เท็น และรายการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ที่นำไปใช้ในเนื้อหาของข่าว โปสต์ หรือกระทู้ ตามช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ ว่าผู้ใช้สื่อออนไลน์มีการใช้คำว่าอย่างไรบ้างในข้อคิดเห็น ที่ใช้เรียกถึงรายการ ทั้งในรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ระบุกลุ่มคำค้นชื่อรายการเพื่อค้นหาโปสต์ตั้งต้น

จากการศึกษาชื่อรายการทั้ง 6 รายการขั้นต้นนั้นพบว่า บางช่องรายการมีการใช้ชื่อรายการในบางโปสต์บนเฟซบุ๊กเพจ ในขณะที่บางช่องรายการไม่ได้ใส่ชื่อรายการในบางโปสต์บนเฟซบุ๊กเพจ จึงต้องระบุกลุ่มคำค้นเพื่อค้นหาโปสต์ตั้งต้นรายการ เพื่อให้การเก็บข้อมูลสถิติของรายการ รวมถึงความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์ไม่เกิดความเอนเอียงโดยการคัดเลือก (Selection Bias) ซึ่งประกอบด้วย

- รายการเรื่องเล่าเช้านี้ : เรื่องเล่าเช้านี้, เรื่องเล่า เช้านี้
- รายการข่าวเย็นช่องวัน : ข่าวเย็นช่องวัน, ข่าวเย็น ช่องวัน
- รายการข่าวค่ำมิติใหม่ทั่วไทย : ข่าวค่ำ มิติใหม่ทั่วไทย, ข่าวค่ำมิติใหม่ทั่วไทย, ข่าวค่ำ มิติใหม่ ทั่วไทย, ข่าวค่ำมิติใหม่ ทั่วไทย
- รายการข่าวเช้าเวิร์คพอยท์ : ข่าวเช้าเวิร์คพอยท์, ข่าวเช้าเว็คพอยท์, ข่าวเช้าเวิร์คพอยท์, ข่าวเช้า เวิร์คพอยท์, ข่าวเช้า เวิกพอยท์, ข่าวเช้า เวิกพอยท์, ข่าวเช้าเวิร์คพอยท์23, ข่าวเช้าเวิร์คพอยท์ 23, ข่าวเช้าเวิร์กพอยท์, ข่าวเช้าเวิกพอยท์, ข่าวเช้าเวิร์กพอยท์, ข่าวเช้า เวิร์กพอยท์, ข่าวเช้า เวิกพอยท์, ข่าวเช้า เวิกพอยท์, ข่าวเช้าเวิร์กพอยท์23, ข่าวเช้าเวิร์กพอยท์ 23
- รายการซูเปอร์เท็น : SUPER10, Superjeew, superjeew, SUPERJEEW, ซูเปอร์เท็น, ซูเปอร์เท็น, ซุปเปอร์เท็น, ซุปเปอร์เท็น, ซูเปอร์เทน, ซูเปอร์เทน, ซุปเปอร์เทน, ซุปเปอร์ เทน, ซูเปอร์10, ซูเปอร์10, ซุปเปอร์10, ซุปเปอร์10, ซูเปอร์ 10, ซูเปอร์ 10, ซุปเปอร์ 10, ซุปเปอร์ 10
- รายการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย : บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย, รายการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย

4. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากทั้ง 6 รายการในช่วงที่รายการมีการออกอากาศ จะเก็บข้อมูลในทุกๆ ตอน เป็นระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม - 30 กันยายน 2563

เฉพาะการศึกษารายการข่าวเช้าเวิร์คพอยท์ มีการโพสต์บนเฟซบุ๊กเพจข่าวเวิร์คพอยท์ 23 ซึ่งเป็นเพจที่รวบรวมรายการข่าวของหลายรายการบนเฟซบุ๊กเพจ เพื่อให้การรวบรวมข้อมูลสถิติของรายการ รวมถึงความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์ได้ตรงตามรายการข่าวเช้าเวิร์คพอยท์ จึงต้องใช้เกณฑ์ในการกำหนดช่วงระยะเวลาการลงข่าว โดยแบ่งการกำหนดช่วงเวลาเป็น 2 แบบได้แก่

- โปสต์ประเภท “LIVE” กำหนดช่วงเวลาของการลงข่าว ตั้งแต่เวลา 04:00 – 08:30 น.
- โปสต์ประเภท “คลิปหรือโปสต์ Highlight” กำหนดช่วงเวลาของการลงข่าว ตั้งแต่เวลา 08:30 - 11:00 น.

5. การดึงข้อมูลการแสดงความคิดเห็นภายใต้โปสต์ ตามคำค้นหา (Keyword)

เริ่มจากนำโปสต์ต้นทางของรายการทั้ง 6 รายการ มาดึงข้อมูลการแสดงความคิดเห็นภายใต้โปสต์ ตามคำหรือวลีที่เป็นคำหลัก (คีย์เวิร์ด หรือ Keywords) ของการวัด Quality Rating ที่กำหนดไว้ จำนวนทั้งสิ้น 15,504 คำค้นหา เพื่อพิจารณาความถี่ของการพูดถึงคำค้นหาเหล่านั้น ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ต่อคุณภาพรายการในมิติรูปแบบและเนื้อหารายการ มิติผู้ดำเนินรายการ มิติเทคนิคการนำเสนอรายการ และมิติอื่นๆ

ในขั้นตอนนี้ เพื่อค้นหาการแสดงความคิดเห็นต่อผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว จำเป็นต้องมีการกำหนด “ชื่อพิธีกร” เป็นเงื่อนไขคำค้นหาที่จะรวมเข้าไปด้วย เพื่อเชื่อมโยงกับคีย์เวิร์ดของคุณลักษณะที่แสดงถึงคุณภาพด้านผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว ทั้งประเด็นเชิงบวกและเชิงลบ นอกจากนี้ ยังนำเฟซบุ๊กของพิธีกร และบัญชีทวิตเตอร์ของพิธีกรเข้าสู่ระบบรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Analysis Platform) เพื่อดำเนินการค้นหาการแสดงความคิดเห็นต่อผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว คนนั้นๆ ด้วย

6. เกณฑ์การจัดทำวิเคราะห์โปสต์ (Post Analysis)

- การจัดทำวิเคราะห์โปสต์ (Post Analysis) รายงานผลข้อมูลสถิติในภาพรวม เป็นการนำโปสต์ข่าวหรือประเด็นที่กำลังเป็นกระแสสังคม (Viral) มาวิเคราะห์ โดยจะเป็นประเด็นที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ และมีปฏิสัมพันธ์ในช่องทางสื่อสังคมออนไลน์เป็นจำนวนมาก

- การจัดทำการวิเคราะห์โพสต์ที่อยู่ใน 5 อันดับแรกที่มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายการมากที่สุด (TOP 5 : Comments about Program Quality) มาทำการวิเคราะห์คอมเมนต์แสดงความคิดเห็น ภายใต้ประเด็นเชิงคุณภาพ โดยมีเกณฑ์คือ
 - ไม่ใช้โพสต์ที่เป็นเฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) ยกเว้นการไลฟ์เฉพาะประเด็นข่าวใดข่าวหนึ่ง
 - เลือกโพสต์ที่มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับประเด็นเชิงคุณภาพทั้ง 4 ด้าน ไม่น้อยกว่า 10 ความคิดเห็น
 - เลือกโพสต์ในประเด็นข่าว “น้องชมพู และ ลุงพล”

ในระหว่างการวิเคราะห์ จะมีการตรวจสอบความถูกต้องทั้งจากระบบและคน เพื่อให้การแสดงผลมีความถูกต้อง รวมทั้งสามารถนำข้อมูลมาใช้ปรับปรุงคีย์เวิร์ดให้มีความแม่นยำยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ระบบรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Analysis Platform) เป็นโปรแกรมที่เก็บและบันทึกความคิดเห็นที่มีการพูดถึงรายการ และประเด็นเชิงคุณภาพ จากสื่อออนไลน์ต่างๆ ซึ่งระบบนี้มีข้อดี และข้อจำกัดของการเก็บข้อมูล ดังนี้

ข้อดีของการเก็บข้อมูลจากระบบ SOCIAL ANALYTICS

1. มีการกำหนดแหล่งข้อมูลตามประเภทของสื่อ (Media Category) และการกำหนดแหล่งที่มาข้อมูล (Data Source) ให้กับระบบ เพื่อดึงข้อมูลที่ตรงกับการศึกษาประเด็นเชิงคุณภาพของรายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว โดยไม่เก็บข้อมูลทั้ง Universe จากทุกแหล่งที่มาข้อมูล (Data Source) บนสื่อออนไลน์ต่างๆ มาทำการวิเคราะห์
2. มีการกำหนดกลุ่มคำตั้งต้น (Keyword) จากชื่อรายการ และคำที่แสดงคุณลักษณะของสื่อที่มีคุณภาพให้กับระบบ เพื่อให้ระบบทำการค้นหาข้อมูลตามกลุ่มคำที่สนใจ

ข้อจำกัดของการเก็บข้อมูลจากระบบ SOCIAL ANALYTICS

ข้อความแสดงความคิดเห็นที่นำมาวิเคราะห์ประเด็นเชิงคุณภาพในโครงการนี้ นำมาจากข้อความแสดงความคิดเห็นจากเฟซบุ๊กเพจเท่านั้น เนื่องจากสื่อออนไลน์ของ ทวิตเตอร์ (Twitter), พันทิป (Pantip) และเว็บไซต์สำนักข่าวต่างๆ ไม่พบข้อความแสดงความคิดเห็นตามกลุ่มคำตั้งต้น (Keyword) ที่แสดงคุณลักษณะของสื่อที่มีคุณภาพ และเกณฑ์ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้

บทที่ 4

ประเมิน

QUALITY RATING

ของสื่อเป้าหมาย

หลังจากผ่านขั้นตอนต่างๆ
จนกระทั่งได้เกณฑ์การประเมินคุณภาพสื่อ
ที่พร้อมสำหรับการทดลองใช้แล้ว
ก็มาถึงกระบวนการประเมินรายการข่าว 4 รายการ
และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว 2 รายการ
ที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อทดลองหา QUALITY RATING
ของรายการต่างๆ

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการประเมินคุณภาพรายการในครั้งนี้ ใช้การเก็บข้อมูลแบบเผชิญหน้า (Face-To-Face) และ การเก็บข้อมูลออนไลน์จากผู้ชมรายการทั่วประเทศ แบ่งเป็นผู้ชมที่ประเมินรายการข่าว จำนวน 763 ชุด (58.02%) และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว 552 ชุด (41.98%) รวมทั้งสิ้น 1,315 ชุด ในส่วนของรายการข่าว แบ่งเป็นการเก็บข้อมูลแบบเผชิญหน้า จำนวน 414 ชุด (54.25%) และการเก็บข้อมูลออนไลน์ จำนวน 349 ชุด (45.75%) ส่วนรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว แบ่งเป็นการเก็บข้อมูลแบบเผชิญหน้า จำนวน 206 ชุด (37.31%) และการเก็บข้อมูลออนไลน์ จำนวน 346 ชุด (62.69%)

เมื่อแยกตามภูมิภาคที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบเผชิญหน้า ซึ่งได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 5 ภูมิภาค 9 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคกลางและภาคตะวันออก (กรุงเทพมหานคร, นนทบุรี, ชลบุรี), ภาคเหนือ (เชียงใหม่, เชียงราย), ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (นครราชสีมา, อุบลราชธานี) และภาคใต้ (นครศรีธรรมราช, สงขลา) พบว่า ในหมวดรายการข่าว ผู้ให้ข้อมูลมาจากภาคใต้มากที่สุด (108 คน) ส่วนผู้ให้ข้อมูลจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนน้อยที่สุด (100 คน) ส่วนในหมวดรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ผู้ให้ข้อมูลมาจากกรุงเทพมหานคร ภาคกลางและภาคตะวันออกมีจำนวนมากที่สุด (54 คน) ขณะที่ภาคเหนือภาคและตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด (50 คนเท่ากันทั้ง 2 ภาค) และเมื่อดูภาพรวมของผู้ให้ข้อมูลในแต่ละภูมิภาคแล้ว ภาคใต้เป็นภูมิภาคที่มีผู้ให้ข้อมูลมากที่สุด จำนวนรวม 160 คน ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุด จำนวนรวม 150 คน

ภูมิภาค	จังหวัด	รายการข่าว				รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว		รวมทั้งสิ้น (ชุด)
		เรื่อง เล่า เข้านี้	ข่าวเช้า เวิร์ค พอยท์	ข่าวค่ำ มิติใหม่ ทั่วไทย	ข่าวเย็น ช่อง วัน	ซูเปอร์ เท็น	บ้านนัก วิทยาศาสตร์ น้อย	
กรุงเทพมหานคร กลาง และตะวันออก	กรุงเทพมหานคร	13	13	13	13	13	13	78
	นนทบุรี	8	6	6	7	8	8	43
	ชลบุรี	6	6	6	7	6	6	37
เหนือ	เชียงใหม่	13	13	13	13	13	13	78
	เชียงราย	12	14	12	12	12	12	74
ตะวันออก เฉียงเหนือ	นครราชสีมา	13	13	13	13	13	13	76
	อุบลราชธานี	12	12	12	12	12	12	72
ใต้	นครศรีธรรมราช	13	14	13	14	13	13	80
	สงขลา	14	14	13	13	13	13	80
ONLINE		191	55	52	51	285	61	695
รวมทั้งสิ้น		295	160	153	155	388	164	1,315
รวมรายการข่าว		763				552		

ในการประเมินคุณภาพรายการผ่านตัวชี้วัด ผู้ชมจะทำการประเมิน โดยให้คะแนนความคิดเห็นจากตัวชี้วัดที่แสดงถึงคุณสมบัติของรายการที่มีคุณภาพ ว่ารายการนั้นมีคุณสมบัติในแต่ละองค์ประกอบหรือไม่ ค่าคะแนนที่ให้จะอยู่ระหว่าง 1 - 5 ได้แก่ 1 เห็นด้วยน้อยที่สุด, 2 เห็นด้วยน้อย, 3 เห็นด้วยปานกลาง, 4 เห็นด้วยมาก และ 5 เห็นด้วยมากที่สุด

การประมวลค่าคะแนนจากตัวชี้วัดที่เก็บรวบรวมข้อมูล จะคิดจากค่าเฉลี่ยรวมขององค์ประกอบแต่ละด้าน โดยการแปลความหมายค่าเฉลี่ยความคิดเห็นดังนี้

การประมวลค่าคะแนน
จากตัวชี้วัดที่เก็บรวบรวมข้อมูล

ค่าคะแนน	ระดับคุณภาพรายการ
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด
1.81 - 2.60	น้อย
2.61 - 3.40	ปานกลาง
3.41 - 4.20	ดี
4.21 - 5.00	ดีมาก

ส่วนเกณฑ์การพิจารณา ดูจากค่าคะแนนที่เป็นค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบในแต่ละมิติ ดังนี้

 ผ่าน	ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.61 ขึ้นไป คุณภาพรายการในองค์ประกอบในมิตินี้ : ระดับ ปานกลาง จนถึง ดีมาก
 ไม่ผ่าน	ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.60 หรือต่ำกว่า คุณภาพรายการในองค์ประกอบในมิตินี้ : ระดับ น้อย ถึง น้อยที่สุด

QUALITY RATING

ของรายการข่าว

ผลการประเมินคุณภาพรายการข่าวทั้ง 4 รายการ ที่เข้าร่วมทดลองใช้เกณฑ์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. รายงานผลการประเมินคุณภาพรายการจากการสำรวจความคิดเห็นต่อคุณภาพรายการของผู้ชมเป้าหมายของรายการที่เข้าร่วมการประเมิน (Survey)
2. รายงานจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงตัวอักษรจากความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์ (Social Analysis)

1. รายงานผลการประเมินคุณภาพรายการจากการสำรวจความคิดเห็นต่อคุณภาพรายการของผู้ชมเป้าหมายของรายการที่เข้าร่วมการประเมิน (SURVEY)

ผลการประเมินคุณภาพของรายการข่าวทั้ง 4 รายการ ที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ชมเป้าหมายของรายการ ปรากฏว่าในภาพรวม ผลการประเมินคุณภาพของทุกรายการผ่านทุกด้าน โดยมีคะแนนการประเมินคุณภาพในทุกมิติอยู่ในระดับดีทุกรายการ ยกเว้น รายการที่ 1 ที่นักข่าวภาคสนามได้คะแนนในระดับดีมาก

รายการที่ร่วมทดลองประเมิน	มิติด้านรูปแบบและเนื้อหา	มิติด้านผู้ดำเนินรายการ		มิติด้านเทคนิคการนำเสนอ	เฉลี่ยรวมทุกมิติ	ผลประเมินคุณภาพ
		ผู้ประกาศพิธีกร	นักข่าวภาคสนาม			
รายการที่ 1	4.14	4.34	4.28	4.23	4.24	ผ่านทุกด้าน
รายการที่ 2	4.05	4.19	4.18	4.18	4.13	ผ่านทุกด้าน
รายการที่ 3	4.11	4.22	4.17	4.17	4.16	ผ่านทุกด้าน
รายการที่ 4	4.03	4.13	4.13	4.08	4.08	ผ่านทุกด้าน

รายละเอียดแสดงผลการประเมินคุณภาพของรายการข่าวแต่ละองค์ประกอบ เปรียบเทียบกับทุกรายการ ได้ดังต่อไปนี้

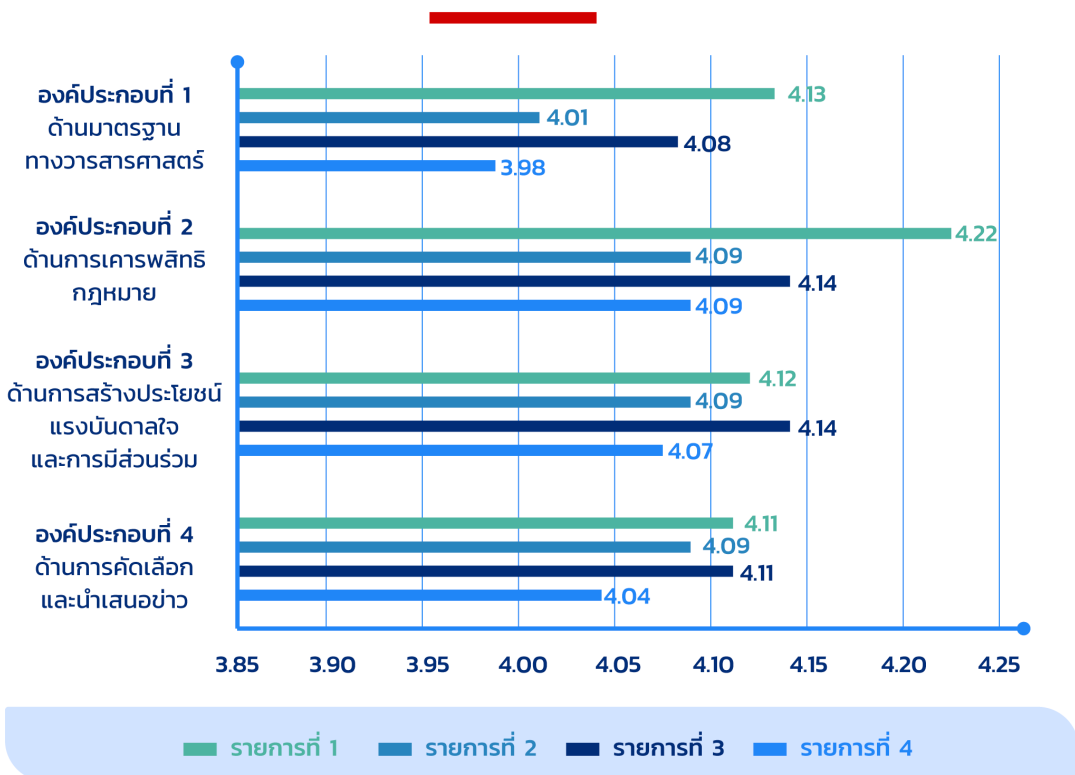
มิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ

ภาพรวม

รายการส่วนใหญ่ได้คะแนนประเมินคุณภาพด้านรูปแบบเนื้อหารายการทั้ง 4 องค์ประกอบในระดับดี (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41-4.20) เฉพาะรายการที่ 1 ที่ได้คะแนนประเมินองค์ประกอบที่ 2 ด้านการเคารพสิทธิ กฎหมาย ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.21-5.00) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบที่รายการข่าวทั้ง 4 รายการทำได้ดี ได้คะแนนมากเป็นอันดับแรก คือองค์ประกอบที่ 2 ด้านการเคารพสิทธิ กฎหมาย และองค์ประกอบที่ 3 ด้านการสร้างประโยชน์ แรงบันดาลใจและการมีส่วนร่วม ส่วนองค์ประกอบที่รายการส่วนใหญ่ (เฉพาะรายการที่ 2, 3, 4) ถูกประเมินคุณภาพในลำดับสุดท้ายเมื่อเปรียบเทียบกับองค์ประกอบอื่น คือ ด้านมาตรฐานทางวารสารศาสตร์ จึงเป็นเสียงสะท้อนจากผู้ชมว่าปัจจุบันรายการข่าวควรพัฒนามาตรฐานทางวารสารศาสตร์ให้เพิ่มมากขึ้น

หากเปรียบเทียบคะแนนระหว่างรายการ จะเห็นได้ว่ารายการที่ได้คะแนนประเมินสูงในทุกองค์ประกอบคือรายการที่ 1 ส่วนรายการที่ได้คะแนนประเมินต่ำกว่ารายการอื่นๆ คือ รายการที่ 4

ผลการประเมินคุณภาพรายการข่าว ด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ

สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ

การประเมินคุณภาพรายการข่าว สามารถแสดงผลการประเมินในแต่ละองค์ประกอบว่า รูปแบบและเนื้อหาของรายการมีคุณภาพโดดเด่นในตัวชี้วัดใด และมีส่วนที่ผู้ชมเห็นควรให้มีการพัฒนาคุณภาพเพิ่มในตัวชี้วัดใด ดังตัวอย่างผลการประเมินคุณภาพรายการข่าวในด้านรูปแบบและเนื้อหา ดังต่อไปนี้

สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ

รายการ	คะแนนการประเมินในภาพรวม	ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนประเมินสูง	ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนประเมินต่ำ
รายการที่ 1	ระดับดี (4.14)	<ul style="list-style-type: none"> มีการเบลอ ปกปิดหน้าบุคคลที่เป็นเหยื่อ หรือเด็ก เยาวชน (4.34) รายการนำเสนอเนื้อหาให้ผู้ชมเข้าใจง่าย (4.28) รายงานโดยมีแหล่งที่มาหรือหลักฐานอ้างอิง ไม่รายงานลอยๆ (4.23) 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่นำเสนอเนื้อหา ภาพ และเสียงที่รุนแรงซึ่งมีผลกระทบต่อจิตใจ (4.11) มีเนื้อหาช่วยสร้างความหวังแรงบันดาลใจ (4.07) รายการแสดงความรับผิดชอบเมื่อนำเสนอข้อมูลผิดพลาด (4.03)
รายการที่ 2	ระดับดี (4.05)	<ul style="list-style-type: none"> รายการนำเสนอเนื้อหาให้ผู้ชมเข้าใจง่าย (4.28) รายการสามารถเป็นกระบอกเสียงนำเสนอความเดือดร้อนของประชาชน (4.28) มีสาระความรู้ ประโยชน์ ข้อคิดต่างๆ (4.19) 	<ul style="list-style-type: none"> มีข่าวแปลกใหม่ (3.94) เนื้อหาไม่มอมเมาหรือสร้างความงมงายให้แก่ผู้ชม (3.93) รายงานข่าวโดยไม่ยั่วยุให้เกิด หรือขยายความขัดแย้ง (3.89)
รายการที่ 3	ระดับดี (4.11)	<ul style="list-style-type: none"> รายการนำเสนอเนื้อหาให้ผู้ชมเข้าใจง่าย (4.28) นำเสนอหลายมุมมอง (4.23) มีสาระความรู้ ประโยชน์ ข้อคิดต่างๆ (4.20) 	<ul style="list-style-type: none"> รายการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอประเด็นข่าวเข้ามา (4.08) รายการแสดงความรับผิดชอบเมื่อนำเสนอข้อมูลผิดพลาด (4.03) ไม่นำเสนอเนื้อหา ภาพ และเสียงที่รุนแรง ซึ่งมีผลกระทบต่อจิตใจ (4.03)
รายการที่ 4	ระดับดี (4.03)	<ul style="list-style-type: none"> รายการนำเสนอเนื้อหาให้ผู้ชมเข้าใจง่าย (4.26) มีสาระความรู้ ประโยชน์ ข้อคิดต่างๆ (4.18) มีการเบลอ ปกปิดหน้าบุคคลที่เป็นเหยื่อ หรือเด็ก เยาวชน (4.15) 	<ul style="list-style-type: none"> รายการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอประเด็นข่าวเข้ามา (3.99) ไม่นำเสนอเนื้อหา ภาพ และเสียงที่รุนแรง ซึ่งมีผลกระทบต่อจิตใจ (3.98) มีเนื้อหาจรรโลงใจ (3.97)

มิติด้านผู้ดำเนินรายการ

ภาพรวม

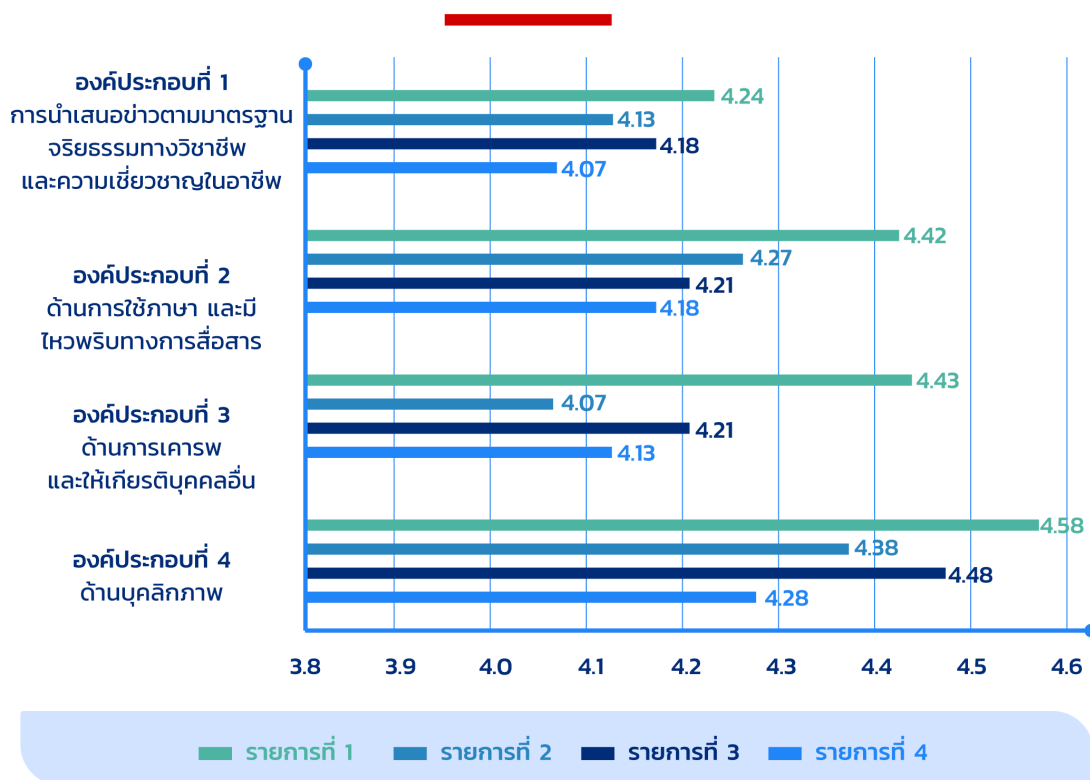
เมื่อดูผลการประเมินด้านผู้ประกาศข่าวและพิธีกรข่าว รายการส่วนใหญ่ได้คะแนนประเมินคุณภาพทั้ง 4 องค์ประกอบในระดับดี (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41-4.20) และระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.21-5.00)

หากพิจารณาเรียงองค์ประกอบที่รายการข่าวทั้ง 4 รายการทำได้ดี ได้คะแนนมากเป็นอันดับแรก คือ องค์ประกอบที่ 4 ด้านบุคลิกภาพ รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 2 ด้านการใช้ภาษาและมีไหวพริบทางการสื่อสาร

ส่วนองค์ประกอบที่รายการส่วนใหญ่ (เฉพาะรายการที่ 1, 3, 4) ถูกประเมินคุณภาพในลำดับสุดท้ายเมื่อเปรียบเทียบกับองค์ประกอบอื่น คือ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการนำเสนอข่าวตามมาตรฐานทางวิชาชีพและความเชี่ยวชาญในอาชีพ

หากเปรียบเทียบคะแนนระหว่างรายการ จะเห็นได้ว่ารายการที่ได้คะแนนประเมินสูงในทุกองค์ประกอบ คือรายการที่ 1 ส่วนรายการที่ได้คะแนนประเมินต่ำกว่ารายการอื่นๆ คือรายการที่ 4 ในองค์ประกอบที่ 1, 2 และ 4 ส่วนรายการที่ 2 นั้นได้คะแนนประเมินต่ำกว่ารายการอื่นๆ ในองค์ประกอบที่ 3 ด้านการเคารพและให้เกียรติบุคคลอื่น

ผลการประเมินคุณภาพรายการข่าว ด้านผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว

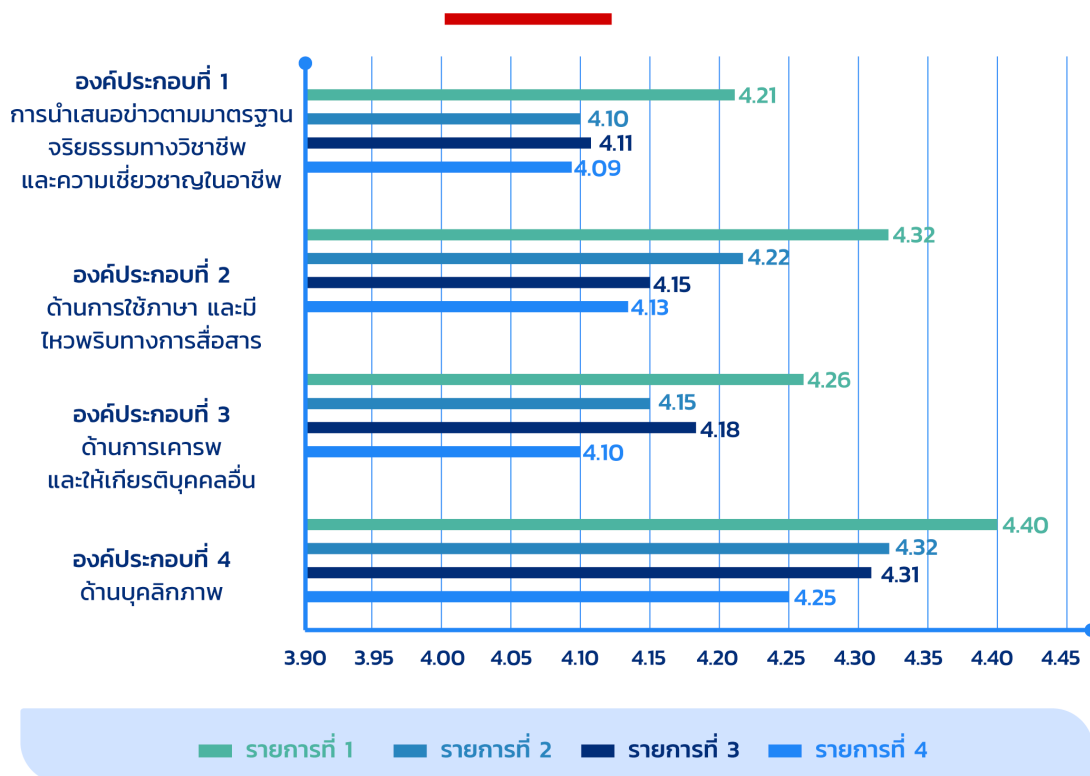

ส่วนด้านนักข่าวภาคสนามนั้น รายการส่วนใหญ่ได้คะแนนประเมินคุณภาพทั้ง 4 องค์ประกอบ ในระดับดี (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41-4.20) และระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.21-5.00)

หากพิจารณารายองค์ประกอบที่ผู้ชมเห็นว่านักข่าวภาคสนามทั้ง 4 รายการทำได้ดี ได้คะแนน มากเป็นอันดับแรกคือองค์ประกอบที่ 4 ด้านบุคลิกภาพ ส่วนองค์ประกอบที่ทุกรายการถูกประเมิน คุณภาพในลำดับสุดท้าย เมื่อเปรียบเทียบกับองค์ประกอบอื่น คือองค์ประกอบที่ 1 ด้านการนำเสนอข่าวตามมาตรฐานทางวิชาชีพและความเชี่ยวชาญในอาชีพ

หากเปรียบเทียบคะแนนระหว่างรายการ จะเห็นได้ว่ารายการที่ได้คะแนนประเมินสูงในทุก องค์ประกอบ คือรายการที่ 1 ส่วนรายการที่ได้คะแนนประเมินต่ำกว่ารายการอื่นๆ ในทุก องค์ประกอบ คือรายการที่ 4

ผลการประเมินคุณภาพรายการข่าว ด้านนักข่าวภาคสนาม

สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านผู้ดำเนินรายการ

การประเมินคุณภาพรายการข่าว สามารถแสดงผลการประเมินในแต่ละองค์ประกอบว่าผู้ดำเนินรายการข่าวมีคุณภาพโดดเด่นในตัวชี้วัดใด และมีส่วนที่ผู้ชมเห็นควรให้มีการพัฒนาคุณภาพเพิ่มในตัวชี้วัดใด ดังตัวอย่างผลการประเมินคุณภาพรายการข่าวในด้านผู้ดำเนินรายการ แบ่งออกเป็นด้านผู้ประกาศและพิธีกรข่าว กับด้านนักข่าวภาคสนาม ดังต่อไปนี้

สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านผู้ประกาศและพิธีกรข่าว

รายการ	คะแนนการประเมินในภาพรวม	ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนประเมินสูง	ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนประเมินต่ำ
รายการที่ 1	ระดับดีมาก (4.34)	<ul style="list-style-type: none"> • แต่งกายสุภาพ เหมาะสม (4.59) • พูดจาชัดเจน มีน้ำเสียงน่าฟัง (4.46) • ทักษะพิธีกรรายการข่าวเข้ากันได้ดี (4.46) 	<ul style="list-style-type: none"> • ชักถามข้อมูลได้ตรงประเด็น (4.12) • รอบรู้ในเรื่องราวรอบตัว (4.12)
รายการที่ 2	ระดับดี (4.19)	<ul style="list-style-type: none"> • แต่งกายสุภาพ เหมาะสม (4.41) • มีความสุภาพ เคารพและให้เกียรติผู้ที่ปรากฏในข่าว หรือผู้ร่วมรายการ (4.38) • เล่าข่าวได้เข้าใจง่าย น่าติดตาม (4.34) 	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่เสียดสี เหน็บแนม ดุถูกหรือใส่อารมณ์ในการรายงานข่าว (4.05) • การรายงานหรือดำเนินรายการข่าว • อย่างรู้กาลเทศะ (4.01) • ไม่ใส่อคติชี้นำ แสดงความคิดเห็นส่วนตัวในการรายงานหรือดำเนินรายการ (3.86)
รายการที่ 3	ระดับดีมาก (4.22)	<ul style="list-style-type: none"> • แต่งกายสุภาพ เหมาะสม (4.50) • อ่านข่าวได้กระชับชัดเจน (4.29) • มีความสุภาพ เคารพและให้เกียรติผู้ที่ปรากฏในข่าว หรือผู้ร่วมรายการ (4.25) 	<ul style="list-style-type: none"> • ใช้ภาษาสื่อสารให้เข้าใจง่าย (4.18) • ไม่เสียดสี เหน็บแนม ดุถูกหรือใส่ • อารมณ์ในการรายงานข่าว (4.16) • มีไหวพริบ ปฏิภาณ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ในการรายงาน หรือดำเนินรายการ (4.15)
รายการที่ 4	ระดับดี (4.13)	<ul style="list-style-type: none"> • แต่งกายสุภาพ เหมาะสม (4.29) • อ่านข่าวได้กระชับชัดเจน (4.23) • พูดจาชัดเจน มีน้ำเสียงน่าฟัง (4.22) 	<ul style="list-style-type: none"> • มีไหวพริบ ปฏิภาณ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ในการรายงาน หรือดำเนินรายการ (4.13) • ไม่เสียดสี เหน็บแนม ดุถูกหรือใส่อารมณ์ในการรายงานข่าว (4.11) • วิเคราะห์ข่าวได้ลึกซึ้ง น่าติดตาม (3.97)

สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านนักข่าวภาคสนาม

รายการ	คะแนนการประเมินในภาพรวม	ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนประเมินสูง	ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนประเมินต่ำ
รายการที่ 1	ระดับดีมาก (4.28)	<ul style="list-style-type: none"> • พูดจาจะฉาน มีน้ำเสียงน่าฟัง (4.46) • มีบุคลิก และภาพลักษณ์ที่ดี (4.41) • มีความสุภาพ เคารพและให้เกียรติผู้ที่ปรากฏในข่าว หรือผู้ร่วมรายการ (4.39) 	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่ใส่อคติ ชี้นำ แสดงความเห็นส่วนตัวในการรายงาน (4.18) • รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายของผู้อยู่ในเหตุการณ์ (4.17) • รอบรู้ในเรื่องราวรอบตัว (4.16)
รายการที่ 2	ระดับดี (4.18)	<ul style="list-style-type: none"> • แต่งกายสุภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์ (4.35) • พูดจาจะฉาน มีน้ำเสียงน่าฟัง (4.28) • รายงานเหตุการณ์ข่าวได้เข้าใจง่าย น่าติดตาม (4.21) 	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่ใส่อคติ ชี้นำ แสดงความเห็นส่วนตัวในการรายงาน (4.08) • รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายของผู้อยู่ในเหตุการณ์ (3.97)
รายการที่ 3	ระดับดี (4.17)	<ul style="list-style-type: none"> • มีบุคลิกและภาพลักษณ์ที่ดี (4.34) • มีความสุภาพ เคารพและให้เกียรติผู้ที่ปรากฏในข่าว หรือผู้ร่วมรายการ (4.22) • พูดจาจะฉาน มีน้ำเสียงน่าฟัง (4.21) 	<ul style="list-style-type: none"> • ใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ เช่น การสัมภาษณ์ผู้เสียหาย หรือญาติด้วยน้ำเสียงที่เหมาะสม (4.13) • นักข่าวภาคสนามสามารถทำงานกับผู้ดำเนินรายการข่าวในห้องส่งได้ดี (4.10) • รอบรู้ในเรื่องราวรอบตัว (4.06)
รายการที่ 4	ระดับดี (4.13)	<ul style="list-style-type: none"> • แต่งกายสุภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์ (4.28) • มีไหวพริบ ปฏิภาณ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ในการรายงาน หรือดำเนินรายการ (4.20) • มีความเข้าใจในข้อมูลและเหตุการณ์ที่รายงาน (4.18) 	<ul style="list-style-type: none"> • ออกเสียงถูกต้อง ชัดเจน ตามอักขรวิธี เช่น ไม่ออกเสียง ร เป็น ล หรือการเว้นวรรคตอน เป็นต้น (4.08) • นักข่าวภาคสนามสามารถทำงานกับผู้ดำเนินรายการข่าวในห้องส่งได้ดี (4.08) • ใช้น้ำเสียง ได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ เช่น การสัมภาษณ์ผู้เสียหายหรือญาติด้วยน้ำเสียงที่เหมาะสม (4.06)

มิติด้านเทคนิคการนำเสนอ

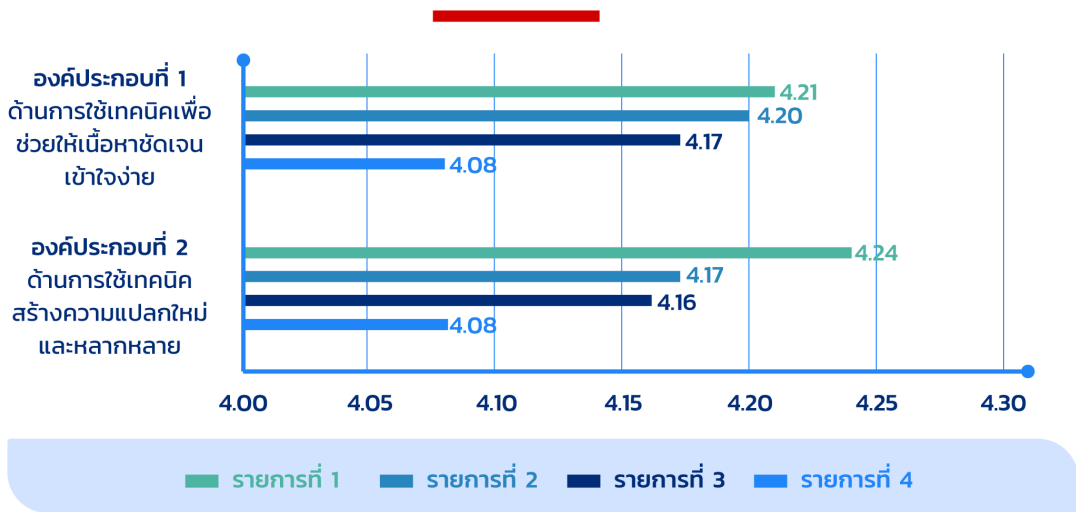
ภาพรวม

ผลการประเมินด้านเทคนิคการนำเสนอ รายการส่วนใหญ่ได้คะแนนประเมินคุณภาพทั้ง 4 องค์ประกอบในระดับดี (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41-4.20) และระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.21-5.00)

หากพิจารณารายการองค์ประกอบแล้วพบว่ารายการข่าวแต่ละรายการได้คะแนนประเมินผลแต่ละองค์ประกอบใกล้เคียงกัน ทั้งองค์ประกอบที่ 1 ด้านการใช้เทคนิคเพื่อช่วยให้เนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย และองค์ประกอบที่ 2 ด้านการใช้เทคนิคสร้างความแปลกใหม่หลากหลาย

หากเปรียบเทียบคะแนนระหว่างรายการจะเห็นได้ว่ารายการได้คะแนนประเมินสูงในทุกองค์ประกอบคือ รายการที่ 1 ส่วนรายการที่ได้คะแนนประเมินต่ำกว่ารายการอื่นๆ ในทุกองค์ประกอบคือ รายการที่ 4

ผลการประเมินคุณภาพรายการข่าว ด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ

สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ

การประเมินคุณภาพรายการข่าว สามารถแสดงผลการประเมินในแต่ละองค์ประกอบ ว่าในด้านเทคนิคการนำเสนอรายการนั้นมีคุณภาพโดดเด่นในตัวชี้วัดใด และมีส่วนที่ผู้ชมเห็นควรให้มีการพัฒนาคุณภาพเพิ่มในตัวชี้วัดใด ดังตัวอย่างผลการประเมินคุณภาพรายการข่าวทั้ง 4 รายการ ดังต่อไปนี้

สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ

รายการ	คะแนนการประเมินในภาพรวม	ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนประเมินสูง	ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนประเมินต่ำ
รายการที่ 1	ระดับดีมาก (4.23)	<ul style="list-style-type: none"> คุณภาพความสวยงามของการผลิตรายการด้านเทคนิคโดยรวม เช่น การจัดแสง มุมภาพ เสียง การใช้กราฟิก โลโก้ต่างๆ (4.37) ภาพและเสียงมีคุณภาพมาตรฐาน (4.35) 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ภาพประกอบหรือกราฟิกที่น่าสนใจ (4.18) มีข้อมูลสถิติมาประกอบการนำเสนอ (4.17) มีการใช้แผนผัง (อินโฟกราฟิก) ที่เข้าใจง่าย ทันสมัย หรือน่าติดตาม (4.12)
รายการที่ 2	ระดับดี (4.18)	<ul style="list-style-type: none"> ภาพและเสียงมีคุณภาพ มาตรฐาน (4.26) มีการใช้แผนผัง (อินโฟกราฟิก) ที่เข้าใจง่าย ทันสมัย หรือน่าติดตาม (4.21) คุณภาพความสวยงามของการผลิตรายการด้านเทคนิคโดยรวม เช่น การจัดแสง มุมภาพ เสียง การใช้กราฟิก โลโก้ต่างๆ เป็นต้น (4.21) 	<ul style="list-style-type: none"> มีข้อมูลสถิตินำเสนอ (4.15) ความเหมาะสม ความสวยงามของข้อความหรือตัวอักษรที่แสดงผลข้อมูลต่างๆ หน้าจอ (4.15)

รายการที่ 3	ระดับดี (4.17)	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ภาพประกอบหรือกราฟิกที่น่าสนใจ (4.20) ใช้เทคนิคภาพและเสียงช่วยเสริมเนื้อหาให้ชัดเจนขึ้น (4.20) ความเหมาะสม/สวยงามของข้อความ/ตัวอักษรที่แสดงผลในการสื่อความต่างๆ (4.20) 	<ul style="list-style-type: none"> การเปิดพื้นที่หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมอื่นๆ เช่น ช่องทางสื่อสาร Social Media (4.12) มีการใช้แผนผัง (อินโฟกราฟิก) ที่เข้าใจง่าย ก็นสมัย หรือน่าติดตาม (4.10)
รายการที่ 4	ระดับดี (4.08)	<ul style="list-style-type: none"> ภาพและเสียงมีคุณภาพ มาตรฐาน (4.22) ความเหมาะสม/สวยงามของข้อความ/ตัวอักษรที่แสดงผลในการสื่อความต่างๆ (4.14) 	<ul style="list-style-type: none"> การใช้แผนผัง (อินโฟกราฟิก) ที่เข้าใจง่าย ก็นสมัย หรือน่าติดตาม (4.01) การเปิดพื้นที่หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมอื่นๆ เช่น ช่องทางสื่อสาร Social Media (4.00)

2. รายงานจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงตัวอักษร จากความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์ (SOCIAL ANALYSIS)

ผลการประเมินคุณภาพของรายการข่าวทั้ง 4 รายการ จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบ Social Analysis พบว่าความคิดเห็นต่อรายการที่ปรากฏบนช่องทางออนไลน์ต่างๆ มีสัดส่วนในเชิงบวกมากกว่าเชิงลบ

รายการที่ร่วมทดลองประเมิน	จำนวน Comment มิติด้านรูปแบบและเนื้อหา		จำนวน Comment มิติด้านผู้ดำเนินรายการ		จำนวน Comment มิติด้านเทคนิคการนำเสนอ	
	บวก	ลบ	บวก	ลบ	บวก	ลบ
รายการที่ 1	2,084	742	671	455	103	54
รายการที่ 2	20	1	12	5	6	0
รายการที่ 3	21	15	9	17	41	0
รายการที่ 4	234	73	208	18	346	26

โดยสามารถแบ่งตามมิติต่างๆ ได้ดังนี้

มิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ

รายการที่ 1

ข้อมูลจากระบบ Social Analysis ของรายการที่ 1 พบว่าความคิดเห็นในเชิงบวกต่อมิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการจากผู้ชมบนช่องทางสื่อออนไลน์ ส่วนใหญ่คือเรื่องเนื้อหาที่มีสาระ มีประโยชน์ ทันเหตุการณ์ น่าติดตาม และเข้าใจได้ง่าย ซึ่งเป็นจุดเด่นของรายการ แต่ในขณะเดียวกันก็มีความคิดเห็นเชิงลบ ในเรื่องของเนื้อหาข่าวบางเรื่องที่ไม่มีความน่าสนใจเช่นกัน

รายการที่ 2

มิติด้านรูปแบบและเนื้อหาของรายการ เป็นมิติที่ได้ความคิดเห็นเชิงบวกมากกว่ามิติอื่นๆ สำหรับรายการที่ 2 โดยได้ในเรื่องของเนื้อหาที่ดี สนุก ชวนติดตาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินจากการสำรวจผู้ชมรายการ ที่ให้คะแนนประเมินคุณภาพสูงในเรื่องนำเสนอเนื้อหาให้ผู้ชมเข้าใจง่าย

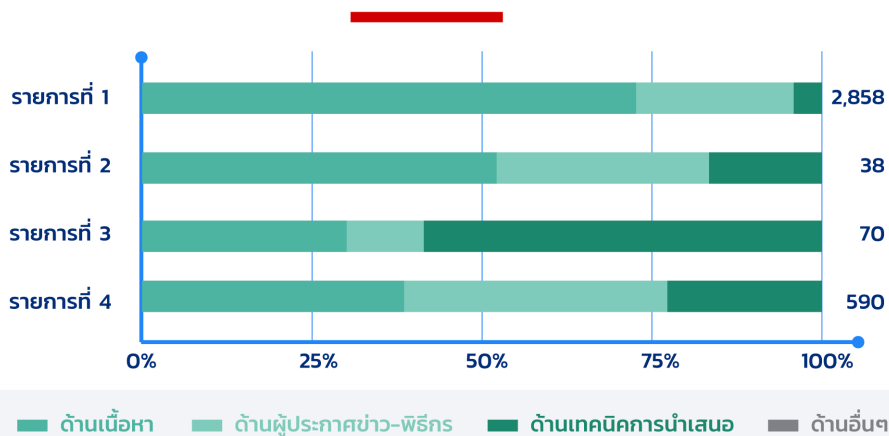
รายการที่ 3

ความคิดเห็นต่อรูปแบบและเนื้อหาของรายการที่ 3 จากผู้ชมบนช่องทางสื่อออนไลน์ ส่วนใหญ่เป็นไปในด้านบวก มีเนื้อหาที่ดี มีสาระ เป็นกลาง แต่ขณะเดียวกันก็มีความคิดเห็นในด้านลบต่อการที่เนื้อหาไม่มีสาระด้วยเช่นกัน

รายการที่ 4

ผู้ชมรายการที่ 4 บนช่องทางสื่อออนไลน์มีความคิดเห็นในด้านบวกต่อรูปแบบและเนื้อหาของรายการที่ 4 โดยเฉพาะการนำเสนอข่าวที่ดี มีสาระ ทันเหตุการณ์ทันสมัยสถานการณ์ แต่ในขณะเดียวกันก็มีผู้ชมที่เห็นว่าบางเนื้อหาไม่มีสาระ ไม่มีประโยชน์ด้วยเช่นกัน

การพูดถึงประเด็นเชิงคุณภาพของรายการข่าว ในอารมณ์เชิงบวก

มิติด้านผู้ดำเนินรายการ

รายการที่ 1

ผู้ชมบนช่องทางสื่อออนไลน์ของรายการที่ 1 กล่าวถึงผู้ดำเนินรายการในด้านบวก ไม่ว่าจะเป็นการอ่านข่าวอย่างเข้าใจง่าย ชัดเจน สนุกสนาน มีบุคลิกภาพที่น่ารัก พูดจាន่าฟัง ส่วนความเห็นเชิงลบต่อผู้ดำเนินรายการ ส่วนใหญ่คือเรื่องของการขาดจรรยาบรรณ และการถามตอบไม่ตรงประเด็นของผู้ดำเนินรายการ

รายการที่ 2

ในมิติด้านผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าวของรายการที่ 2 ความคิดเห็นเชิงบวกส่วนใหญ่ได้แก่ ชื่นชอบในตัวผู้ประกาศข่าว และมีความน่ารัก ส่วนความคิดเห็นเชิงลบ คือการรายงานข่าวที่ไม่เป็นกลาง เสนอข่าวแบบชี้นำ และใส่อารมณ์ความคิดเห็นส่วนตัว

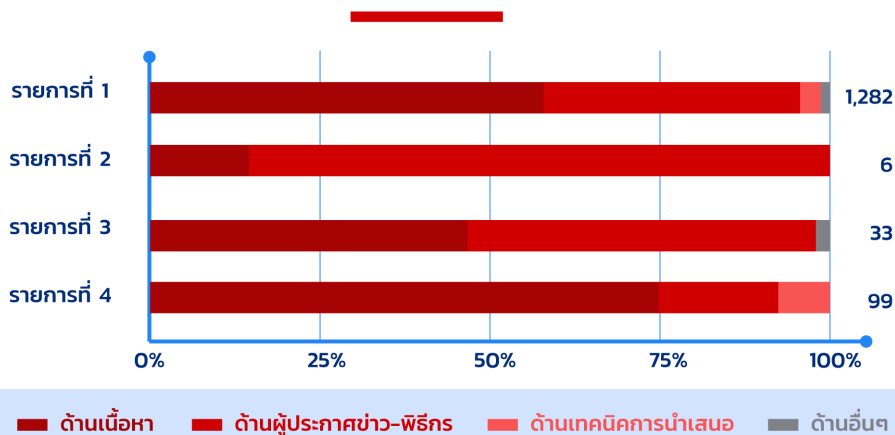
รายการที่ 3

ข้อมูลจากระบบ Social Analysis แสดงให้เห็นว่าผู้ชมบนช่องทางสื่อออนไลน์มีความคิดเห็นในด้านบวกต่อความเป็นกลางของผู้ประกาศข่าวและพิธีกรข่าว ของรายการที่ 3 แต่ในขณะเดียวกัน ก็มีความคิดเห็นทางลบต่อความไม่เป็นกลางของผู้ประกาศข่าวและพิธีกรข่าวด้วยเช่นกัน

รายการที่ 4

จากข้อมูลในระบบ Social Analysis ความคิดเห็นเชิงบวกในมิติด้านผู้ดำเนินรายการของผู้ชมรายการที่ 4 คือชื่นชอบในตัวผู้ประกาศ พูดอ่านออกเสียงชัดเจน ส่วนความคิดเห็นด้านลบ ส่วนใหญ่คือ ผู้ประกาศไม่เป็นกลาง และอาจใช้คำพูดที่ไม่ค่อยเหมาะสม

การพูดถึงประเด็นเชิงคุณภาพของรายการข่าว ในอารมณ์เชิงลบ

มิติด้านเทคนิคการนำเสนอ

รายการที่ 1

ระบบของคุณภาพของภาพและเสียงที่คมชัดคือ ความคิดเห็นด้านบวกลำดับแรกจากผู้ชมรายการผ่านช่องทางออนไลน์ของรายการที่ 1 ในมิติด้านเทคนิคการนำเสนอ แต่ก็มีความคิดเห็นด้านลบเกี่ยวกับระบบภาพและเสียงที่ไม่คมชัดด้วย ซึ่งอาจเกิดจากข้อจำกัดเรื่องความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ตในการรับชมทางออนไลน์

รายการที่ 2

ตามข้อมูลจากระบบ Social Analysis การแสดงความคิดเห็นของผู้ชมรายการที่ 2 ในมิติด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ พบว่าเป็นความคิดเห็นเชิงบวกทั้งหมด โดยความคมชัดของภาพและเสียงคือเรื่องที่ผู้ชมรายการผ่านช่องทางออนไลน์มีความคิดเห็นในเชิงบวกมากที่สุด

รายการที่ 3

มิติด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ เป็นมิติที่ผู้ชมรายการที่ 3 ที่ชมผ่านช่องทางออนไลน์แสดงความคิดเห็นมากกว่ามิติด้านอื่นๆ ตามข้อมูลจากระบบ Social Analysis โดยระบบภาพและเสียงที่คมชัดคือเรื่องที่ผู้ชมแสดงความคิดเห็นเชิงบวกมากที่สุด

รายการที่ 4

ข้อมูลจากระบบ Social Analysis ของรายการที่ 4 พบว่ามิติด้านเทคนิคการนำเสนอคือมิติที่ผู้ชมรายการมีความเห็นเชิงบวกในอันดับแรก โดยเรื่องที่ได้รับความคิดเห็นเชิงบวกมากที่สุด คือรายการมีภาพและเสียงคมชัด มีคุณภาพมาตรฐาน ซึ่งถือเป็นจุดแข็งของรายการ

ตัวอย่างบทวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพสื่อร่วมทั้ง 2 วิธี : รายการข่าว (รายการ A)

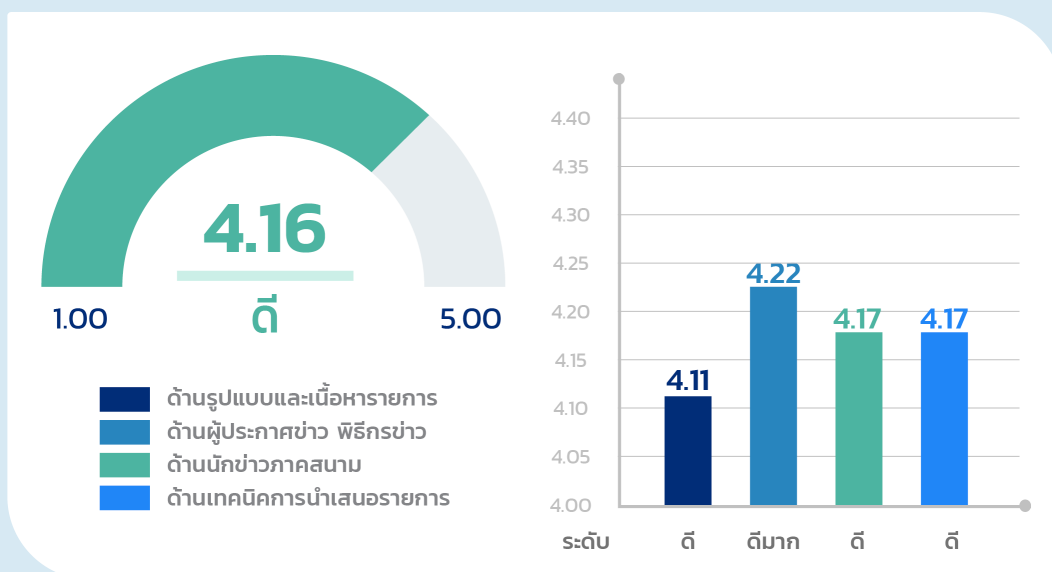
ผลการประเมินคุณภาพสื่อจากการสำรวจผู้ชมในมิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ ด้านผู้ดำเนินรายการ และด้านเทคนิคการนำเสนอ ของรายการข่าว (รายการ A) พบว่าในภาพรวมของรายการ ผู้ชมประเมินคุณภาพรายการอยู่ในระดับดี (4.16) เมื่อแยกตามรายมิติพบว่า ด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ ด้านนักข่าวภาคสนาม และด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ ได้รับการประเมินในระดับดี ส่วนผลประเมินรายมิติด้านผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว อยู่ในระดับดีมาก โดยเรื่องที่ได้รับการประเมินคุณภาพสูงที่สุดคือมีการแต่งกายที่สุภาพเหมาะสม มีบุคลิกและภาพลักษณ์ที่ดี และอ่านข่าวได้กระชับ ชัดเจน ส่วนเรื่องที่สามารถพัฒนาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นจากที่ได้อยู่แล้วอีกได้ คือการไม่ใส่อคติ ชี้นำ แสดงความเห็นส่วนตัวในการรายงานหรือดำเนินรายการ และการดำเนินรายการไม่ออกนอกประเด็น

ขณะที่ด้านนักข่าวภาคสนามนั้น ผู้ชมประเมินคุณภาพในเรื่องของบุคลิกภาพไว้สูงกว่าด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะในเรื่องการมีบุคลิกและภาพลักษณ์ที่ดี การแต่งกายที่สุภาพเหมาะสม เหมาะกับสถานการณ์ และมีความเป็นกันเองในการรายงาน

ด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ ได้รับการประเมินอยู่ในเกณฑ์ระดับดี โดยส่วนใหญ่ให้คะแนนประเมินสูงในเรื่องภาพและเสียงมีคุณภาพ มาตรฐาน การใช้ภาพประกอบหรือกราฟิกที่น่าสนใจ การใช้เทคนิคภาพและเสียงช่วยเสริมเนื้อหาให้ชัดเจนขึ้น และความเหมาะสม/สวยงามของข้อความ/ตัวอักษรที่แสดงผลในการสื่อความต่างๆ เช่น ชื่อตำแหน่งผู้ร่วมรายการ หรือแหล่งข่าว ชื่อหัวข้อข่าว เป็นต้น ส่วนเรื่องที่ได้คะแนนประเมินน้อยแต่ไม่ได้มีความห่างของคะแนนประเมินต่างกันมากนักจากเรื่องที่ได้คะแนนสูง คือ มีการใช้แผนผัง (อินโฟกราฟิก) ที่เข้าใจง่าย ทันสมัย หรือนำติดตาม และการเปิดพื้นที่หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมอื่นๆ เช่น ช่องทางสื่อสาร Social Media

ส่วนในมิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ เรื่องที่ได้คะแนนประเมินสูงคือ มีสาระความรู้ประโยชน์ ข้อคิดต่างๆ ไม่นำเสนอเนื้อหา ภาพ และเสียง ที่อนาจาร และ รายการนำเสนอเนื้อหาให้ผู้ชมเข้าใจง่าย ส่วนเรื่องที่ได้รับคะแนนประเมินน้อยกว่าเรื่องอื่นๆ คือ การมีข่าวแปลกใหม่ มีข่าวหลากหลายประเภทไม่จำเจ และรายการแสดงความรับผิดชอบเมื่อนำเสนอข้อมูลผิดพลาด

สำหรับคะแนนการประเมินคุณภาพสื่อจากการสำรวจผู้ชมรายการ A ทั้งในภาพรวมและรายมิติ มีผลดังนี้

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาร่วมกับตัวแปรเรื่องของพฤติกรรมกรับชม และแหล่งที่มาของการเก็บข้อมูล ข้อสังเกตที่พบคือ ผู้ที่ติดตามรายการเป็นประจำจะให้คะแนนประเมินคุณภาพรายการในทุกมิติสูงกว่าผู้ที่ติดตามชมรายการน้อย

เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณภาพร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบ Social Analysis พบว่าความคิดเห็นที่ปรากฏบนช่องทางออนไลน์ต่างๆ มีจำนวนไม่มาก ยังคงมีส่วนความคิดเห็นในเชิงบวก (ร้อยละ 68) มากกว่าเชิงลบ (ร้อยละ 32) และเป็นความเห็นต่อมิติด้านเทคนิคการนำเสนอรายการมากกว่ามิติอื่นๆ โดยความคิดเห็นเชิงบวกทั้งหมดอยู่ในเรื่องของระบบภาพและเสียงที่คมชัด ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินจากการสำรวจผู้ชมรายการ

ในมิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ ข้อมูลจากระบบ Social Analysis พบว่าความคิดเห็นในด้านบวกต่อรูปแบบและเนื้อหาจากผู้ชมบนช่องทางสื่อออนไลน์ส่วนใหญ่คือมีเนื้อหาที่ดี มีสาระ เป็นกลาง แต่ขณะเดียวกันก็มีความคิดเห็นในด้านลบต่อความไม่มีสาระของเนื้อหาเช่นกัน

ในมิติด้านผู้ดำเนินรายการ ข้อมูลจากระบบ Social Analysis พบว่าผู้ชมมีความคิดเห็นในด้านบวกต่อเรื่องของความเป็นกลางของผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว แต่ในขณะเดียวกันก็มีความคิดเห็นทางลบต่อความไม่เป็นกลางของผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว เช่นกัน ซึ่งหากพิจารณาร่วมกับข้อมูลจากการสำรวจผู้ชม จะพบว่าเรื่องของความไม่เป็นกลาง เป็นเรื่องที่ได้ค่าคะแนนน้อยกว่าคุณสมบัติอื่นๆ ของผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว

นอกจากนี้ Top Comment ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพรายการของข้อมูลจากระบบ Social Analysis พบว่าเนื้อหาที่เป็น Top Comment อันดับที่หนึ่งกลับเป็นความคิดเห็นในอารมณ์เชิงลบ โดยเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับทางการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องที่อ่อนไหว ดังนั้นในการประเมินคุณภาพรายการโดยอาศัยการพิจารณาจากการแสดงความคิดเห็นของผู้ชม อาจต้องลงไปพิจารณาในประเด็นข่าวที่นำเสนอ เพื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาข่าวกับความเห็นที่ผู้ชมประเมินด้วย

QUALITY RATING

ของรายการเพื่อเด็ก

เยาวชน และครอบครัว

ผลการประเมินคุณภาพรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่เข้าร่วมทดลองใช้เกณฑ์ทั้ง 2 รายการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1. รายงานผลการประเมินคุณภาพรายการจากการสำรวจความคิดเห็นต่อคุณภาพรายการของผู้ชมเป้าหมายของรายการที่เข้าร่วมการประเมิน (Survey) และ 2. รายงานจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงตัวอักษรจากความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์ (Social Analysis)

1. รายงานผลการประเมินคุณภาพรายการจากการสำรวจความคิดเห็นต่อคุณภาพรายการของผู้ชมเป้าหมายของรายการที่เข้าร่วมการประเมิน (SURVEY)

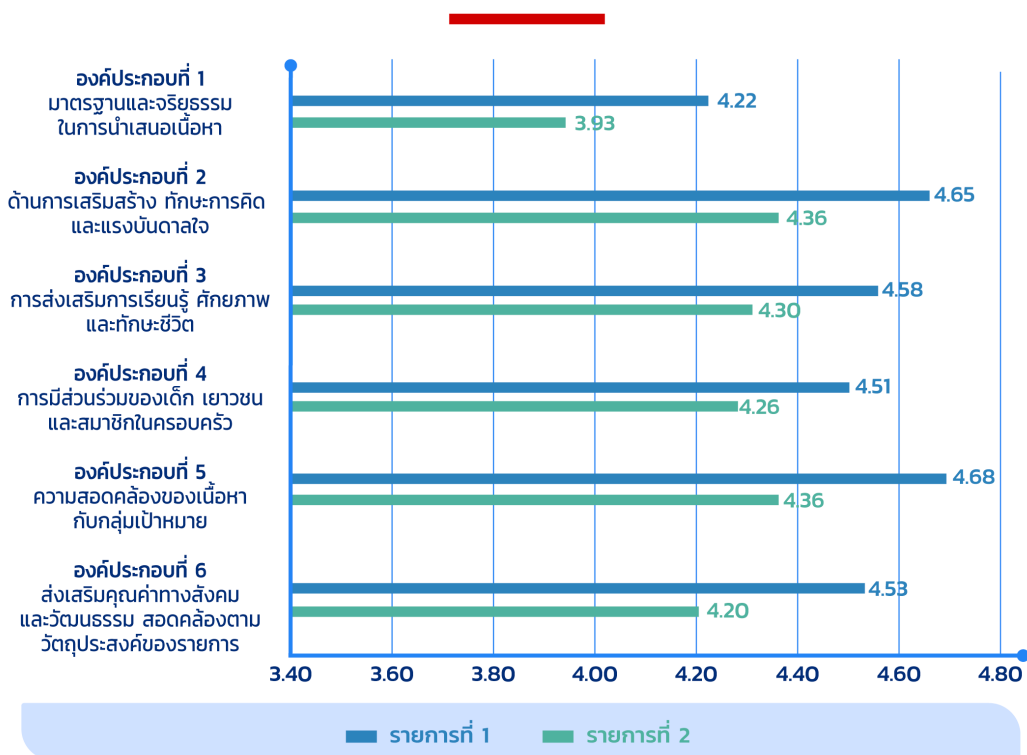
ผลการประเมินคุณภาพของรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ทั้ง 2 รายการ ที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ชมเป้าหมายของรายการ ปรากฏว่าในภาพรวม ผลการประเมินคุณภาพนั้น “ผ่าน” ทุกรายการ โดยมีคะแนนการประเมินคุณภาพในทุกมิติที่ระดับดีมากทุกรายการ

รายการที่ร่วมทดลองประเมิน	มิติด้านรูปแบบและเนื้อหา	มิติด้านผู้ดำเนินรายการ	มิติด้านเทคนิคการนำเสนอ	เฉลี่ยรวมทุกมิติ	ผลประเมินคุณภาพ
รายการที่ 1	4.49	4.64	4.44	4.52	ผ่านทุกด้าน
รายการที่ 2	4.21	4.31	4.21	4.23	ผ่านทุกด้าน

ผลการประเมินคุณภาพของรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ทั้ง 2 รายการ สามารถแบ่งตามมิติต่างๆ ได้ดังนี้

มิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ

ผลการประเมินคุณภาพรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว
ด้านรูปแบบเนื้อหารายการ

ภาพรวม

รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัวทั้ง 2 รายการ ได้คะแนนประเมินคุณภาพด้านรูปแบบเนื้อหารายการทั้ง 4 องค์ประกอบในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.21-5.00) เฉพาะรายการที่ 2 ที่ได้คะแนนประเมินองค์ประกอบที่ 1 ด้านมาตรฐานและจรรยาบรรณ ในการนำเสนอเนื้อหา และองค์ประกอบที่ 6 ส่งเสริมคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรมสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของรายการในระดับดี (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41-4.20)

เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบที่รายการทั้ง 2 รายการทำได้ดี ได้คะแนนมากเป็นอันดับแรกคือ องค์ประกอบที่ 2 ด้านการเสริมสร้าง ทักษะการคิด และแรงบันดาลใจ และองค์ประกอบที่ 5 ความสอดคล้องของเนื้อหากับกลุ่มเป้าหมาย ส่วนองค์ประกอบที่ทั้ง 2 รายการถูกประเมินคุณภาพในลำดับสุดท้ายเมื่อเปรียบเทียบกับองค์ประกอบอื่น คือ มาตรฐานและจรรยาบรรณ ในการนำเสนอเนื้อหา

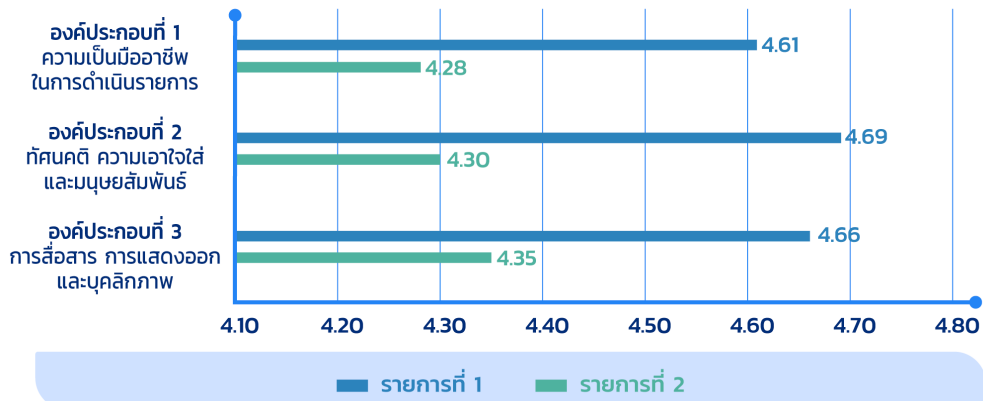
สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ

สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ

รายการ	คะแนนการประเมินในภาพรวม	ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนประเมินสูง	ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนประเมินต่ำ
รายการที่ 1	ระดับดีมาก (4.49)	<ul style="list-style-type: none"> มีเนื้อหาสร้างพลังแรงบันดาลใจและจุดประกายความฝันให้เด็กและเยาวชน (4.74) รายการมีเนื้อหาที่รับชมได้ทั้งครอบครัว (4.74) มีเนื้อหาที่ส่งเสริมความกล้าแสดงออกของเด็กและเยาวชน (4.71) 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่นำเสนอภาพ และเสียงที่รุนแรง และไม่มีเนื้อหาลามกอนาจาร (4.12) ไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวของเด็กและเยาวชนที่ร่วมรายการ เช่น ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่แอบถ่ายโดยเด็กไม่รู้ตัวหรือผู้ปกครองไม่อนุญาต ฯลฯ (4.01) ไม่มีเนื้อหาที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบที่ไม่เหมาะสม (3.90)
รายการที่ 2	ระดับดีมาก (4.21)	<ul style="list-style-type: none"> มีเนื้อหาสร้างพลังแรงบันดาลใจและจุดประกายความฝันให้เด็กและเยาวชน (4.43) รายการมีความสดใส สร้างความสุขให้เด็ก เยาวชน (4.42) ส่งเสริมการดูร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว และการทำกิจกรรมในครอบครัว และนำเสนอมุมมองของคนต่างวัย (4.27) 	<ul style="list-style-type: none"> เคารพสิทธิเด็กและเยาวชน เช่น ทำให้เด็กอับอาย ล้อเลียน เลือกปฏิบัติ กลั่นแกล้ง หรือหลอกเด็ก (3.76) ไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวของเด็กและเยาวชนที่ร่วมรายการ เช่น ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่แอบถ่ายโดยเด็กไม่รู้ตัวหรือผู้ปกครองไม่อนุญาต ฯลฯ (3.52)

มิติด้านผู้ดำเนินรายการ

ผลการประเมินคุณภาพรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ด้านผู้ดำเนินรายการ

ภาพรวม

รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัวทั้ง 2 รายการ ได้คะแนนประเมินคุณภาพด้านผู้ดำเนินรายการทั้ง 3 องค์ประกอบในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.21-5.00)

เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบที่ผู้ดำเนินรายการทั้ง 2 รายการทำได้ดี ได้คะแนนมากเป็นอันดับแรก คือองค์ประกอบที่ 2 ทักษะคติ ความเอาใจใส่ และมนุษยสัมพันธ์ ส่วนองค์ประกอบที่ทั้ง 2 รายการถูกประเมินคุณภาพในลำดับสุดท้ายเมื่อเปรียบเทียบกับองค์ประกอบอื่น คือองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นมืออาชีพในการดำเนินรายการ

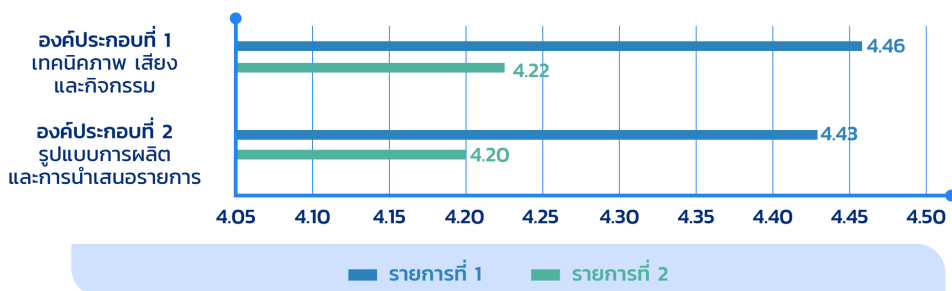
สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านผู้ดำเนินรายการ

สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านผู้ดำเนินรายการ

รายการ	คะแนนการประเมินในภาพรวม	ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนประเมินสูง	ตัวชี้วัดที่ได้คะแนนประเมินต่ำ
รายการที่ 1	ระดับดีมาก (4.64)	<ul style="list-style-type: none"> สร้างรอยยิ้ม สนุกสนาน มีชีวิตชีวา เป็นกันเอง (4.76) มีมนุษยสัมพันธ์ดี คอยให้กำลังใจ ชื่นชมความสามารถของผู้อื่น (4.74) มีน้ำเสียงไพเราะ น่าฟัง (4.69) 	<ul style="list-style-type: none"> มีความรอบรู้ (4.53) แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี (4.52)
รายการที่ 2	ระดับดีมาก (4.31)	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ถูกต้อง ออกเสียงชัดเจน (4.38) มีมนุษยสัมพันธ์ดี คอยให้กำลังใจ ชื่นชมความสามารถของผู้อื่น (4.37) พูดจาสุภาพ มีมารยาท รู้กาลเทศะ (4.37) 	<ul style="list-style-type: none"> แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี (4.18) ไวต่อความรู้สึกของเด็กและผู้ร่วมรายการ (4.16)

มิติด้านเทคนิคการนำเสนอ

ผลการประเมินคุณภาพรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ผลการสำรวจด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ

ภาพรวม

รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัวทั้ง 2 รายการ ได้คะแนนประเมินคุณภาพด้านเทคนิค การนำเสนอรายการทั้ง 2 องค์กรประกอบในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.21-5.00) ยกเว้น รายการ ที่ 2 ซึ่งได้คะแนนในองค์ประกอบที่ 2 รูปแบบการผลิตและการนำเสนอรายการในระดับดีที่คะแนน 4.20

เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่าทั้ง 2 รายการได้คะแนนแต่ละองค์ประกอบใกล้เคียงกันมาก ทั้งองค์ประกอบเทคนิคภาพ เสียงและกิจกรรม และองค์ประกอบรูปแบบการผลิตและการนำเสนอ รายการ

สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ

สรุปผลประเมินตามตัวชี้วัดคุณภาพ ด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ

รายการ	คะแนน การประเมิน ในภาพรวม	ตัวชี้วัด ที่ได้คะแนนประเมินสูง	ตัวชี้วัด ที่ได้คะแนนประเมินต่ำ
รายการที่ 1	ระดับดีมาก (4.44)	<ul style="list-style-type: none">มีการสร้างบรรยากาศในรายการ ดึงดูดความสนใจของผู้ชม (4.56)มีวิธีเล่าเรื่องและลำดับเรื่องที่น่าสนใจ ทำให้เด็กเข้าใจง่าย (4.54)การใช้เทคนิคภาพและเสียงที่มีความสนุกสนาน (4.48)	<ul style="list-style-type: none">ระยะเวลาออกอากาศมีความยาวเหมาะสม (4.37)เพลงประจำรายการจดจำง่าย มีความไพเราะ (4.35)
รายการที่ 2	ระดับดีมาก (4.21)	<ul style="list-style-type: none">มีการสร้างบรรยากาศในรายการ ดึงดูดความสนใจของผู้ชม (4.27)มีภาพประกอบ/กราฟิก สวยงาม สดใส น่าดึงดูด เหมาะกับเนื้อหา (4.27)การใช้เทคนิคภาพและเสียงที่มีความสนุกสนาน (4.26)	<ul style="list-style-type: none">สีสັນในรายการไม่จัดจ้านเกินไป สบายตา (4.14)เพลงประจำรายการจดจำง่าย มีความไพเราะ (4.09)

2. รายงานจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติและข้อมูลเชิงตัวอักษร จากความคิดเห็นของผู้ชมบนช่องทางออนไลน์ (SOCIAL ANALYSIS)

ผลการประเมินคุณภาพของรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ทั้ง 2 รายการ จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบ Social Analysis พบว่าความคิดเห็นต่อรายการที่ 1 ที่ปรากฏบนช่องทางออนไลน์ต่างๆ มีสัดส่วนในเชิงบวกมากกว่าเชิงลบ ขณะที่รายการที่ 2 มีความคิดเห็นน้อยจนไม่สามารถนำมาประเมินผลได้

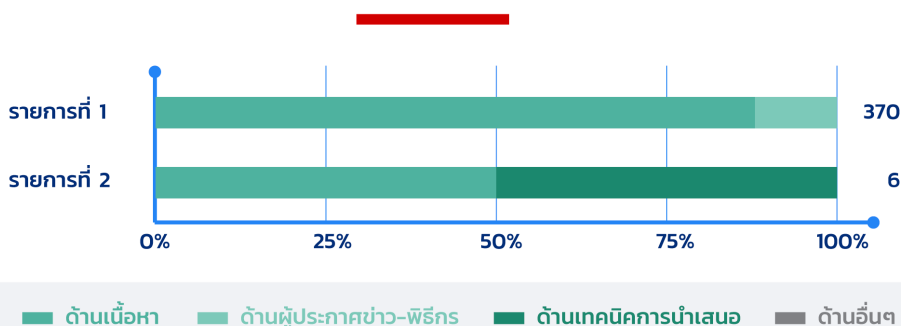
รายการที่ 1

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบ Social Analysis พบว่าความคิดเห็นที่ปรากฏบนช่องทางออนไลน์ต่างๆ เกี่ยวกับประเด็นเชิงคุณภาพของรายการที่ 1 มีความคิดเห็นในเชิงบวกมากกว่าเชิงลบ ในมิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ และมิติด้านผู้ดำเนินรายการ ส่วนมิติด้านเทคนิคการนำเสนอ มีเพียงความคิดเห็นในเชิงลบเท่านั้น

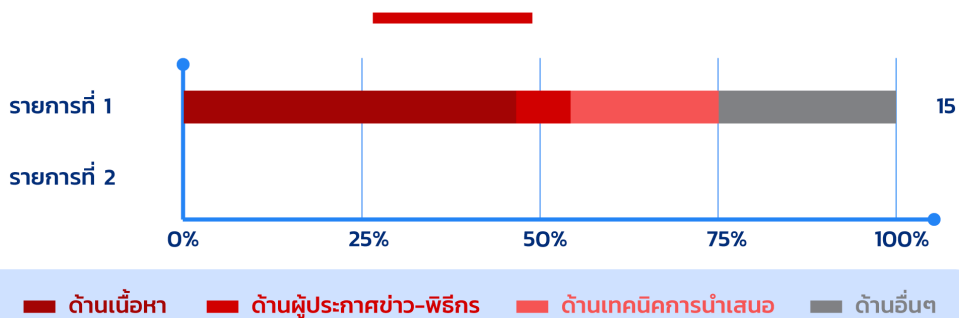
ในมิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ พบว่าความคิดเห็นจากผู้ชมบนช่องทางสื่อออนไลน์ต่อประเด็นคุณภาพในเชิงบวกส่วนใหญ่ คือ เรื่องเนื้อหาดี มีสาระ มีประโยชน์ สร้างกำลังใจ อย่างไรก็ตาม ผู้ชมบนช่องทางออนไลน์ก็แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นคุณภาพในเชิงลบว่ามีการนำเสนอภาพไม่เหมาะสมอยู่บ้างเช่นกัน

ขณะที่มิติด้านผู้ดำเนินรายการ ผู้ชมบนช่องทางสื่อออนไลน์กล่าวถึงผู้ดำเนินรายการในด้านบวก โดยแสดงความคิดเห็นว่าชื่นชอบผู้ประกาศ น่ารัก เป็นกันเองและเก่ง ส่วนมิติด้านเทคนิคการนำเสนอ ผู้ชมบนช่องทางสื่อออนไลน์ให้ความเห็นในเชิงลบเพียง 3 ข้อความ เกี่ยวกับระบบภาพและเสียงที่ไม่ชัดเจน ซึ่งอาจไปได้ว่าการรับชมทางออนไลน์มีข้อจำกัดในเรื่องของความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ต ตลอดจนคุณภาพของอุปกรณ์ที่รับชม

การพูดถึงประเด็นเชิงคุณภาพของรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในอารมณ์เชิงบวก

การพูดถึงประเด็นเชิงคุณภาพของรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว
ในอารมณ์เชิงลบ

รายการที่ 2

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบ Social Analysis พบว่าความคิดเห็นต่างๆ จากผู้ชมรายการที่ 2 ที่ปรากฏบนช่องทางออนไลน์มีจำนวนไม่มากนัก โดยพบความคิดเห็นในเชิงบวกต่อประเด็นเชิงคุณภาพของรายการเพียง 3 ข้อความเท่านั้น จึงทำให้ความคิดเห็นของผู้ชมที่พบจากช่องทางออนไลน์ ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการประเมินคุณภาพรายการได้

ตัวอย่างบทวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพสื่อร่วมทั้ง 2 วิธี : รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว (รายการ B)

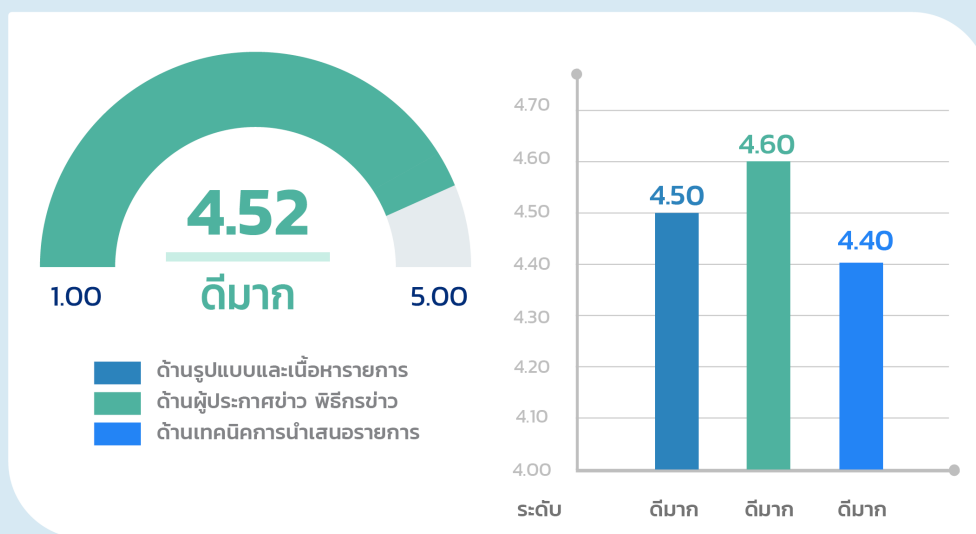
ผลการประเมินคุณภาพสื่อจากการสำรวจผู้ชมในมิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ ด้านผู้ดำเนินรายการ และด้านเทคนิคการนำเสนอ ของรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว (รายการ B) พบว่า ในภาพรวมของรายการ ผู้ชมประเมินคุณภาพรายการอยู่ในระดับดีมาก (4.52) ทั้งนี้มิติที่ผู้ชมประเมินด้วยค่าคะแนนสูงสุด คือด้านของผู้ดำเนินรายการ (4.64) โดยองค์ประกอบของรูปแบบและเนื้อหารายการที่ผู้ชมเห็นว่ามีคุณภาพดีมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือองค์ประกอบด้านทัศนคติ ความเอาใจใส่และมนุษยสัมพันธ์ โดยเห็นว่าผู้ดำเนินรายการมีมนุษยสัมพันธ์ คอยให้กำลังใจ ชื่นชมความสามารถของผู้อื่น รวมถึง สร้างรอยยิ้ม สนุกสนาน มีชีวิตชีวา เป็นกันเอง นอกจากนี้ องค์ประกอบที่ผู้ชมเห็นว่ามีคุณภาพดีมากที่สุดอันดับรองลงมา คือองค์ประกอบด้านการสื่อสาร การแสดงออกและบุคลิกภาพ โดยเห็นว่าผู้ดำเนินรายการมีน้ำเสียงไพเราะน่าฟัง

ด้านรูปแบบและเนื้อหารายการอยู่ในเกณฑ์ระดับดีมากเช่นกัน (4.49) โดยองค์ประกอบของรูปแบบและเนื้อหารายการที่ผู้ชมเห็นว่ามีคุณภาพดีที่สุดใน 2 อันดับแรก ซึ่งมีคะแนน

เท่ากัน คือองค์ประกอบด้านการเสริมสร้าง ทักษะการคิด และแรงบันดาลใจ โดยเห็นว่าเนื้อหาสร้างพลัง แรงบันดาลใจและจุดประกายความฝันให้เด็กและเยาวชน และองค์ประกอบด้านความสอดคล้องของเนื้อหาที่กลุ่มเป้าหมาย โดยเห็นว่ารายการมีเนื้อหาที่รับชมได้ทั้งครอบครัว รองลงมาคือ องค์ประกอบด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ ศักยภาพและทักษะชีวิต โดยเห็นว่า มีเนื้อหาที่ส่งเสริมความกล้าแสดงออกของเด็กและเยาวชน

ขณะที่ด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ มีค่าคะแนนประเมินคุณภาพในภาพรวมในระดับดีมากเช่นกัน (4.44) โดยองค์ประกอบที่ได้คะแนนประเมินสูง คือด้านเทคนิคภาพ เสียง และกิจกรรม ที่มีการใช้เทคนิคภาพและเสียงที่มีความสนุกสนาน และองค์ประกอบด้านรูปแบบการผลิตและการนำเสนอรายการ โดยรายการมีการสร้างบรรยากาศในรายการ ดึงดูดความสนใจของผู้ชม รวมถึงมีวิธีเล่าเรื่องและลำดับเรื่องที่น่าสนใจ และทำให้เด็กเข้าใจง่าย

สำหรับคะแนนการประเมินคุณภาพสื่อจากการสำรวจผู้ชมรายการ B ทั้งในภาพรวมและรายมิติ มีผลดังนี้

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาร่วมกับตัวแปรเรื่องกลุ่มอายุ พฤติกรรมการรับชม และแหล่งที่มาของการเก็บข้อมูล ข้อสังเกตที่พบคือ

เมื่อพิจารณาตัวแปรกลุ่มอายุ พบว่าผู้ชมในกลุ่มเด็กและเยาวชน (อายุ 13-25 ปี) กลุ่มผู้ใหญ่วัยทำงาน (อายุ 26-55 ปี) และกลุ่มผู้สูงอายุ (อายุ 55 ปีขึ้นไป) มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน

เกี่ยวกับคุณภาพของรายการ B ในทุกมิติ โดยมีข้อสังเกตที่น่าสนใจเกี่ยวกับมิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ ที่ทั้งสามกลุ่มเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งประเมินว่ารายการมีเนื้อหาที่รับชมได้ทั้งครอบครัว ได้ค่าคะแนนมากที่สุดและอยู่ในเกณฑ์ระดับมีคุณภาพดีมาก แต่ความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มเกี่ยวกับคุณภาพรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดมีความแตกต่างกัน กล่าวคือกลุ่มผู้ใหญ่วัยทำงานและกลุ่มผู้สูงวัย ประเมินคุณภาพรายการเกี่ยวกับการไม่มีเนื้อหาที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบที่ไม่เหมาะสมในระดับต่ำที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดทั้งหมด โดยได้ค่าเฉลี่ย 4.01 (กลุ่มผู้ใหญ่วัยทำงาน) และ 3.66 (กลุ่มผู้สูงวัย) แต่ก็ยังจัดอยู่ในเกณฑ์ระดับมีคุณภาพดี ส่วนผู้ชมในกลุ่มเด็กและเยาวชนประเมินคุณภาพรายการเกี่ยวกับการไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวของเด็กและเยาวชนที่ร่วมรายการในระดับต่ำที่สุด (3.54) ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ระดับมีคุณภาพดี จึงเป็นประเด็นที่ผู้ชมต่างช่วงวัยเห็นต่างกัน และเป็นข้อสังเกตที่สามารถนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพรายการได้

ส่วนผู้ชมที่ติดตามรายการเป็นประจำ จะให้คะแนนประเมินคุณภาพรายการในทุกมิติสูงกว่าผู้ที่ติดตามน้อยลงไป รวมถึงผู้ชมที่รวบรวมข้อมูลมาจากทางออนไลน์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแฟนคลับของรายการอยู่แล้ว จะประเมินคุณภาพรายการในทุกมิติสูงกว่าผู้ชมที่รวบรวมข้อมูลมาจากการเก็บข้อมูลแบบเผชิญหน้า

เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณภาพ ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบ Social Analysis พบว่าความคิดเห็นที่ปรากฏบนช่องทางออนไลน์ต่างๆ เกี่ยวกับประเด็นเชิงคุณภาพของรายการ B มีสัดส่วนในเชิงบวกมากกว่าเชิงลบ ในมิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ (370 ต่อ 7 ข้อความ) และมิติด้านผู้ดำเนินรายการ (50 ต่อ 1 ข้อความ) ส่วนด้านเทคนิคการนำเสนอ มีเพียงความคิดเห็นต่อประเด็นคุณภาพในเชิงลบ (3 ข้อความ)

ในมิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ ข้อมูลจากระบบ Social Analysis พบว่าความคิดเห็นจากผู้ชมบนช่องทางสื่อออนไลน์ต่อประเด็นคุณภาพในเชิงบวก ในมิติรูปแบบและเนื้อหาส่วนใหญ่คือเรื่องเนื้อหาดี มีสาระ มีประโยชน์ สร้างกำลังใจ อย่างไรก็ตาม ผู้ชมบนช่องทางออนไลน์ได้แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นคุณภาพในเชิงลบ ว่ามีการนำเสนอภาพไม่เหมาะสมอยู่บ้างเช่นกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพรายการที่มาจากการสำรวจผู้ชม

ในมิติด้านผู้ดำเนินรายการ ข้อมูลจากระบบ Social Analysis พบว่าผู้ชมบนช่องทางสื่อออนไลน์กล่าวถึงผู้ดำเนินรายการในด้านบวกไว้ โดยแสดงความคิดเห็นว่าชื่นชอบผู้ประกาศนํารัก เป็นกันเองและเก่ง ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพรายการที่มาจากการสำรวจผู้ชม

ในด้านเทคนิคการนำเสนอ ผู้ชมบนช่องทางสื่อออนไลน์ให้ความเห็นในเชิงลบเพียง 3 ข้อความเกี่ยวกับระบบภาพและเสียงที่ไม่ชัดเจน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการรับชมทางออนไลน์มีข้อจำกัดในเรื่องของความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ต ตลอดจนคุณภาพของอุปกรณ์ที่รับชม

เมื่อพิจารณาถึงการใช้เกณฑ์ประเมินคุณภาพร่วมกัน ระหว่างข้อมูลจากระบบ Social Analysis และจากการประเมินผ่านการสำรวจจากผู้ชมรายการของรายการ B พบว่ามีความสอดคล้องกันอยู่ ในมิติด้านรูปแบบและเนื้อหารายการและด้านผู้ดำเนินรายการ ส่วนด้านเทคนิคการนำเสนอ นั้นมีความแตกต่างกัน ซึ่งทั้งสองวิธีเป็นการประเมินจากความคิดเห็นที่ผู้ชมให้ค่าคะแนนความเห็นตามตัวชี้วัดคุณภาพรายการ และผู้ชมแสดงความคิดเห็นเป็นคำพูดออกมาบนสื่อออนไลน์

บทที่ 5

“เสียงสะท้อน”

ต่อการใช้

**QUALITY
RATING**

“ความคิดเห็น” หลากหลายแ่งมุ่มจากกลุ่มองค์กรต่างๆ ทั้งจากแวดวงวิชาการ วงการสื่อสารมวลชน และหน่วยงานกำกับดูแล ถือเป็นอีกข้อมูลสำคัญต่อการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม เพื่อให้ Quality Rating พร้อมสำหรับการนำไปใช้ **“วัดคุณภาพสื่อ”** ในอนาคต และนำไปสู่การมี **“สื่อคุณภาพ”** ที่นำเสนอเรื่องราวที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์กับผู้ชมอย่างแท้จริง

ประเด็นหลักที่ผู้เชี่ยวชาญจากกลุ่มต่างๆ ได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ คือเรื่องของ **“ตัวชี้วัด”** ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของสื่อที่เข้าร่วมรับการประเมิน ซึ่งมีแง่มุมที่น่าสนใจในหลายประเด็น ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการพัฒนาตัวชี้วัดที่จะนำมาใช้ในการประเมินคุณภาพ ปริมาณของตัวชี้วัดในแต่ละมิติที่ใช้ในการประเมินคุณภาพ การที่ตัวชี้วัดบางข้ออาจจะมีความหมายใกล้เคียงกัน หรือว่ามีความซ้ำซ้อนกันอยู่ เช่นเดียวกับขั้นตอนการ **“ประเมินผล”** ที่มีทั้งข้อสังเกตและคำแนะนำต่างๆ ที่จะช่วยให้ผลการประเมินให้คะแนนออกมาเที่ยงตรงและสะท้อนความเป็นจริงได้มากที่สุด

ขณะเดียวกัน กระบวนการเก็บข้อมูลที่น่าวิธี Social Analysis เข้ามาใช้ในการกลั่นกรองข้อมูลที่ได้มาจากโลกออนไลน์ ก็เป็นอีกประเด็นที่มีการนำเสนอความคิดเห็นต่างๆ ทั้งในเชิงสนับสนุนและตั้งคำถามถึงความแม่นยำในการนำข้อมูลมาใช้ นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงแนวทางและวิธีการต่างๆ ที่จะช่วยให้ระบบ Quality Rating ถูกนำไปใช้ได้จริงในเชิงปฏิบัติ เพื่อไม่ให้เกิดการวัดคุณภาพนี้จบลงเพียงการเป็นอีกโมเดลที่ถูกคิดขึ้นมาแต่ไม่ถูกผลักดันให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม หรือทำไปแล้วไม่สามารถสร้างการยอมรับจากทั้งผู้ผลิตรายการและผู้ชมได้

ประเด็นด้านความสำคัญ ของการพัฒนาระบบ การวัดคุณภาพสื่อ

“

เรื่องการประเมินคุณภาพ เป็นสิ่งที่สภาวิชาชีพอยากให้มีมานานแล้ว เพราะจริงๆ แล้วเป็นสิ่งที่ควรจะทำ ทั้งสองด้าน คือการทำเรตติ้ง ที่อาจจะตอบโจทย์ในเชิงของการหารายได้ อีกสิ่งหนึ่งที่ต้องยอมรับคือ สื่อที่มีอยู่ตอนนี้ อยู่ในทีวีหลายๆ รายการมีเนื้อหาที่ดี ซึ่งน่าจะถูกประเมินในเชิงคุณภาพด้วย

คุณวัชร แวววุฒินันท์

นายกสมาคมสภาวิชาชีพกิจการการแพร่ภาพและการกระจายเสียง (ประเทศไทย)
(กลุ่มผู้แทนองค์กรกำกับดูแลสื่อ / สมาคมวิชาชีพสื่อ)

”

“

ผมมองในฐานะที่เป็นเอเจนซีโฆษณา การใช้ข้อมูลจาก Multi-Platform เพื่อนำมาวิเคราะห์หา Quality Rating อันนี้เป็นเรื่องที่ดี เพราะว่าเป็นออนไลน์ เราดูพวก Social Voice อยู่แล้ว ผมเห็นด้วยในเรื่องการนำข้อมูลส่วนนี้มาใช้ ถึงแม้ข้อมูลที่ได้อาจจะมีความ Bias ค่อนข้างเยอะ แต่อย่างน้อยนี่ก็คือเสียงสะท้อนของสังคม ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

คุณธนวัฒน์ มีสวัสดิ์

รองนายกสมาคมโฆษณาแห่งประเทศไทย
ฝ่ายประสานงานภาครัฐ
(กลุ่มผู้แทนองค์กรกำกับดูแลสื่อ / สมาคมวิชาชีพสื่อ)

”

“

เท่าที่ฟังและดูเอกสารมาทั้งหมด
การศึกษาในครั้งนี้ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีมากๆ
เพราะปัญหาที่เราพบ จากเรตติ้ง
ในเชิงธุรกิจก็คือ
ทำให้งานที่ดูดีไม่มีโอกาส
ได้ออกไปสู่สายตาประชาชน
และท้ายที่สุดแล้ว
เราก็แทบจะไม่เหลือรายการ
ที่มีคุณภาพเชิงประจักษ์
หรือรายการที่ทำหน้าที่อย่างที่สื่อควรจะทำ

คุณพีระวัฒน์ โชติธรรมโม

นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
(กลุ่มผู้แทนองค์กรกำกับดูแลสื่อ /
สมาคมวิชาชีพสื่อ)

”

“

เห็นด้วยกับการทำ
Quality Rating นะครับ
คิดว่าถ้าได้ผลการประเมินกลับมาเร็ว
ไม่ต้องรอให้รายการจบก่อน
ผู้ผลิตรายการก็จะเอาผลตรงนี้
มาใช้ในการพัฒนารายการให้ดียิ่งขึ้นได้
ผมเชื่อว่าตัวเองก็อาจจะทำบางอย่าง
ผิดพลาดไป แต่ถ้ารู้แล้วเราก็เต็มใจ
ที่จะปรับปรุงให้รายการ
ออกมามีคุณภาพ

คุณสยาม สัจจริบุตร

บริษัท ดีต้า วิดีโอโปรดักชั่น จำกัด
(กลุ่มผู้ผลิตสื่อ)

”

“

คิดว่าน่าสนใจกับการเอาไปใช้
ถ้ามี Social Listening ที่โอเค
มีกลุ่มตัวอย่างมากพอ
แล้วช่วงเวลาหลากหลาย
น่าจะเป็นประโยชน์ แล้วก็จะเชื่อมโยง
กับสิ่งที่องค์กรต้องการด้วย
เพราะตัวข้อมูลจาก Social Listening
ถ้ามีคนทำให้ สื่อก็สนใจอยากเอาไปใช้อยู่แล้ว
ถ้าทำออกมาแล้วถูกต้อง
อ้างอิงได้ ก็เป็นข้อมูลที่มีประโยชน์
ที่ช่องเอาไปใช้ได้เลย

คุณประวิณมัย ป้ายคล้อย

ผู้ประกาศข่าว
(กลุ่มผู้ผลิตสื่อ)

”

ประเด็นด้านกลุ่มเป้าหมาย ของการเก็บข้อมูล และการประเมินคุณภาพ

“

ในการศึกษาเรามักจะดูใน 3 ส่วน
คือ ผู้บริโภค พลเมือง
และความเป็นเจ้าของ
แต่ดูจากการสกัดตัวชี้วัด
จะเป็นฝั่งผู้บริโภคค่อนข้างมาก
เป็นมุมมองว่าผู้บริโภคคิดอย่างไร
ที่ชอบรายการเพราะสนุก ชอบผู้ประกาศ
สิ่งที่ได้จากการประเมินจึงออกมา
ในทำนองนี้เยอะ ทำให้ในภาพรวม
สิ่งที่ตัวชี้วัดประเมินออกมา
ยังขาดเรื่องคุณค่าสาธารณะ

ดร.สังกมา สารวัตร

อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร
(กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ / นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน)

”

“

กลุ่มเป้าหมายที่จะเก็บข้อมูล
อาจจะขยายไปหลายๆ ภาคส่วน
อย่างกลุ่มผู้ผลิตก็ควรจะได้ประเมิน
รายการตัวเอง หรือผู้ผลิตร่วมวิชาชีพ
ก็ควรจะได้ร่วมประเมินกันเอง
เพราะเวลาที่ประเมินคนอื่น
เราจะมีเกณฑ์ในใจว่ามาตรฐาน
ต้องเป็นแบบนี้ ตรงนี้ก็จะเป็นการ
ย้อนกลับมาดูตัวเอง
ว่าเราทำงานไปถึงมาตรฐาน
ที่นำไปประเมินคนอื่นหรือไม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ ไชยนันท์

รองคณบดีคณะการสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
(กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ / นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน)

”

ประเด็นด้านตัวชี้วัด ในการวัด คุณภาพรายการ

“

ในการทดลองประเมิน
ให้นำหนักกับตัวชี้วัดเท่ากันหมดทุกตัว
แต่การนำไปใช้จริง ถ้าเป็นรายการ
ของช่องใหญ่ที่มีทุนเยอะ คนจะคาดหวัง
ว่ารายการต้องออกมาดีออกมาสวย
หรือรายการขนาดเล็กก็อาจจะไม่มี
องค์ประกอบบางอย่างที่ใช้เป็นตัวชี้วัด
ทำให้ได้คะแนนประเมินน้อย
หากจะให้นำหนักกับตัวชี้วัดเท่ากัน
อาจต้องวัดกับรายการที่มีองค์ประกอบต่างๆ
ครบทุกด้านเหมือนๆ กัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุหงา ชัยสุวรรณ
รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะนิเทศศาสตร์
และนวัตกรรมการจัดการ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
(กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ / นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน)

”

“

เมื่อพูดถึง Media Monitor จะมีเกณฑ์
ที่วัดเรื่องเพศ ความรุนแรง การใช้ภาษา
และภาพตัวแทน ซึ่งการสร้างตัวชี้วัด
เพื่อประเมินคุณภาพ อย่างน้อยน่าจะ
ระบุไว้เลยว่า รายการจะต้องมีเกณฑ์
ขั้นต่ำที่พูดถึงเรื่องเพศ ความรุนแรง
การใช้ภาษา และภาพตัวแทน ให้ครบ
ซึ่งตรงนี้มีอยู่ในกฎการจัดทำ
ผังรายการของ กสทช. อยู่แล้ว
ควรเอาสิ่งเหล่านี้มาใช้พัฒนาตัวชี้วัดด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประกอบเกียรติ อิมศิริ
อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
(กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ /
นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน)

”

“ เข้าใจว่าทีมงานต้องการสร้างตัวชี้วัด ที่เป็นมาตรฐาน เพื่อนำเอาไปใช้กับ กลุ่มรายการได้อย่างหลากหลาย แต่ตัวชี้วัด ที่ทำมาอาจจะไม่ตอบโจทย์สำหรับการ ใช้ประเมินสำหรับบางรายการ คำแนะนำคืออาจจะต้องดึงออกมาให้ชัดเจน ว่าตัวชี้วัดตัวไหนจะเป็นตัวชี้วัด ที่เป็นแกนหลัก ที่สามารถเอาไปใช้วัดได้ ทุกๆ รายการ เป็นเหมือน Core KPI ส่วน อีกชุดก็เป็นตัวชี้วัดร่วม เป็น Additional ว่าสำหรับรายการแบบนี้จะใช้ตัวชี้วัดตัวนี้ มาช่วยวัดเพิ่มเติม

รองศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา ดวงภุมเมศ
อาจารย์ประจำสถาบันภาษาและการสื่อสาร
มหาวิทยาลัยมหิดล (กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ /
นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน)

“ มีข้อสังเกตว่าตัวชี้วัดมีจำนวนเยอะมาก อาจจะมากเกินไปสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม จะตั้งใจในการตอบจริงๆ แล้วก็พบว่า ยังมีตัวชี้วัดบางตัวที่ทับซ้อนกันอยู่ และสามารถรวมให้อยู่ในข้อเดียวกันได้ เพราะฉะนั้นถ้าเราสามารถ ลดจำนวนตัวชี้วัดลงได้ เพื่อช่วยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถตั้งใจตอบได้มากขึ้น ผลที่ได้ก็จะเป็นประโยชน์จริงๆ

คุณกอนก กิจบาลจ่าย
ผู้อำนวยการสำนักนโยบาย
และวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์
สำนักงาน กสทช. (กลุ่มผู้แทนองค์กรกำกับดูแลสื่อ
/ สมาคมวิชาชีพสื่อ)

“ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับความซ้ำของ ตัวชี้วัดย่อยต่างๆ กับคะแนนที่ได้จากการ ประเมิน บางตัวชี้วัดที่มีความใกล้เคียงกัน แต่กลับได้คะแนนแตกต่างกัน ถ้าจะเอาไปใช้ประโยชน์จริง อาจจะต้องบอกให้หมดเลยว่ารายการ ได้คะแนนในตัวชี้วัดแต่ละตัวอย่างไรบ้าง คนทำรายการจะให้เห็นชัดเจนว่ารายการ ถูกประเมินออกมาอย่างไร

รายการข่าวคำมิตินิคมทั่วไทย
ช่องไทยพีบีเอส
(กลุ่มผู้ผลิตสื่อที่เข้าร่วมประเมินคุณภาพ)

“ หากจะนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนารายการ หรืออยากให้ได้ข้อมูลที่ เอาไปทำงานต่อได้ อาจจะจัดกลุ่ม ของเกณฑ์ต่างๆ ให้ชัดเจนว่าต้องการ จะวัดอะไร อย่างรายการเด็ก เกณฑ์นี้บอก ทักษะในศตวรรษที่ 21 ในเรื่องใด เช่น ตัวชี้วัดเรื่องส่งเสริมมิตรภาพ ความสามัคคีกลมเกลียว คือ การพูดถึงทักษะการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เป็นต้น

ดร.อุลธิษา ครุฑะเสน
ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ Smart Parent
(กลุ่มผู้ผลิตสื่อ)

ประเด็นด้านกระบวนการ ประเมินคุณภาพรายการ

“

ในปัจจุบัน แพลตฟอร์มต่างๆ มีเรื่องของการประเมินโดยผู้บริโภคอยู่แล้ว อย่างเช่นการให้ดาวของ Netflix เพราะเดี๋ยวนี้คนรับสื่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์ รายการต้องการการประเมินที่รวดเร็ว ไม่อย่างนั้นผลกระทบที่มีจะหายไป ดังนั้นการประเมินคุณภาพเป็นเรื่องที่ติดอยู่แล้ว แต่อาจจะลองหาทางผสมกับสิ่งที่แพลตฟอร์มทำอยู่ ดูว่าจะเอารอบวิธีการประเมินของเราไปรวมกับสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ในปัจจุบันได้อย่างไร

รองศาสตราจารย์ พิจิตรา ศุภสวัสดิ์กุล
รองคณบดีคณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ /
นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน)

”

“

คะแนนจากการประเมินคุณภาพ ควรจะจำแนกได้ว่าอะไรคือรายการที่ดี และอะไรคือรายการที่ไม่ดี เพราะต้องยอมรับว่าเรามีรายการที่ไม่ดี อยู่ในสังคม แต่ถ้าประเมินแล้ว คะแนนออกมาดีไปหมดทุกอย่าง ก็จะเหมือนฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5 ที่เครื่องใช้ไฟฟ้ามีเหมือนกันหมด จนไม่รู้ว่าจะอันไหนที่ประหยัดไฟได้จริงๆ

ดร.วิโรจน์ สุทธิสีมา
อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ /
นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน)

”

“

เรื่องของจำนวนแบบสอบถาม อาจจะยังน้อยไป ทางที่ดีในอนาคต ถ้าสมมติว่าการวัดคุณภาพรายการ เกิดขึ้นจริงๆ ควรจะทำในระดับที่ใหญ่ขึ้น โดยอาจจะใช้การขอความร่วมมือ จากหลายๆ เพจที่ติดตามการทำงานของสื่อ หรือภาคประชาชนที่ทำงานเกี่ยวกับการเฝ้ามองการทำงานของสื่อ จะทำให้ได้คนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ประเมินคุณภาพมากยิ่งขึ้น

คุณกฤตนัน ดิษฐบรรจง
บรรณาธิการบริหาร เว็บไซต์ส่องสื่อ
(กลุ่มผู้แทนองค์กรกำกับดูแลสื่อ /
สมาคมวิชาชีพสื่อ)

”

“

เมื่อสอบถามข้อมูลจากกลุ่มแฟนคลับ ผลที่ได้ก็จะออกมาในเชิงบวก เพราะคนที่ดู รายการใดรายการหนึ่งบ่อย ก็จะกลายเป็น ผู้ที่ติดตามเป็นประจำ เกิดการผลิตซ้ำ พฤติกรรม ความคิด ความเชื่อต่างๆ รวมทั้งความคิดความเชื่อของผู้ชมมีโอกาส ที่จะโน้มเอียงไปในเชิงบวกกับ รายการนั้นๆ ดังนั้นอาจจะต้องหาข้อมูล จากคนที่ไม่ใช่แฟนคลับมาเปรียบเทียบกับ

คุณรมิตา สีลาพตะ
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการแข่งขันและการ
กำกับดูแลกันเอง สำนักงาน กสทช.
(กลุ่มผู้แทนองค์กรกำกับดูแลสื่อ /
สมาคมวิชาชีพสื่อ)

”

ประเด็นการใช้ระบบ SOCIAL ANALYSIS

“

Social Analysis อาจจะได้วัด
เชิงคุณภาพ บอกแค่ความถี่ที่มีคนพูดถึง
อย่างรายการข่าวในปัจจุบัน
มีการแบ่งขั้วทางการเมืองชัดเจน
ไม่ชอบข่าวช่องนี้ก็ทำได้
แต่การด่าข่าวช่องนี้ไม่ได้แปลว่าข่าวของเขา
ไม่มีคุณภาพ เพียงแต่ข่าวของเขา
อาจไม่ตรงกับความต้องการของเราเฉยๆ
Social Analysis
ไม่ได้บอกว่าคุณภาพของงานเป็นอย่างไร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มรรยาท อัครจันทโชติ
อาจารย์ประจำภาควิชาการสื่อสารมวลชน
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ /
นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน)

”

“

การประเมินคุณภาพ
อาจจะยังไม่สามารถนำเสนอตัวอย่าง
ของคอนเทนต์หรือโพสต์ที่แสดงให้เห็น
ถึงคุณภาพที่แท้จริงได้
กล่าวคือ ไม่ได้ดูบริบทของโพสต์
ที่ระบบ Social Listening จับได้
ว่าเป็นโพสต์ที่สะท้อนคุณภาพ
มากนักแค่ไหน
รวมถึงการดึงเฉพาะโพสต์ที่ติดแฮชแท็ก
ชื่อรายการต่างๆ อาจไม่ได้สะท้อนถึง
โพสต์ที่มีคุณภาพได้มากเท่าที่ควร

รายการเรื่องเล่าเช้านี้ ช่อง 3
(กลุ่มผู้ผลิตสื่อที่เข้าร่วมประเมินคุณภาพ)

”

“

ในแง่ของการรวบรวมความคิดเห็นต่างๆ จากช่องทางออนไลน์ มีการกำหนดใหม่ว่าความคิดเห็นทั้งเชิงบวก และเชิงลบ จะให้นำหนักกับมีสัดส่วน ของคีย์เวิร์ดที่ใช้ในการวิเคราะห์ขนาดไหน หรือใครคอมเมนต์อะไร ก็นับเป็น 1 คอมเมนต์ อะไรที่เราควรพิจารณา และอะไรที่เราควรปล่อยผ่าน ไม่อย่างนั้นเราต้องไปใส่ใจหมดทุกคอมเมนต์

รายการข่าวเย็นช่องวัน ช่องวัน
(กลุ่มผู้ผลิตสื่อที่เข้าร่วมประเมินคุณภาพ)

”

“

การรวบรวมความคิดเห็น จากโซเชียลมีเดียโดยการเอาคีย์เวิร์ดไปหา ความคิดเห็นที่ได้ อาจจะเป็นแบบตามแท็ก เห็นคนอื่นตาก็ผสมโรงต่าด้วย หรือหลายครั้ง ความคิดเห็นไปในทางเดียว คนที่ไม่เห็นด้วยก็อาจจะไม่ยอมแสดง ความคิดเห็น เพราะถ้ามีความเห็นสวนทาง ก็อาจจะโดนท้วงรัง ทำให้สุดท้ายความเห็น ที่ออกมาเป็นไปในทิศทางเดียว

คุณชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี
ประธานสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ
(กลุ่มผู้แทนองค์กรกำกับดูแลสื่อ / สมาคมวิชาชีพสื่อ)

”

“

การนำข้อมูลจากโซเชียลมีเดียมาใช้ ต้องขมว่าเป็นมิติใหม่ในการนำข้อมูล มาวิเคราะห์ ซึ่งจากงานวิจัยมีประมาณ 15,000 คีย์เวิร์ด แต่ในความเป็นจริง อาจจะมีมากกว่านั้น คำที่ใช้วิจารณ์ ทั้งด้านบวกและลบมีเยอะแยะไปหมด ดังนั้นจึงต้องมาวิเคราะห์อีกทีว่า อันไหนที่ใช้ได้ และอันไหนที่ใช้ไม่ได้

คุณอรศรี ศรีระชา
ผู้อำนวยการส่วน สำนักงานกิจการดาวเทียมสื่อสาร
สำนักงาน กสทช. (กลุ่มผู้แทนองค์กรกำกับดูแลสื่อ / สมาคมวิชาชีพสื่อ)

”

“

ปัญหาของการใช้ Social Analysis อยู่ที่การ Cleansing Data เพราะ Data ที่ได้มีเยอะ มีขยะที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่มาก ต่อให้มีเครื่องมือให้ แต่ถ้าไม่มีการ Cleansing สื่อก็เอาข้อมูล ไปใช้งานไม่ได้ ถ้าจะให้ใช้ได้ก็ต้อง มีการลงทุน มีเวลา ซึ่งสื่ออาจไม่พร้อม ที่จะทำ ตอนนี้เหมือนระบบทำได้แค่เช็ค ความนิยมชมชอบและความคิดเห็น กับสิ่งที่ทำไปแล้ว เป็นเรื่องยาก ที่จะให้สื่อมาลงทุนเพิ่มกับตรงนี้

คุณกนกพร ประสิทธิ์ผล
ผู้อำนวยการสำนักสื่อใหม่
สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (กลุ่มผู้ผลิตสื่อ)

”

ประเด็นการประเมิน คุณภาพรายการข่าว

“

ปัจจุบันอัลกอริทึมของ Facebook กับ YouTube ค่อนข้างต่างกัน อย่างเช่นรายการข่าว ใน Facebook เวลาโยนคอนเทนต์ลงไป ยอด Reach จะต่ำมาก ถ้าประเด็นข่าวมันไม่ถึงหรือไม่เกี่ยวข้องกับ คอมเมนต์ที่เป็น Sentiment ที่กลับมาจะน้อย แต่ถ้าไปเก็บข้อมูล รายการเดียวกันที่ทาง YouTube เราจะเห็นตัวชี้วัดประเภทเดียวกัน ตรงนี้น่าจะเห็นผลมากกว่า

คุณระวี ตะวันธรงค์
นายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์
(กลุ่มผู้แทนองค์กรกำกับดูแลสื่อ
/ สมาคมวิชาชีพสื่อ)

”

“

จากประเภทของรายการข่าวที่ร่วม ทดลองประเมินซึ่งไม่เหมือนกัน ตรงนี้อาจจะทำให้ผลที่ได้ยังไม่ชัดเจนนัก เพราะรายการและช่องเป็นคนละประเภท นอกจากนี้ ดูเหมือนผลที่ได้จะยังไม่ตรงกับสิ่งที่ต้องการ มีข้อเสนอว่า อาจจะประเมินรายการข่าวใหญ่ๆ เพื่อให้เห็นว่าทำไมแฟนคลับ ถึงติดตามข่าวของช่องนี้ ซึ่งอาจจะได้คำตอบอีกประเภทหนึ่งเลยก็ได้

คุณจิรพงษ์ ประเสริฐพลกรัง
เลขาธิการสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์
แห่งประเทศไทย (กลุ่มผู้แทนองค์กรกำกับดูแลสื่อ
/ สมาคมวิชาชีพสื่อ)

”

“

อยากเห็นรายการที่ประเมิน
ออกมาในแดนลบบ้างในอนาคต
จะเป็นเรื่องที่ดีมาก
ถ้ามีองค์กรใดองค์กรหนึ่งเป็นตัวชูโรง
ที่จะวิจารณ์รายการข่าวที่สอปก
ไร้คุณภาพ รวมทั้งถ้าสามารถประเมิน
เพจข่าวได้ด้วยก็ยิ่งน่าสนใจ
เพราะมีเยอะกว่าช่องทีวี
และเป็นช่องทางที่เข้าถึงคน
ได้มากกว่าด้วย

คุณทศพล ชัยสัมฤทธิ์ผล

บรรณาธิการดิจิทัล สำนักข่าว TNN World
/ TNN ช่อง 16
(กลุ่มผู้ผลิตสื่อ)

”

“

การประเมินสื่อมักจะพุ่งเป้า
ไปที่ผู้ประกาศข่าว นักข่าว
พิธีกรภาคสนาม แต่ควรมองย้อนกลับ
ไปประเมินศักยภาพของคนในทีมด้วย
ดูกระบวนการคิดของคนในทีม
ว่ามีความคิดเห็นอย่างไร
ก่อนที่ข่าวจะส่งไปยังผู้ประกาศ
มุมมองของคนอื่นๆ ในทีม
เกี่ยวกับเรื่องที่จะนำเสนอ
หรือสื่อสารออกไปนั้นตรงกันไหม

คุณกมลวรรณ โกวิทวงศา

บรรณาธิการบริหาร เว็บไซต์มีค่านิวส์
(กลุ่มผู้ผลิตสื่อ)

”

ประเด็นการประเมิน คุณภาพรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว

“

กรณีของรายการเด็ก
การที่จะวัดผลจากความคิดเห็นของเด็กๆ
ในโซเชียลมีเดีย เด็กบางส่วน
อาจจะเป็นผู้ชมรายการก็จริง
แต่ว่าเขาอาจจะไม่ได้แสดงความคิดเห็น
ไม่ได้มีการคอมเมนต์อะไร
ในช่องทางออนไลน์
ทำให้ข้อมูลที่น่ามาใช้ อาจจะไม่ใช่อข้อมูล
ที่มาจากกลุ่มเป้าหมาย
ที่การประเมินคุณภาพต้องการจริงๆ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิจิตรา จอมศรี
หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา (กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ /
นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน)

”

“

รายการเด็กมีความเฉพาะตัว
ที่แบ่งตามช่วงอายุของคนดู
ทำให้เกิดปัญหาอย่างที่คุณวิจัยเจอ
นั่นคือจะวิเคราะห์รายการ
ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กเล็ก
แต่ต้องไปถามความคิดเห็นจากเด็กโต
ดังนั้นการวิเคราะห์อาจจะต้อง
แบ่งตามช่วงวัยไปเลย ขณะเดียวกันผู้ปกครอง
ก็มีผลกับข้อมูลที่จะได้ เพราะถ้าเป้าหมาย
เป็นเด็กมากๆ เขาอาจจะให้ข้อมูล
ไม่ได้อย่างที่เรต้องการ

คุณดนยา วสุวัต
เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ ฝ่ายพัฒนาสื่อปลอดภัย
และสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน
กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
(กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ / นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน)

”

“

มีข้อสังเกตเรื่องจำนวนข้อความ
ที่มากเกินไป ซึ่งส่งผลให้ผู้ตอบอาจจะ
ไม่อยากร่วมตอบแบบสอบถามมากเท่าที่ควร
นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตเรื่อง
การดึงข้อมูลจากโซเชียลมีเดีย
ว่าข้อมูลที่ได้อาจจะไม่ใช่ข้อมูลจาก
กลุ่มเป้าหมายของรายการซึ่งเป็นเด็ก
อย่างแท้จริง กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถาม
ไม่ใช่เด็ก และผู้ที่คอมเมนต์ก็อาจไม่ใช่เด็ก
ที่เป็นคนที่ชมรายการจริงๆ

รายการซูเปอร์เท็น ช่องเวิร์คพอยท์
(กลุ่มผู้ผลิตสื่อที่เข้าร่วมประเมินคุณภาพ)

”

“

รายการแต่ละรายการมีวัตถุประสงค์
ที่แตกต่างกัน ดังนั้นการใช้ตัวชี้วัดเดียวกัน
อาจไม่สามารถวัดผลได้กับทุกรายการ
ควรมีการสร้างตัวชี้วัดหลักที่เป็น
มาตรฐานที่ใช้ร่วมกัน และตัวชี้วัดเสริม
ที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของรายการเด็ก
เพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพ
ซึ่งจะช่วยสะท้อนให้เห็นภาพในด้านคุณภาพ
ของรายการได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

รายการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย
ช่องไทยพีบีเอส
(กลุ่มผู้ผลิตสื่อที่เข้าร่วมประเมินคุณภาพ)

”

“

เกณฑ์การประเมินคุณภาพที่ทำมา
ผมคิดว่าเอามาใช้จริงได้แน่นอน
อย่างผู้ผลิตรายการที่ผมรู้จัก ทำรายการเด็ก
กันมานาน ผมมองว่าเราน่าจะผ่าน
เพราะในด้านเนื้อหา ด้านเจตนา
เรามีมาตรฐานเดียวกัน ที่ทุกรายการ
จะไม่ต่ำไปกว่านี้ ในฐานะผู้ผลิต
ถ้ามีระบบวัดนี้เรายินดีที่จะถูกประเมิน
เพราะว่ายังไงก็มีประโยชน์อยู่แล้ว

คุณผาล ภิรมย์
ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก (เจ้าขุนทอง)
(กลุ่มผู้ผลิตสื่อ)

”

ประเด็นการนำระบบ QUALITY RATING ไปใช้ในอนาคต

“

อยากได้ผลการประเมินคุณภาพ
ที่บอกกับผู้ผลิตรายการได้ว่าควรปรับปรุง
ในเรื่องใดบ้าง
เพื่อให้สามารถเพิ่มเรตติ้งได้ดีขึ้น
หรือสามารถบอกได้ว่าคนดู
ต้องการเสพรายการข่าวแบบใด
เพื่อที่ทางรายการ
จะได้พัฒนาการนำเสนอคอนเทนต์
ที่ตอบโจทย์ความต้องการของสังคม
ได้มากขึ้น ควบคู่ไปกับผลการวัดเรตติ้ง

รายการข่าวเช้าเวิร์คพอยท์
ช่องเวิร์คพอยท์
(กลุ่มผู้ผลิตรายการที่เข้าร่วมประเมินคุณภาพ)

”

“

เพื่อการนำไปใช้ต่อไปในอนาคต
สำหรับผู้กำหนดนโยบายและต่อสังคม
เห็นว่าการประเมินสื่อ ควรประเมิน
จากคุณค่าของสื่อที่ใช้ Quality Rating
วัด แทนการใช้ Rating of Popularity
หรือ Economy of Attention
คือมุ่งเน้นไปที่ด้านการมีคุณภาพ
ด้วยการขับเคลื่อนในการพัฒนาเป็นหลัก

ดร.ตรี บุญเจือ
ผู้อำนวยการสำนักับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครอง
ผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียง
และกิจการโทรทัศน์ สำนักงาน กสทช.
(กลุ่มผู้แทนองค์กรกำกับดูแลสื่อ
/ สมาคมวิชาชีพสื่อ)

”

“ การทำ Quality Rating ถ้าจะให้ยั่งยืน
ควรจะต้องมีแหล่งรายได้เข้ามาชัฟพอร์ต
คือต้องทำให้ Quality Rating
กลายเป็นกลไกที่มีอิทธิพลกับการเลือก
ลงโฆษณา ให้การประเมินคุณภาพกลายเป็น
ส่วนหนึ่งในการพิจารณาลงโฆษณา
ของผู้ลงโฆษณาต่างๆ
เพื่อให้มูลค่าของตัว Quality Rating
มีความสำคัญและยั่งยืนต่อไป

คุณพสุ ศรีหิรัญ

ผู้อำนวยการสำนักการอนุญาตประกอบกิจการ
กระจายเสียงและโทรทัศน์ สำนักงาน กสทช.
(กลุ่มผู้แทนองค์กรกำกับดูแลสื่อ
/ สมาคมวิชาชีพสื่อ)

“ เอเจนซีจะเป็นคนที่เกี่ยวข้องกับ
กับเรตติ้งมากกว่า ดังนั้นอาจจะต้องเอา
Quality Rating ให้เอเจนซีไปใช้
ประกอบในการขายโฆษณา ถ้าสามารถ
นำไปรวมกับเรตติ้งปกติแล้วทำให้
เกิดการยอมรับในทางธุรกิจได้
ก็น่าจะเป็นประโยชน์ ให้คุณภาพกับธุรกิจ
มันไปด้วยกัน เมื่อเรตติ้งตัวนี้เป็นที่ยอมรับ
องค์กรสื่อก็จะคำนึงถึงจุดนี้มากขึ้น

คุณคมกริช หาญกล้า กุศทินอาณกร
Creative รายการข่าวสามสี สถานีวิทยุโทรทัศน์
ไทยทีวีสีช่อง 3 และรายการดูข่าวดัง
สถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี (กลุ่มผู้ผลิตสื่อ)

“ แนะนำว่าอาจจะเริ่มจากการประกวด
เช่น งานทีวีสีขาว งานนาฏราช ฯลฯ
โดยนำเกณฑ์การประเมินเข้าไปมีส่วนใน
เกณฑ์การตัดสิน หรืออาจจะสร้างตัวอย่าง
ในบางรายการ เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจแนวคิด
ของรายการคุณภาพ รวมถึงกำหนด
ในทีโออาร์ของภาครัฐ
ว่าจะซื้อโฆษณารายการโทรทัศน์
ช่องที่ได้เรตติ้งคุณภาพเท่านั้น

คุณอรพิน เหวระกุล

ผู้อำนวยการฝ่ายออนไลน์ บริษัท ดีเอ็น มีเดีย จำกัด
(กลุ่มผู้ผลิตสื่อ)

บทที่ 6

บทเรียนสู่การพัฒนา
กระบวนการในการวัด

**QUALITY
RATING**

ภายหลังการทดลองประเมินคุณภาพสื่อในรายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัวในโครงการวิจัย ประกอบกับการรับฟังข้อคิดเห็น ข้อสังเกตต่างๆ จากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมโทรทัศน์ ทั้งจากภาคนักวิชาชีพสื่อ องค์กรผลิตสื่อ นักวิชาการ องค์กรกำกับดูแลสื่อจากภาครัฐ และองค์กรวิชาชีพสื่อ สิ่งที่สำคัญคือ การได้เรียนรู้ว่าควรจะมีการปรับปรุง และพัฒนาระบบไปในทิศทางใดให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเสนอต่อกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ในการส่งเสริมการพัฒนาระบบการวัด QUALITY RATING ต่อไปให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม

ส่วนที่ 1

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน ในการประเมินคุณภาพสื่อที่มีต่อสังคมในอนาคต

ในการศึกษาครั้งต่อไปเพื่อการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานในการประเมินคุณภาพสื่อ ที่มีต่อสังคมนั้น ควรพิจารณาดำเนินการในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

1.1 ประเด็นด้านตัวชี้วัดในการวัดคุณภาพรายการ

1) การกำหนดน้ำหนักตัวชี้วัดในแต่ละมิติ

การนำตัวชี้วัดคุณภาพรายการที่พัฒนาขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วย 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านเนื้อหารายการ มิติด้านผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว และนักข่าวภาคสนาม และมิติด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ ควรมีการกำหนดน้ำหนักที่ไม่เท่ากัน เนื่องจากจากผู้ผลิตรายการมีต้นทุนและงบประมาณที่ใช้แตกต่างกัน ดังนั้นมิติที่น่าจะให้น้ำหนักมากที่สุดคือ มิติด้านเนื้อหารายการ รองลงมาคือ มิติด้านผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว และนักข่าวภาคสนาม และมิติด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ ซึ่งเสนอ สัดส่วนที่ 60 : 30 : 10 เนื่องจากมิติด้านเนื้อหารายการเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ที่ออกมา และส่งผลกระทบต่อความรู้ความเข้าใจ ทักษะคติ และพฤติกรรมของผู้ชม เช่นเดียวกับมิติด้านผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว และนักข่าวภาคสนาม หากบุคลากรเบื้องหน้ารายการมีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ย่อมส่งผลต่อการเลียนแบบ การโน้มแน้วความคิด และความดึงดูดใจต่อรายการ ส่วนมิติด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ

เป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้รายการมีความน่าสนใจติดตาม เข้าใจได้ง่ายขึ้น แต่มีผลกระทบโดยตรงต่อความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และพฤติกรรมของผู้ชมน้อยกว่าอีกสองมิติ รวมถึงเรื่องเทคนิคการนำเสนอซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องใช้งบประมาณในการจัดทำ ที่ผู้ผลิตรายย่อยอาจมีข้อจำกัด

ทั้งนี้ กระบวนการในการกำหนดค่าน้ำหนักตัวชี้วัดคุณภาพรายการ สามารถดำเนินการเพิ่มเติมด้วยวิธีการสร้างการมีส่วนร่วมจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert) กลุ่มผู้บริโภค (Consumer) กลุ่มผู้ผลิตสื่อ (Producer) และกลุ่มผู้มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสื่อ (Regulator) เพื่อให้การกำหนดค่าน้ำหนักตัวชี้วัดในแต่ละมิติมีความรอบด้าน และเป็นที่ยอมรับระหว่างกลุ่มต่างๆ ที่อยู่ในระบบนิเวศสื่อ

นอกจากนี้ การนำตัวชี้วัดไปใช้ในการเก็บข้อมูลด้วยการสำรวจ กับวิธีทางวิทยาศาสตร์ข้อมูลแบบ Social Analysis ควรให้น้ำหนักที่ไม่เท่ากัน เนื่องจากข้อมูลจาก Social Analysis เป็นข้อมูลเชิงอารมณ์มาก และอีกส่วนเป็นความคิดเห็นต่อตัวเหตุการณ์ ไม่ใช่ต่อตัวรายการ ดังนั้นข้อมูลจาก Social Analysis อาจนำมาใช้เป็นเครื่องมือวัดประกอบ เพื่อดูความสอดคล้องและขยายความจากวิธีการสำรวจ

2) การสร้างตัวชี้วัดหลัก และตัวชี้วัดรอง ในการประเมินคุณภาพรายการ

จากงานศึกษาครั้งนี้พบว่า รายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว เป็นรายการที่มีประเภทย่อย (Sub-Genre) ที่มีความแตกต่างกันของคุณลักษณะรายการ เช่น รายการข่าวมีทั้งรายการข่าวทั่วไป สก๊ิปข่าว รายการเล่าข่าว รายการวิเคราะห์ข่าว ส่วนรายการเด็ก เยาวชนและครอบครัวมีความแตกต่างกันไปตามพัฒนาการของแต่ละกลุ่มช่วงวัย ดังนั้น ตัวชี้วัดที่ออกแบบในโครงการนี้ ยังไม่สามารถนำมาประเมินรายการที่มีประเภทย่อยๆ ได้ทุกรายการด้วยตัวชี้วัดเดียวกันทั้งหมด

ดังนั้น แนวทางการพัฒนาตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพรายการ จึงควรมีการปรับปรุงตัวชี้วัดให้มี 2 กลุ่ม คือ ตัวชี้วัดหลัก (Core Index) ซึ่งเป็นคุณสมบัติของคุณภาพที่รายการประเภทรายการ “ต้องมี” ตามหลักแนวคิด และตัวชี้วัดรอง (Additional Index) ซึ่งเป็นคุณสมบัติของคุณภาพที่รายการ “น่าจะมี” เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับรายการจากมาตรฐานเบื้องต้น และสอดคล้องกับคุณลักษณะของรายการที่แตกต่างกัน การแบ่งตัวชี้วัดเป็น 2 ประเภทจะสามารถประเมินรายการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมตามวัตถุประสงค์และมาตรฐานที่ควรจะเป็นของรายการ

3) การใช้ตัวชี้วัดในการประเมินรายการจากมุมมองของผู้ชม ร่วมกับตัวชี้วัดในกระบวนการผลิต

เครื่องมือประเมินคุณภาพจากตัวชี้วัดในครั้งนี้ เน้นจากมุมมองของผู้ชมที่มีต่อผลผลิตรายการที่ปรากฏบนหน้าจอ อย่างไรก็ตาม การจะประเมินคุณภาพรายการให้ครบทั้งกระบวนการผลิตต้องประเมินในส่วนของปัจจัยนำเข้า และกระบวนการระหว่างการผลิตด้วย เพราะนโยบายองค์กร และทัศนคติความคิดเห็นของบุคลากรในการผลิตรายการ ย่อมเข้าไปมีส่วนในการกำหนดหรือสร้างเนื้อหา ดังนั้นหากจะประเมินคุณภาพรายการให้ครบทุกด้าน จึงต้องมีการประเมินในส่วนของตัวเองค์กรและบุคลากรที่อยู่ในกระบวนการผลิต ที่จะส่งผลต่อผลลัพธ์ของงาน เช่น ความเข้มแข็งของกระบวนการตรวจสอบข้อมูล การเซ็นเซอร์ ธรรมชาติขององค์กร ฯลฯ โดยอาจจะเป็นการประเมินจากภายนอก หรือการตรวจสอบตนเอง (Self-Evaluation) ขององค์กรนั้นๆ

นอกจากนี้ควรพิจารณาตัดตัวชี้วัดที่ใกล้เคียงและซ้ำซ้อนออก เพื่อสร้างความกระชับ ลดภาระความเหนื่อยล้าของผู้ชมที่ประเมินรายการ อย่างไรก็ตาม เมื่อแก้ไขปรับปรุงตัวชี้วัดแล้ว ต้องมีการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมืออีกครั้งก่อนนำไปใช้ประเมินรายการจริง

1.2 ประเด็นด้านการประเมินคุณภาพรายการด้วยการสำรวจ (Survey)

การประเมินคุณภาพรายการต้องใช้จำนวนตัวอย่างที่มากพอ

เนื่องจากการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบตัวชี้วัดคุณภาพรายการในครั้งนี้เป็นการศึกษานำร่อง จึงใช้จำนวนผู้ชมที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการประเมินคุณภาพรายการจำนวนไม่มาก ทำให้การนำผลไปใช้อ้างอิงกลุ่มผู้ชมรายการทั้งหมดนั้นอาจมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นในการนำเครื่องมือการประเมินคุณภาพรายการด้วยการสำรวจไปใช้จริงในอนาคตต่อไป จึงต้องคำนึงถึงสัดส่วนตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนของผู้ชมรายการนั้น โดยอาจใช้ข้อมูลของจำนวนผู้ชมที่รายการต่าง ๆ มีการเก็บข้อมูลไว้ และใช้สูตรในการคำนวณขนาดตัวอย่างประกอบการตัดสินใจในเรื่องสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูล

นอกจากนี้ การจะได้ข้อมูลจากการประเมินคุณภาพรายการที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงรายการ ต้องฟังจากเสียงของผู้ที่รู้จักรายการนั้นแต่ไม่ได้รับชม หรือเคยรับชมแต่ปัจจุบันไม่รับชมด้วย เพราะจะได้แง่มุมที่ต่างไปจากผู้ที่เป็นแฟนพันธุ์แท้ของรายการที่ย่อมมองรายการในเชิงบวก ข้อมูลจากกลุ่มที่ไม่ได้รับชมนี้ หากรายการสามารถนำไปปรับปรุงได้ อาจจะเปลี่ยนผู้ไม่ชมให้กลายเป็นผู้ชมรายการได้ในอนาคต

1.3 ประเด็นด้านการประเมินคุณภาพรายการด้วยระบบ Social Analysis

1) เพิ่มปริมาณการเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็น

เนื่องจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบ Social Analysis ในครั้งนี้ ได้กำหนดแหล่งข้อมูลตามประเภทของสื่อ (Media Category) และแหล่งที่มาข้อมูล (Data Source) เพื่อค้นหาโพสต์ตั้งต้นของรายการข่าว และรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว สำหรับการดึงค่าที่แสดงคุณลักษณะของสื่อที่มีคุณภาพ โดยหากระบบสามารถเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นได้มากขึ้น จะช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงในการเก็บข้อมูลให้ตรงตามความต้องการยิ่งขึ้น ส่งผลให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การเพิ่มปริมาณการเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็น สามารถดำเนินการได้โดย 1. เพิ่มจำนวน ประเภทของสื่อ (Media Category) และแหล่งที่มาข้อมูล (Data Source) หรือ 2. การพัฒนาระบบให้สามารถเก็บข้อมูลได้จาก Universe คือจากทุกแหล่งที่มาข้อมูล (Data Source) ของแต่ละแพลตฟอร์มบนสื่อสังคมออนไลน์

2) การนำข้อมูลจาก Social Listening มาใช้ประกอบในการประเมินคุณภาพรายการ

ข้อมูลจาก Social Listening อาจเหมาะสำหรับการนำมาใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนข้อเท็จจริงที่รวบรวมได้จากการเก็บข้อมูลด้วยการสำรวจ มากกว่าการนำมาใช้วัดคุณภาพรายการโดยตรง เนื่องจากข้อมูลจาก Social Listening มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง ในการพบอารมณ์ ความชื่นชอบ ความเกลียดชังอย่างสุดโต่ง ซึ่งอาจทำให้ผลลัพธ์การวิเคราะห์ผิดเพี้ยนไปได้ อีกทั้งประเด็นที่มีความถี่จำนวนมาก อาจเป็นประเด็นที่บุคคลคนเดียว หรือกลุ่มเดียวกัน กระหน้าแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ ในรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว พบว่า เด็กไม่ใช่คนที่แสดงความคิดเห็นเองโดยตรง (อาจเป็นผู้ปกครองของเด็ก) ในขณะที่ช่องทาง Youtube ของประเภทรายการเด็ก ก็จะถูกปิดการแสดงความคิดเห็น

รายการที่จะประเมินคุณภาพด้วย Social Listening ยังมีข้อจำกัดคือ ต้องมีรูปแบบการนำเสนอของรายการผ่านช่องทางออนไลน์ที่ชัดเจน จึงจะมีความคิดเห็นจากผู้ใช้งานจำนวนมากพอให้นำมาทำการวิเคราะห์ได้ หากไม่ได้มีรูปแบบการนำเสนอบนช่องทางออนไลน์ที่ชัดเจน เช่น หากเป็นการถ่ายทอดสดรวมกับรายการอื่นๆ จะทำให้การประเมินรายการบนช่องทางออนไลน์มีน้อยและทำได้ยาก

3) การปรับปรุงคำค้นหา (Keyword)

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบ Social Analysis ต้องมีการกำหนดกลุ่มคำค้นหา (Keyword) จากชื่อรายการ และค่าที่แสดงคุณลักษณะของสื่อที่มีคุณภาพให้กับระบบ เพื่อให้ระบบทำการค้นหาข้อมูลตามกลุ่มคำที่สนใจ สำหรับการศึกษานี้ กลุ่มคำค้นหาที่แสดงคุณลักษณะของสื่อที่มีคุณภาพ

แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านเนื้อหา 2. ด้านผู้ประกาศข่าว 3. ด้านเทคนิคการนำเสนอ 4. ด้านอื่นๆ ซึ่งในการพัฒนาการประเมินคุณภาพรายการนั้น อาจกำหนดกลุ่มคำค้นหา (Keyword) เพิ่มเติม โดยแจกแจงรายละเอียดหัวข้อย่อยในแต่ละด้านลงไป เพื่อให้ครอบคลุม และสามารถทำการเก็บข้อมูลด้วยกลุ่มคำค้นหา (Keyword) ได้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ อาจทำการพัฒนาให้ระบบสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการสร้างกลุ่มคำค้นหา (Keyword) และจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นคุณภาพทั้ง 4 ด้าน ด้วยการใช้ Machine Learning เพื่อให้ได้กลุ่มคำค้นหา (Keyword) ที่มีประสิทธิภาพ และสะท้อนการประเมินคุณภาพรายการอย่างแท้จริง แต่อย่างไรก็ดี การใช้ Machine Learning ก็มีข้อจำกัด โดยอาจต้องมีการลงทุนเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาระบบ ให้มีความสามารถในการจัดเก็บและประมวลผลข้อความที่มีจำนวนมากศาล อีกทั้งการพัฒนา ระบบ Machine Learning อาจต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร เพื่อให้ระบบมีความแม่นยำสูงสำหรับการนำไปใช้จริง

1.4 ประเด็นแนวทางอื่นในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลจากออนไลน์เพื่อประเมินคุณภาพสื่อ

จากข้อจำกัดของการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบ Social Analysis โดยใช้ Social Listening ในประเด็นความสับสนเสี่ยง อคติ รวมทั้งความถูกต้องของการประเมิน ระบบ Social Analysis จึงอาจจะไม่เหมาะสมที่จะใช้ประเมินคุณภาพโดยตรง เป็นเพียงข้อมูลเพื่อแสดงความถี่ หรืออารมณ์ ในการแสดงความคิดเห็น สำหรับประกอบการประเมินคุณภาพรายการ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป อาจทำการพิจารณาระบบการประเมินคุณภาพในลักษณะอื่นเพิ่มเติม เช่น ระบบประเมินคุณภาพรายการแบบเรียลไทม์ หรือ ระบบ Content Monitoring

1) ระบบประเมินคุณภาพรายการแบบเรียลไทม์

ระบบนี้ ผู้ชมสามารถประเมินคุณภาพรายการได้แบบเรียลไทม์ บนแพลตฟอร์มที่รับชม เพื่อให้ช่องรายการรับทราบผลการประเมินที่รวดเร็ว และสามารถนำไปใช้ได้อย่างทันท่วงที นอกจากนี้ยังสามารถนำผลการประเมินไปวิเคราะห์ร่วมกับพฤติกรรมอื่นๆ เพื่อเสนอคุณค่า และสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับผู้ชม โดยการพัฒนา ระบบ อาจต้องมีการทำข้อตกลงกับเจ้าของแพลตฟอร์ม เพื่อขอเพิ่มระบบการประเมินคุณภาพดังกล่าว อีกทั้งระบบการประเมินคุณภาพที่ทำการพัฒนา ควรเป็นมิตรกับผู้ชม ตัวอย่างเช่น การให้ประเมินความชอบของรายการบน Netflix นอกจากนี้ อาจต้องพิจารณาเสนอแรงจูงใจในการประเมินคุณภาพให้แก่ผู้ชมด้วย

2) ระบบ Content Monitoring

ระบบนี้จะทำการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลของสื่อ โดยประเมินเนื้อหาการนำเสนอ ว่ามีหัวข้อการนำเสนอ หรือเนื้อหาเกี่ยวกับอะไรบ้าง เก็บข้อมูล Engagement ว่าจากประเด็นที่นำเสนอไป ผู้ชมมีการตอบสนองอย่างไร รวบรวมข้อมูล และจัดทำข้อสรุปสำหรับสื่อแต่ละราย เพื่อให้สามารถเห็นทิศทางของสื่อในช่วงเวลาต่างๆ นอกจากนี้ อาจทำการพัฒนาให้ระบบสามารถทำนาย (Prediction) เพื่อทำข้อเสนอแนะให้สื่อนำไปปรับปรุงเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการของผู้ชมได้

1.5 ประเด็นการประเมินคุณภาพสื่อ : รายการข่าว

ตัวชี้วัดในการประเมินคุณภาพรายการข่าว ควรมีการเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม และนิเวศสื่อที่เปลี่ยนไป ในกรณีมาตรฐานทางวารสารศาสตร์ ควรเพิ่มเติมตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการคำนึงถึงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เช่น การถ่ายภาพต้องขออนุญาตผู้ที่อยู่ในภาพด้วยการใช้และเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลต่างๆ ต้องให้สอดคล้องกับมาตรการตามกฎหมาย เป็นต้น

นอกจากนี้ บทบาทนักวารสารศาสตร์ที่ผลิตรายการข่าวไม่ว่าจะแพลตฟอร์มใดนั้น ปัจจุบันสังคมคาดหวังให้มีการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับปัญหาสังคม การตรวจสอบข้อมูลและวิเคราะห์ข่าวที่ลึกซึ้งขึ้น เพื่อให้มีสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ สุขภาพ สิ่งแวดล้อม ดังนั้น ตัวชี้วัดที่จะประเมินคุณภาพรายการข่าว ควรขยายขอบเขตให้ครอบคลุมกับบริบททางสังคมดังกล่าว และมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ณ เวลานั้น

1.6 ประเด็นการประเมินคุณภาพสื่อ : รายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว

วิธีการในการประเมินคุณภาพรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ควรปรับปรุงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายหลักคือเด็กและเยาวชนได้จริง และได้ข้อคิดเห็นที่ละเอียดขึ้น ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเก็บข้อมูลด้วยวิธีเชิงคุณภาพ เช่น การคัดเลือกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มผู้ปกครองและครูซึ่งใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชน หรือการจัดสนทนากลุ่มกับกลุ่มเด็ก เยาวชน ตามช่วงวัยต่างๆ โดยจัดให้มีการเปิดรายการให้รับชมระหว่างการสนทนากลุ่ม เป็นต้น

นอกจากนี้ ปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มพฤติกรรมการรับชมรายการทางสื่อออนไลน์มากกว่าทางโทรทัศน์ ดังนั้นตัวชี้วัดและวิธีวัดควรมีการปรับปรุงและพัฒนาให้สะท้อนถึงคุณลักษณะที่มีคุณภาพของรายการทั้งสองแพลตฟอร์ม

ส่วนที่ 2

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ต่อกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

จากเสียงสะท้อนของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพรายการสื่อ พบว่า ความต้องการเนื้อหารายการที่มีคุณภาพเป็นความต้องการร่วมของทุกฝ่าย และระบบการประเมินคุณภาพสื่อที่มีต่อสังคม (Quality Rating) ก็เป็นระบบที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้ได้จริง และเกิดการยอมรับจากทุกภาคส่วน เพื่อให้มีการประเมินคุณภาพอย่างยั่งยืน ทำให้เกิดการใช้ต่อในภาคอุตสาหกรรม ทำให้ผู้ชมมีประสบการณ์ใหม่ที่จะได้รับชมรายการที่มีคุณภาพมากขึ้น

เป้าหมายเพื่อความต่อเนื่องและยั่งยืนของการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสื่อที่มีต่อสังคม (Quality Rating) จึงควรเป็นหนึ่งในเป้าหมายเชิงนโยบายที่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ควรสนับสนุนให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุง โดยมีแนวทางจากบทเรียนที่ได้จากการทดลองระบบในโครงการวิจัยนี้ ผนวกกับการประสานความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

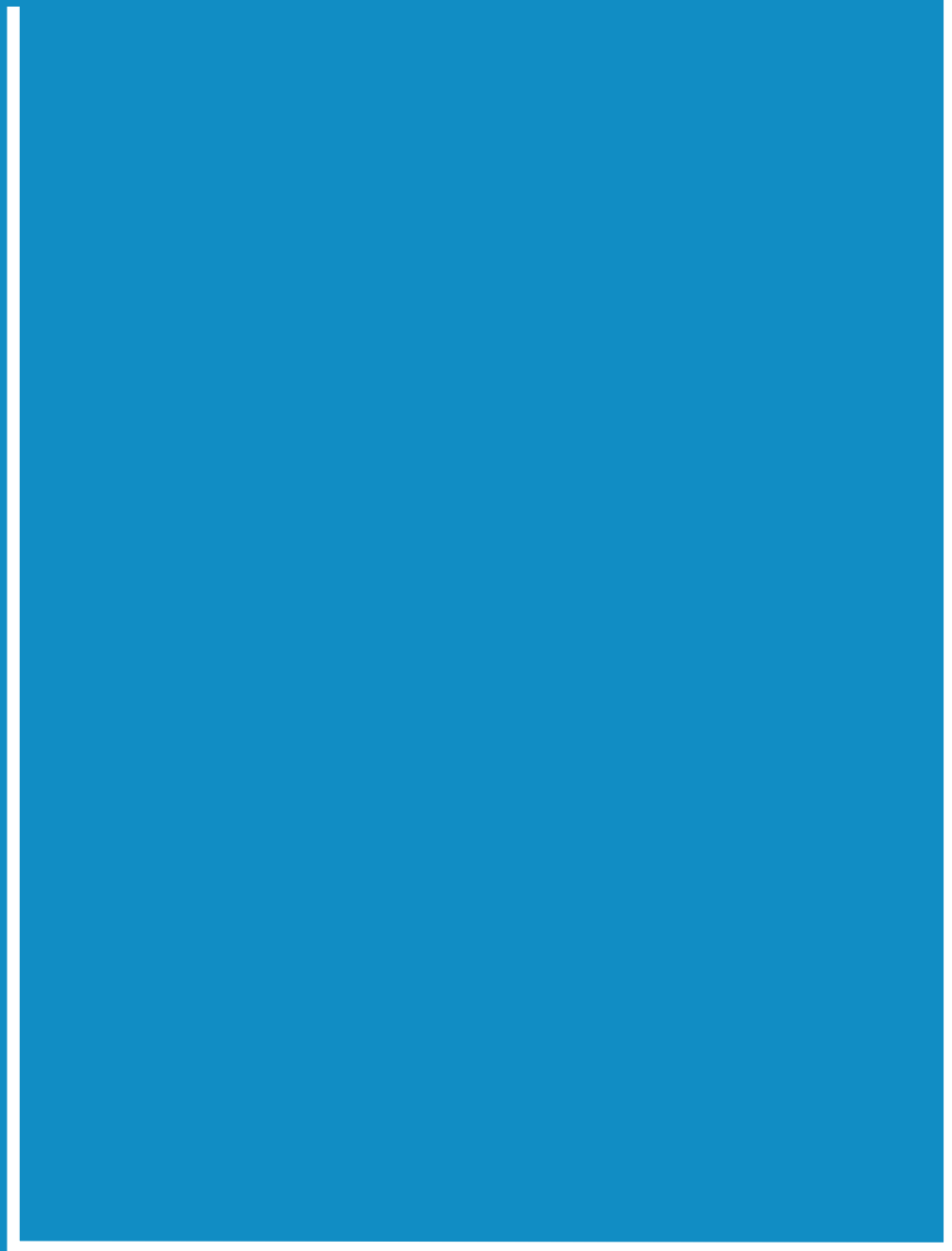
1. การประสานความร่วมมือในการบูรณาการระบบการประเมิน Quality Rating กับระบบการประเมิน Audience Rating ที่ดำเนินการโดยบริษัทเอกชนอยู่ในปัจจุบัน เป้าหมายเพื่อให้ระบบการประเมิน Quality Rating เป็นที่ยอมรับในทางธุรกิจในอุตสาหกรรมสื่อ และเป็นกลไกที่มีอิทธิพลกับการเลือกลงโฆษณาได้อย่างแท้จริง
2. การประสานความร่วมมือกับสถานีโทรทัศน์ที่มีการใช้ประโยชน์จากแพลตฟอร์มออนไลน์อยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็น Social Media หรือบริการ OTT เพื่อให้เกิดการบูรณาการวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากช่องทางออนไลน์เพื่อนำมาประกอบกับการประเมินคุณภาพรายการ
3. การสร้างแรงจูงใจเชิงบวกที่จะชวนให้ผู้ผลิตสื่อ ทั้งสื่อโทรทัศน์และสื่อแพลตฟอร์มอื่น ให้เข้ามามีส่วนร่วมในระบบการประเมินคุณภาพสื่อที่มีต่อสังคม (Quality Rating) นั้น เป็นประเด็นที่สำคัญเช่นกัน โจทย์สำคัญคือ เราจะสามารถเชื่อมโยงคุณค่าที่ผู้ผลิตสื่อจะได้รับจากการถูกประเมิน Quality Rating กับคุณค่าของแบรนด์ผู้ผลิตสื่อได้อย่างไร
โดยรูปแบบของแรงจูงใจทางบวกที่เสนอเพื่อพิจารณา เช่น การให้รางวัล การสร้างการรับรู้และจดจำของการประเมิน Quality Rating กับผู้ชมซึ่งเป็นผู้บริโภคเป้าหมายของผู้ผลิตสื่อ การประสาน

ความร่วมมือกับองค์กรที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลสื่อ เช่น กสทช. หรือ องค์กรวิชาชีพสื่อ ในระดับชาติ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการบูรณาการผลจากการประเมิน Quality Rating นี้ ไปใช้เป็นข้อมูลประกอบในกลไกการกำกับดูแลเนื้อหา

4. การขยายขอบเขตของการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสื่อที่มีต่อสังคม (Quality Rating) จากเดิมที่เป็นเครื่องมือเพื่อให้ผู้ชมรายการได้ประเมินคุณภาพรายการ สู่การพัฒนาให้เป็นเครื่องมือที่ผู้ผลิตสามารถร่วมประเมินผลงานของตนเองได้ ผู้ผลิตสื่อร่วมวิชาชีพเดียวกันสามารถประเมินซึ่งกันและกันได้ด้วย รวมถึงการนำเอาเครื่องมือนี้ไปใช้ในการสร้างการรับรู้และณรงค์ การรู้เท่าทันสื่อกับประชาชน เพื่อให้เป็นพลเมืองที่เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินสื่อ อย่างมีความเข้าใจ ซึ่งจะทำให้การประเมินคุณภาพสื่อที่มีต่อสังคมมีประสิทธิภาพมากขึ้น
5. การทดลองระบบการประเมินคุณภาพสื่อที่ปรับปรุงแล้วในขั้นตอนต่อไป สามารถเริ่มจาก กลุ่มรายการที่ได้รับการสนับสนุนทุนจากกองทุนฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการรายงานผลการประเมิน เพื่อสื่อสารกับสังคมเป็นระยะๆ เพื่อสร้างการรับรู้กับผู้ชม และสร้างความโปร่งใสในการประเมิน

ภาคผนวก

แบบสอบถาม เพื่อการประเมิน คุณภาพรายการข่าว

แบบสอบถามเพื่อการประเมินคุณภาพรายการข่าวที่มีต่อสังคม

คำชี้แจง :

- แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพรายการข่าว ภายใต้โครงการวิจัยการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม (Quality rating) โดยได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพต่อไป
- แบบสอบถาม มี 1 คำถามเบื้องต้น และคำถาม 4 ตอน
คำถามเบื้องต้นถึงสถานะปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน และพฤติกรรมมารับชมรายการข่าวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายการข่าว ด้านรูปแบบและเนื้อหาข่าว ด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ
ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายการข่าว ด้านผู้ดำเนินรายการ โดยแบ่งเป็น ด้านผู้ประกาศข่าว/พิธีกรข่าว และนักข่าวภาคสนาม
ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายการข่าว ด้านเทคนิคการนำเสนอ
- รายการข่าว หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่มีการรายงานเรื่องราว เหตุการณ์ สถานการณ์ อันมี ข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็น ที่มีผลกระทบ ความสำคัญ หรือน่าสนใจต่อผู้ชม โดยมีรูปแบบของรายการข่าว ได้แก่ รายการข่าวเหตุการณ์และสถานการณ์ปัจจุบัน รายการเล่าข่าว รายการวิเคราะห์ข่าว รายการสนทนา ปัญหาเหตุการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้ ไม่รวมรายการข่าวบันเทิง

“แบบสอบถามเพื่อการประเมินคุณภาพรายการข่าวที่มีต่อสังคม”

คำชี้แจง: แบบสำรวจนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม (Quality rating) โดยได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพต่อไป

* ข้อมูลของท่านจะนำมาใช้เพื่อการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และไม่สามารถเชื่อมโยงคำตอบมายังตัวท่านโดยตรงได้

คำถามเบื้องต้น

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในวงเล็บ () หรือเติมข้อความที่ตรงกับตัวท่าน

1. สถานะปัจจุบันของท่านคือ

- () 1) อายุตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป และช่วง 5 เดือนที่ผ่านมาเคยรับชม “รายการเรื่องเล่าเช้านี้ ช่อง 3 HD” (ผ่านเครื่องรับโทรทัศน์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ แท็บเล็ต หรือคอมพิวเตอร์) (ทำต่อตอนที่ 1)
- () 2) ไม่ได้อยู่ในข้อ 1) (จบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณ)

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน และพฤติกรรมการรับชมรายการข่าวสารของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในวงเล็บ () หรือเติมข้อความที่ตรงกับตัวท่าน

1. เพศ

- () 1) ชาย () 2) หญิง () 3) ไม่ประสงค์ระบุ

2. อายุ

- () 1) 13-18 ปี () 2) 19-25 ปี () 3) 26-35 ปี
- () 4) 36-45 ปี () 5) 46-55 ปี () 6) 56-65 ปี
- () 7) มากกว่า 65 ปี

3. อาชีพ

- () 1) นักเรียน () 2) นิสิต นักศึกษา
- () 3) ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ () 4) พนักงานองค์กรเอกชน
พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานในองค์กรมหาชน
- () 5) เจ้าของกิจการ ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว () 6) เกษียณอายุ / ว่างาน / แม่บ้าน พ่อบ้าน
- () 7) รับจ้างทั่วไป / freelance ไม่มีสังกัด () 8) อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- () 1) 9,000 บาท หรือน้อยกว่า () 2) 9,001 - 15,000 บาท
- () 3) 15,001 - 30,000 บาท () 4) 30,001- 45,000 บาท
- () 5) 45,001 - 60,000 บาท () 6) 60,001-75,000 บาท
- () 7) 75,001 - 90,000 บาท () 8) มากกว่า 90,000 บาท

5. ท่านรับชมรายการเรื่องเล่าเช้านี้ ช่อง 3 HD (ผ่านเครื่องรับโทรทัศน์ปกติ โทรศัพท์เคลื่อนที่ แท็บเล็ต หรือคอมพิวเตอร์) มากน้อยเพียงใด

- () 1) รับชม 5 วันต่อสัปดาห์ (ทุกวันที่ออกอากาศ)
- () 2) รับชม 3-4 วันต่อสัปดาห์
- () 3) รับชม 1-2 วันต่อสัปดาห์
- () 4) ไม่ได้รับชมเป็นประจำทุกสัปดาห์

ตอนที่ 2 แบบประเมินคุณภาพของรายการข่าวสาร ด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : ท่านเห็นว่ารูปแบบและเนื้อหาของ “รายการเรื่องเล่าเช้านี้ ช่อง 3 HD” ที่ท่านรับชม มีคุณสมบัติในแต่ละด้านต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	คุณสมบัติของรูปแบบและเนื้อหารายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ด้านมาตรฐานทางวารสารศาสตร์						
1	ให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ในข่าวครบถ้วน ไม่ละเลยบางประเด็น	5	4	3	2	1
2	รายงานเหตุการณ์ตามความเป็นจริง ไม่บิดเบือนหรือปกปิดข้อมูล	5	4	3	2	1
3	เนื้อหาไม่มอมเมา หรือสร้างความงมงายให้ผู้ชม	5	4	3	2	1
4	รายงานข่าวโดยไม่ยั่วยุให้เกิด หรือขยายความขัดแย้ง	5	4	3	2	1
5	รายการแสดงความรับผิดชอบเมื่อนำเสนอข้อมูลผิดพลาด (หากรายการไม่เคยมีการนำเสนอข้อมูลผิดพลาดโปรดข้ามไปตอบข้อถัดไป)	5	4	3	2	1
6	นำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง	5	4	3	2	1
7	รายงานโดยมีแหล่งที่มาหรือหลักฐานอ้างอิงไม่รายงานลอย ๆ	5	4	3	2	1
8	รายงานข้อมูลและความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน สมดุลเป็นธรรม	5	4	3	2	1
9	รายการสามารถเป็นกระบอกเสียงนำเสนอความสนใจ และความเดือดร้อนของประชาชน	5	4	3	2	1
10	มีเนื้อหารอบด้าน	5	4	3	2	1
11	นำเสนอหลายมุมมอง	5	4	3	2	1

ข้อ	คุณสมบัติของรูปแบบและเนื้อหารายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านที่ 2 ด้านการเคารพสิทธิ กฎหมาย						
1	รายงานข่าวโดยไม่ละเมิดกฎหมาย เช่น เนื้อหาหมิ่นประมาทผู้อื่น นำเสนอข่าวที่กระทบต่อศีลธรรมอันดี หรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง เป็นต้น	5	4	3	2	1
2	มีการเบลอ ปกปิดหน้าบุคคลที่เป็นเหยื่อ หรือเด็ก เยาวชน	5	4	3	2	1
3	ได้นำเสนอโดยรักษาความเป็นส่วนตัว ข้อมูลส่วนตัว และความปลอดภัยของแหล่งข่าว	5	4	3	2	1
4	ไม่นำเสนอเนื้อหา ภาพ และเสียง ที่รุนแรง ซึ่งมีผลกระทบต่อจิตใจ	5	4	3	2	1
5	ไม่นำเสนอเนื้อหา ภาพ และเสียง ที่อนาจาร	5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 ด้านการสร้างประโยชน์ แรงบันดาลใจ และการมีส่วนร่วม						
1	รายการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม เสนอประเด็นข่าวเข้ามา	5	4	3	2	1
2	มีสาระความรู้ ประโยชน์ ข้อคิดต่าง ๆ	5	4	3	2	1
3	มีเนื้อหาจุดประเด็นใหม่ ๆ ให้สังคม	5	4	3	2	1
4	มีเนื้อหาช่วยสร้างความหวัง แรงบันดาลใจ	5	4	3	2	1
ด้านที่ 4 ด้านการคัดเลือก และนำเสนอข่าว						
1	มีเนื้อหาจรรโลงใจ	5	4	3	2	1
2	มีข่าวแปลกใหม่	5	4	3	2	1
3	เรื่องใกล้ตัว หรือเกี่ยวข้อง	5	4	3	2	1
4	มีข่าวหลายประเภทไม่ซ้ำซาก จำเจ	5	4	3	2	1
5	รายงานเหตุการณ์ได้รวดเร็ว ฉับไว	5	4	3	2	1
6	มีเนื้อหากระชับ ไม่เินเย้อ	5	4	3	2	1
7	รายการนำเสนอเนื้อหาให้ผู้ชมเข้าใจง่าย	5	4	3	2	1

ตอนที่ 3 แบบประเมินคุณภาพของรายการข่าว ด้านผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว และนักข่าวภาคสนาม

ตอนที่ 3.1 คุณภาพของรายการข่าว ด้านผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : ท่านเห็นว่าผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว ของ “รายการเรื่องเล่าเช้านี้ ช่อง 3 HD” มีคุณสมบัติในแต่ละด้านต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	คุณสมบัติของผู้ประกาศข่าว พิธีกรข่าว	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ด้านการนำเสนอข่าวตามมาตรฐานจริยธรรมทางวิชาชีพ และความเชี่ยวชาญในอาชีพ						
1	ไม่ใส่อคติ ชื่นำ แสดงความเห็นส่วนตัวในการรายงานหรือดำเนินรายการ	5	4	3	2	1
2	การรายงานหรือดำเนินรายการข่าวอย่างรู้กาลเทศะ	5	4	3	2	1
3	มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาข่าว	5	4	3	2	1
4	อ่านข่าวได้กระชับ ชัดเจน	5	4	3	2	1
5	เล่าข่าวได้เข้าใจง่าย น่าติดตาม	5	4	3	2	1
6	วิเคราะห์ข่าวได้ลึกซึ้ง น่าติดตาม	5	4	3	2	1
7	ซักถามข้อมูลได้ตรงประเด็น	5	4	3	2	1
8	รอบรู้ในเรื่องรารอบตัว	5	4	3	2	1
9	ดำเนินรายการไม่ออกนอกประเด็น	5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 ด้านการใช้ภาษา และมีไหวพริบทางการสื่อสาร						
1	มีไหวพริบ ปฏิภาณ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ในการรายงาน หรือดำเนินรายการ	5	4	3	2	1
2	ออกเสียงถูกต้องตามอักขระวิธี	5	4	3	2	1
3	ใช้ภาษาสื่อสารให้เข้าใจง่าย	5	4	3	2	1
4	พูดจาฉะฉาน มีน้ำเสียงน่าฟัง	5	4	3	2	1
5	ทีมพิธีกรรายการข่าวเข้ากันได้ดี	5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 ด้านการเคารพ และให้เกียรติบุคคลอื่น						
1	ไม่เสียดสี เหน็บแนม ตู้อกหรือใส่อารมณ์ในการรายงานข่าว	5	4	3	2	1
2	มีความสุภาพ เคารพและให้เกียรติผู้ที่ปรากฏในข่าว หรือผู้ร่วมรายการ	5	4	3	2	1
ด้านที่ 4 ด้านบุคลิกภาพ						
1	แต่งกายสุภาพ เหมาะสม	5	4	3	2	1
2	มีบุคลิก และภาพลักษณ์ดี	5	4	3	2	1

ตอนที่ 3.2 คุณภาพของรายการข่าว ด้านนักข่าวภาคสนาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : ท่านเห็นว่านักข่าวภาคสนามของ “รายการเรื่องเล่าเช้านี้ ช่อง 3 HD” มีคุณสมบัติในแต่ละด้านต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	คุณสมบัติของนักข่าวภาคสนาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ด้านการนำเสนอข่าวตามมาตรฐานจริยธรรมทางวิชาชีพและความเชี่ยวชาญในอาชีพ						
1	ไม่ใส่อคติ ชี้นำ แสดงความเห็นส่วนตัวในการรายงาน	5	4	3	2	1
2	รับฟังความเห็นที่หลากหลายของผู้อยู่ในเหตุการณ์	5	4	3	2	1
3	รายงานข่าวอย่างรู้กาลเทศะ	5	4	3	2	1
4	มีความเข้าใจในข้อมูลและเหตุการณ์ที่รายงาน	5	4	3	2	1
5	รายงานเหตุการณ์ข่าวได้เข้าใจง่าย น่าติดตาม	5	4	3	2	1
6	รายงานไม่ออกนอกประเด็นของเหตุการณ์ข่าว	5	4	3	2	1
7	ซักถามข้อมูลได้ตรงประเด็น	5	4	3	2	1
8	รอบรู้ในเรื่องราวรอบตัว	5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 ด้านการใช้ภาษา และมีไหวพริบทางการสื่อสาร						
1	มีไหวพริบ ปฏิภาณ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ในการรายงาน	5	4	3	2	1
2	ออกเสียงถูกต้อง ชัดเจน ตามอักขรวิธี เช่น ไม่ออกเสียง ร เป็น ล หรือ การเว้นวรรคตอน เป็นต้น	5	4	3	2	1
3	ใช้ภาษาสื่อสารให้เข้าใจง่าย	5	4	3	2	1
4	พูดฉะฉาน มีน้ำเสียงน่าฟัง	5	4	3	2	1
5	นักข่าวภาคสนามสามารถทำงานกับผู้ดำเนินรายการข่าวในห้องส่งได้ดี	5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 ด้านการเคารพ และให้เกียรติบุคคลอื่น						
1	ไม่เสียดสี เหน็บแนม ตู้อุกหรือใส่อารมณ์ในการรายงานข่าว	5	4	3	2	1
2	ใช้น้ำเสียงได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ เช่น การสัมภาษณ์ผู้เสียหาย หรือญาติด้วยน้ำเสียงที่เหมาะสม	5	4	3	2	1

ข้อ	คุณสมบัติของนักข่าวภาคสนาม	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
3	มีความสุภาพ เคารพและให้เกียรติผู้ที่ปรากฏในข่าว หรือผู้ร่วมรายการ	5	4	3	2	1
ด้านที่ 4 ด้านบุคลิกภาพ						
1	มีความเป็นกันเองในการรายงานอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	5	4	3	2	1
2	มีบุคลิก และภาพลักษณ์ที่ดี	5	4	3	2	1
3	แต่งกายสุภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์	5	4	3	2	1

ตอนที่ 4 แบบประเมินคุณภาพของรายการข่าว ด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : ท่านเห็นว่าเทคนิคการนำเสนอรายการของ “รายการเรื่องเล่าเช้านี้ ช่อง 3 HD” มีคุณสมบัติในแต่ละด้านต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	คุณสมบัติของเทคนิคการนำเสนอรายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ด้านการใช้เทคนิคเพื่อช่วยให้เนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย						
1	ใช้ภาพประกอบหรือกราฟิกที่น่าสนใจ	5	4	3	2	1
2	มีการใช้แผนผัง (อินโฟกราฟิก) ที่เข้าใจง่าย ทันสมัย หรือน่าติดตาม	5	4	3	2	1
3	มีข้อมูลสถิติมาประกอบการนำเสนอ	5	4	3	2	1
4	ภาพและเสียงมีคุณภาพ มาตรฐาน	5	4	3	2	1
5	ใช้เทคนิคภาพและเสียงช่วยเสริมเนื้อหาให้ชัดเจนขึ้น	5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 ด้านการใช้เทคนิคสร้างความแปลกใหม่และหลากหลาย						
1	ความเหมาะสม/สวยงามของข้อความ/ตัวอักษรที่แสดงผลในการสื่อความต่าง ๆ เช่น ชื่อ ตำแหน่งผู้ร่วมรายการ หรือแหล่งข่าว ชื่อหัวข้อข่าว เป็นต้น	5	4	3	2	1
2	ความเหมาะสมของวัน เวลาที่ออกอากาศหรือนำเสนอรายการ	5	4	3	2	1
3	ความเหมาะสมของความถี่ของการออกอากาศหรือนำเสนอรายการ	5	4	3	2	1
4	การเปิดพื้นที่หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมอื่น ๆ เช่น ช่องทางสื่อสาร Social Media	5	4	3	2	1

ข้อ	คุณสมบัติของเทคนิคการนำเสนอ รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
5	คุณภาพความสวยงามของการผลิต รายการด้านเทคนิคโดยรวม เช่น การจัด แสง มุมภาพ เสียง การใช้กราฟิก โลโก้ ต่าง ๆ เป็นต้น	5	4	3	2	1

*** ขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาสละเวลาร่วมตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ***

แบบสอบถาม

เพื่อการประเมินคุณภาพรายการ

สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว

แบบสอบถามเพื่อการประเมินคุณภาพรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวที่มีต่อสังคม

คำชี้แจง:

- แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ภายใต้โครงการวิจัยการพัฒนากระบวนการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม (Quality rating) โดยได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพต่อไป
- แบบสอบถาม มี 1 คำถามเบื้องต้น และคำถาม 4 ตอน
คำถามเบื้องต้นถึงสถานะปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน และพฤติกรรมการรับชมรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ด้านรูปแบบ และเนื้อหารายการ
ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวด้านผู้ดำเนินรายการ
ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ
- รายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว หมายถึง รายการโทรทัศน์ที่มีกลุ่มเป้าหมายหลักคือ เด็ก เยาวชน และคนในครอบครัว โดยมีเนื้อหาที่พัฒนาทักษะพื้นฐานสำคัญที่ต้องมีของเด็ก และเยาวชน เนื้อหาที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัย เนื้อหาที่ตรงกับความต้องการและความสนใจของเด็กและเยาวชน ตลอดจนเนื้อหาที่ส่งเสริมทักษะของผู้ปกครอง ญาติและครู ในการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวและสังคม ทั้งนี้ ไม่รวมรูปแบบรายการการ์ตูน และละคร

5. ในหนึ่งเดือน โดยเฉลี่ยท่านรับชมรายการซูเปอร์เท็น ช่อง Workpoint (ผ่านเครื่องรับโทรทัศน์ โทรทัศน์เคลื่อนที่ แท็บเล็ต หรือคอมพิวเตอร์) มากน้อยเพียงใด

- () 1) รับชมทุกสัปดาห์
- () 2) รับชม 2-3 สัปดาห์
- () 3) รับชม 1 สัปดาห์

ตอนที่ 2 แบบประเมินคุณภาพของรายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว ด้านรูปแบบและเนื้อหารายการ

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อรูปแบบและเนื้อหาของรายการซูเปอร์เท็นช่อง Workpoint TV

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	คุณสมบัติของรูปแบบและเนื้อหารายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านที่ 1 มาตรฐานและจรรยาบรรณ ในการนำเสนอเนื้อหา						
1	ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง	5	4	3	2	1
2	เคารพสิทธิเด็กและเยาวชน เช่น ไม่ทำให้เด็กอับอาย ล้อเลียน เลือกปฏิบัติ กลั่นแกล้งหรือหลอกเด็ก ฯลฯ	5	4	3	2	1
3	ไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวของเด็กและเยาวชนที่ร่วมรายการ เช่น ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่แอบถ่ายโดยเด็กไม่รู้ตัวหรือผู้ปกครองไม่อนุญาต ฯลฯ	5	4	3	2	1
4	มีการแสดงคำเตือน กรณีมีส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหาไม่เหมาะสม เช่น อันตรายไม่ควรเลียนแบบ เป็นการแสดงตัวอย่าง พฤติกรรมไม่เหมาะสมไม่ควรลอกเลียนแบบ ผู้ปกครองควรดูแล ภาพเหตุการณ์สมมติ ฯลฯ	5	4	3	2	1
5	ไม่มีเนื้อหาที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบที่ไม่เหมาะสม	5	4	3	2	1
6	ไม่นำเสนอภาพ และเสียงที่รุนแรง และไม่มีเนื้อหาลามกอนาจาร	5	4	3	2	1
7	รายการแข่งขันอย่างมีกติกาและเกณฑ์ที่ยุติธรรม	5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 ด้านการเสริมสร้าง ทักษะการคิด และแรงบันดาลใจ						
1	มีเนื้อหาสร้างพลัง แรงบันดาลใจและจุดประกายความฝันให้เด็กและเยาวชน	5	4	3	2	1
2	มีเนื้อหาสร้างความหวังและกำลังใจให้เด็กและเยาวชน	5	4	3	2	1

ข้อ	คุณสมบัติของรูปแบบและเนื้อหารายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
3	มีเนื้อหาส่งเสริมมิตรภาพ ความสามัคคี กลมเกลียว	5	4	3	2	1
4	มีเนื้อหาส่งเสริมทักษะการคิด เช่น การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา เป็นต้น	5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ คักยภาพและทักษะชีวิต						
1	มีเนื้อหากระตุ้นการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก	5	4	3	2	1
2	ให้สาระความรู้ ผสมผสานกับความสนุกสนาน	5	4	3	2	1
3	มีเนื้อหาช่วยส่งเสริมศักยภาพของเด็กและเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับเด็ก	5	4	3	2	1
4	สาระจากเนื้อหาหรายการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	5	4	3	2	1
5	มีเนื้อหาส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิตในสังคม	5	4	3	2	1
6	มีเนื้อหาส่งเสริมความกล้าแสดงออก	5	4	3	2	1
ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน และสมาชิกในครอบครัว						
1	เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นผู้ชม หรือคนที่เข้าร่วมในรายการ	5	4	3	2	1
2	ส่งเสริมการดูร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว และการทำกิจกรรมในครอบครัว	5	4	3	2	1
3	นำเสนอมุมมองความคิดของคนต่างวัยในครอบครัว	5	4	3	2	1
ด้านที่ 5 ด้านความสอดคล้องของเนื้อหากับกลุ่มเป้าหมาย						
1	รายการมีความสดใส สร้างความสุขให้เด็ก เยาวชน	5	4	3	2	1
2	เนื้อหาจับใจได้ทั้งครอบครัว	5	4	3	2	1
3	เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและตรงความสนใจของเด็ก เยาวชน	5	4	3	2	1
ด้านที่ 6 ด้านส่งเสริมคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรมสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของรายการ						
1	นำเสนอวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นความรู้ ความสามารถ และการประดิษฐ์คิดค้นของคนในชุมชน	5	4	3	2	1
2	ปลูกฝังคุณค่าทางสังคมที่ดี เช่น การรักครอบครัว ความรับผิดชอบ ความพอเพียง ฯลฯ	5	4	3	2	1
3	ให้ข้อคิด สอนใจกับเด็ก และเยาวชน	5	4	3	2	1

ข้อ	คุณสมบัติของรูปแบบและเนื้อหารายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
4	เนื้อหารายการสะท้อนความหลากหลายของสังคม เช่น วัฒนธรรม ช่วงวัย เพศ ความคิดเห็นที่แตกต่าง ฯลฯ	5	4	3	2	1
5	รายการส่งเสริมความเท่าเทียมกันในสังคม	5	4	3	2	1

ตอนที่ 3 แบบประเมินคุณภาพของรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ด้านผู้ดำเนินรายการ

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อผู้ดำเนินรายการของรายการซูเปอร์เท็น ช่อง Workpoint TV

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	คุณสมบัติของผู้ดำเนินรายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ด้านความเป็นมืออาชีพในการดำเนินรายการ						
1	เป็นตัวอย่างเป็นที่ดี	5	4	3	2	1
2	ให้แง่คิด คำแนะนำ	5	4	3	2	1
3	มีความรอบรู้	5	4	3	2	1
4	แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	5	4	3	2	1
5	ให้เกียรติ ไม่ดูถูกเด็กและผู้อื่น	5	4	3	2	1
6	มีความยุติธรรม	5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 ด้านทัศนคติ ความเอาใจใส่ และมนุษยสัมพันธ์						
1	มีมนุษยสัมพันธ์ คอยให้กำลังใจ ชื่นชมความสามารถของผู้อื่น	5	4	3	2	1
2	มีทัศนคติที่ดี เช่น ความคิดในแง่บวก ใจเย็น	5	4	3	2	1
3	ไวต่อความรู้สึกของเด็กและผู้ร่วมรายการ	5	4	3	2	1
4	สร้างรอยยิ้ม สนุกสนาน มีชีวิตชีวา เป็นกันเอง	5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 ด้านการสื่อสาร การแสดงออกและบุคลิกภาพ						
1	มีน้ำเสียงไพเราะ น่าฟัง	5	4	3	2	1
2	พูดจาสุภาพ มีมารยาท รู้กาลเทศะ	5	4	3	2	1
3	ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ถูกต้อง ออกเสียงชัดเจน	5	4	3	2	1
4	มีบุคลิกภาพและภาพลักษณ์ที่ดี มีเสน่ห์	5	4	3	2	1

ข้อ	คุณสมบัติของผู้ดำเนินรายการ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
5	ผู้ดำเนินรายการที่เป็นเด็กและเยาวชน แสดงออกสมวัย	5	4	3	2	1

ตอนที่ 4 แบบประเมินคุณภาพของรายการเพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัวด้านเทคนิคการนำเสนอรายการ

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อเทคนิคการนำเสนอของรายการซูเปอร์เท็น ช่อง Workpoint TV

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	คุณสมบัติของเทคนิคการนำเสนอ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ด้านเทคนิคภาพ เสียงและกิจกรรม						
1	มีกิจกรรมแปลกใหม่ในรายการ	5	4	3	2	1
2	มีเทคนิคภาพและเสียงแปลกใหม่ มีความคิดสร้างสรรค์	5	4	3	2	1
3	มีเทคนิคภาพและเสียง มีความสนุกสนาน	5	4	3	2	1
4	มีเทคนิคภาพและเสียงที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา และอารมณ์ของรายการ	5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 ด้านรูปแบบการผลิตและการนำเสนอรายการ						
1	มีการสร้างบรรยากาศในรายการ ดึงดูดความสนใจของผู้ชม	5	4	3	2	1
2	วิธีเล่าเรื่องและลำดับเรื่องน่าสนใจ และทำให้เด็กเข้าใจง่าย	5	4	3	2	1
3	ฉากเหมาะสมกับบรรยากาศของรายการ	5	4	3	2	1
4	ภาพประกอบ/กราฟิก สวยงาม สดใส น่าดึงดูด เหมาะกับเนื้อหา	5	4	3	2	1
5	เพลงประจำรายการจดจำง่าย มีความไพเราะ	5	4	3	2	1
6	เสียงประกอบทำให้เนื้อหาชัดเจนและน่าสนใจ	5	4	3	2	1
7	สีสันในรายการไม่จัดจ้านเกินไป สบายตา	5	4	3	2	1
8	ช่วงเวลาที่ออกอากาศเหมาะสม	5	4	3	2	1
9	ระยะเวลาออกอากาศมีความยาวเหมาะสม	5	4	3	2	1

*** ขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาสละเวลาร่วมตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ***

คู่มือการใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพสื่อ QUALITY RATING

โดย กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

คณะทำงาน โครงการวิจัยการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม (Quality Rating)

นักวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนัญสรุ อรนพ ณ อยุธยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร ยุวโกศล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศินี หนูนภักดิ์

ผู้ช่วยนักวิจัย / ผู้ประสานงาน

ณัฐภูมิ โอภาภิบาล ณัฐฉินันท์ สุนทรชัยนุกุล ศกุนี อิมกระโทก

บรรณาธิการบริหาร

กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนัญสรุ อรนพ ณ อยุธยา

รองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร ยุวโกศล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศินี หนูนภักดิ์

กมลวรรณ โกวิทวงศา จักริน เก้าพัฒนสกุล

กองบรรณาธิการ

ณัฐภูมิ โอภาภิบาล ณัฐฉินันท์ สุนทรชัยนุกุล ระพีพรรณนาถ บรรณจักร์ ธนาพร ประภาติกุล

ออกแบบรูปเล่ม / ปก

มีค่า สตุติโอ

พิสูจน์อักษร

ระพีพรรณนาถ บรรณจักร์ ธนาพร ประภาติกุล

จัดทำโดย

โครงการวิจัยการพัฒนาระบบการวัดคุณภาพของสื่อที่นำเสนอต่อสังคม (Quality Rating)

โดย ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) ร่วมกับ บริษัท แบ็คยาร์ด จำกัด

สนับสนุนโดย กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

